

Someron
Säästöpankki

VUOSIKERTOMUS 2018

Yritys- ja yhteisötunnus: 0153091-9
Postiosoite: Joensuuntie 27, 31400 SOMERO
Käyntiosoite: Joensuuntie 27, 31400 Somero
Kotipaikka: Somero

SISÄLLYSLUETTELO

Toimitusjohtajan katsaus	3
Hallituksen toimintakertomus tilikaudelta 1.1. - 31.12.2018	4
Säästöpankkiryhmä ja Säästöpankkien yhteenliittymä	4
Toimintaympäristö	4
Pankin liiketoiminta	7
Tulos	7
Tase	9
Vakavaraisuuden hallinta	13
Riskienhallinta	17
Hallinto ja henkilöstö	25
Yhteiskuntavastuu	34
Verojalanjäkiraportointi	34
Ollennaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen	35
Liiketoiminnan kehitys vuonna 2019	35
Hallituksen esitys voitonjakokelpoisten varojen käytöstä	36
Tunnuslukujen laskentakaavat	37
Tilinpäätös	38
Someron Säästöpankin tuloslaskelma	38
Someron Säästöpankin tase	39
Someron Säästöpankin rahoituslaskelma	41
Liitetiedot	42
Luettelo tilikauden aikana käytetyistä kirjanpitokirjoista ja tositelajeista	79
Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitus	80
Tilinpäätösmerkintä	80

Toimitusjohtajan katsaus

Someron Säästöpankin liiketoiminnalliset tavoitteet toteutuivat täydellisesti, lukuun ottamatta pankin omaa sijoitustoimintaa. Liikevoitto jäi puoleen edellisistä vuosista. Sijoitustoiminnan tuotto oli hieman positiivinen. Kulunut vuosi oli sijoitusmarkkinoilla hankala. Olemme tottuneet, että sijoitussalkku tuottaa joka vuosi useamman miljoonan hyvää pankillemme ja sitä kautta verotuloja alueellemme. Nyt ei niin käynyt, mutta onneksi olemme katsoneet eteenpäin pitkäjänteisesti, emmekä ole jättäneet ansaintaamme pelkästään sijoitussalkun varaan. Leipä on ennallaan, vain makkaran paksuus leivän päällä jäi ohuemmaksi.

Olen toistanut vuosikausia ajatusta, että talletusten osuus asiakkaiden kokonaisvarallisuudesta pienenee. Kansalaiset vaurastuvat ja kun korkotaso pysyy matalana, niin tallettajat kaipaavat lisääntyvälle käteisvarallisuudelle vaihtoehtoja perinteisen pankkisäästämisen ohella. Vuosi 2018 oli säästämiskohteiden kehittymisen osalta poikkeuksellinen, talletukset kasvoivat ennätysmäisesti.

Kirjoitan nyt viimeistä toimitusjohtajan katsausta työurallani, tästä johtuu katseeni harhailu myös kauemmaksi menneisyyteen. Pankkitoiminnan ansainnan muutosta kuvaa hyvin vertailu vuoteen 2004, jolloin tulin Someron Säästöpankkiin. Tulos on samaa 2.5 miljoonan tasoa. Saman tuloksen tekemiseen tarvitaan nykyisin kaksinkertainen lainamäärä, jota hoidetaan 10 henkilöä pienemmällä henkilömäärällä. Tulosta on matkalla tehty, sillä omapääoma on kolminkertaistunut samalla ajan jaksolla.

Someron Säästöpankilla, yhtenä muiden pankkien joukossa, on uudet haasteet edessä. Jatkuvasti lisääntyvän sääntelyn vuoksi hallinnollinen voimistelu sekä hallintokulut tulevat kasvamaan edelleen merkittävästi. Peruspankkiuudistus tulee koettelemaan yhteenliittymän ansainnan kestävyyttä ja pistää ryhmän miettimään edelleen kustannustehokkuutta mm. yhteisten toimintojen kehittämisen kautta.

Osaltani 35 vuoden pankkimaraton on edennyt jo stadionin portin ohi kalkkiviivoille. Matka on ollut vaiherikas ja antoisa. Asiakkaat ovat uskollisesti olleet mukanaamme pankkimaailman myllerryksessä, jota tietä me säästöpankkilaiset pyrimme tietoisesti tasoittamaan. Someron Säästöpankin luottamushenkilöt ovat tehtävänsä täyttäneet kiitettävästi. Hallituksen jäseniä muistan lämmöllä, olette luottamushenkilöinä, oman päivätyönne ohella, jaksaneet olla toimivan johdon tukena, kannustamassa ja kehittämässä.

Henkilökunnan ammattitaito ja sitoutuneisuus ovat uskomatonta. Säännöllinen osallistuminen omien tehtävien sekä pankin tulevaisuuden haasteiden miettimiseen ja kehittämiseen on ennen näkemätöntä. Pankin tuleva johto on jo kannuksensa pankissa näyttänyt. Onnea matkaan. Lämmin kiitos kaikille, tämä kiitos on lähes viidentoista vuoden mittainen.

Juhani Huupponen
toimitusjohtaja

Hallituksen toimintakertomus tilikaudelta 1.1. - 31.12.2018

Someron Säästöpankki on itsenäinen Säästöpankki, joka on perustettu vuonna 1880. Pankki kuuluu Säästöpankkien yhteenliittymään ja Säästöpankkiryhmään. Vuosi 2018 oli pankin 138. toimintavuosi. Pankki toimii Forssan, Salon, Someron ja Urjalan talousalueilla viiden konttorin voimin. Pankin asiakasmäärä oli tilikauden päättyessä lähes 27 700. Pankin asiakaskunnasta pääosa on yksityisasiakkaita, maatilatalouden harjoittajia, elinkeinon- ja ammatinharjoittajia sekä pienyrityksiä.

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit- standardi korvasi aiemmin voimassa olleen IAS 39 -standardin kokonaisuudessaan 1.1.2018 alkaen. IFRS 9:n käyttöönotto vaikutti merkittävästi pankin tilinpäätöksen laatimisperiaatteisiin rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelun ja arvostamisen sekä rahoitusvarojen arvonalentumisen osalta. IFRS 9 -standardi toi suuren muutoksen odotettavissa olevien luottotappioiden kirjaamiseen. Muutoksista kerrotaan tarkemmin kohdassa Laadintaperiaatteet.

Säästöpankkiryhmä ja Säästöpankkien yhteenliittymä

Someron Säästöpankki kuuluu Säästöpankkiryhmään ja Säästöpankkien yhteenliittymään. Pankin tilinpäätös yhdistellään Säästöpankkiryhmän yhdisteltyyn tilinpäätökseen.

Säästöpankkiryhmä (jäljempänä myös ”Ryhmä”) on Suomen vanhin pankkiryhmä, joka koostuu Säästöpankkien yhteenliittymän muodostaneista Säästöpankeista, keskusyhteisönä toimivasta Säästöpankkiliitosta sekä Säästöpankkien yhdessä omistamista tytär- ja osakkuusyhtiöistä.

Säästöpankkien yhteenliittymään (jäljempänä myös ”Yhteenliittymä”) kuuluvat yhteisöt muodostavat yhteenliittymästä annetussa laissa määritellyn taloudellisen kokonaisuuden, jossa Säästöpankkiliitto osk ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat viime kädessä yhteisvastuullisesti toistensa veloista ja sitoumuksista. Säästöpankkien yhteenliittymän muodostavat Yhteenliittymän keskusyhteisönä toimiva Säästöpankkiliitto osk, 23 Säästöpankkia, Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj, Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj sekä edellä mainittujen konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset, Säästöpankkipalvelut Oy ja Sp-Rahastoyhtiö Oy. Säästöpankkiryhmän laajuus eroaa Säästöpankkien yhteenliittymän laajuudesta siinä, että Säästöpankkiryhmään kuuluu myös muita yhteisöjä kuin luotto- ja rahoituslaitoksia tai palveluyrityksiä. Näistä merkittävimmät ovat Sp-Henkivakuutus Oy sekä Sp-Koti Oy.

Säästöpankkiryhmän rakenteesta löytyy lisätietoa sivulta saastopankki.fi/saastopankkiryhma.

Toimintaympäristö

Globaali talousnäkyminen

Vuoden 2018 alkaessa globaalin talouden suhdannenäkymä oli hyvin positiivinen. Euroopassa yleinen talousluottamus oli vahvimmillaan yli 17 vuoteen ja Yhdysvalloissakin kuluttajien luottamus oli noussut selvästi finanssikriisiä edeltäneiden huipputasojen yläpuolelle. Jo keväällä kävi kuitenkin selväksi, ettei maailmantalouden kasvu enää jatku odotusten mukaisena. Yhdysvaltoja lukuun ottamatta suurimmissa teollisuusmaissa kasvu alkoi vuoden keskivaiheilla selvästi hidastua. Sijoitusmarkkinoilla talouden odotusten ja toteutuneen kehityksen välinen ristiriita näkyi merkittävinä korjausliikkeinä omaisuuserien hinnoittelussa. Teollisuusmaiden keskimääräinen BKT-kasvu oli jäämässä vuonna 2018 hieman yli kahden prosentin tuntumaan. Euroalueella kasvu painui jo alle kahteen prosenttiin. Yhdysvalloissa suhdannevire jatkui kuitenkin hyvänä ja

kasvu kiihtyi veronalennusten ja muun elvytyksen siivittämänä lähelle kolmea prosenttia. Kehityvillä markkinoilla BKT-kasvu pysyi noin 4,5 prosentissa.

Osaltaan kasvun hidastuminen johtui varsin tyypillisistä korkeasuhdanteen ilmiöistä. Odotus nousevista koroista, osaavan työvoiman saataavuusongelmat sekä muut kapasiteettirajoitteet loivat kitkaa talouden rattaisiin. Tämän lisäksi poliittiset riskit sävyttivät kansainvälistä toimintaympäristöä. Ehkä pahinta oli USA:n presidentti Donald Trumpin lietsoma kauppapoliittinen nokittelu. Raaka-aineille ja väli tuotteille asetetut tullit isivät jo laajasti tuotannon arvoketjuihin. Kauppasodan tulevaan kehitykseen liittyvä epävarmuus alkoi myös lykätä firmojen investointipäätöksiä, mikä näkyi hidastuvana kasvuna esimerkiksi Saksan ja Suomen teollisuuden tilauksissa. Myös vaikeasti ennakoitavat Brexit-neuvottelut, Kiinan talouskasvun hidastuminen, Turkin valuuttakriisi sekä Italian velkaongelmat lietsoivat epävarmuutta.

Vuoden 2018 aikana USA:n keskuspankki Fed kiihdytti rahapolitiikan kiristämistä. Fed nosti ohjaukorkoa kaikkiaan neljä kertaa ja päätyi 2,25-2,50 prosentin vaihteluväliin. Fed:n kiristävällä rahapolitiikalla oli jo vaikutuksia maailmantalouteen. Ensimmäisiä kärsijöitä olivat ulkomaisesta rahoituksesta riippuvaiset kehittyvät taloudet ja niissä toimivat yritykset, joiden dollarilainojen kustannukset nousivat selvästi. Kiristykset alkoivat loppuvuotta kohden kuitenkin tuntua myös kotimarkkinoilla. Pitkäkestoisen kiinteän asuntorahoituksen hinta nousi 5 prosentin tuntumaan, mikä jo asuntokaupan ja rakentamisen lievänä hidastumisena. Euroopan keskuspankki EKP ei vielä varsinaisesti aloittanut rahatalouden kiristystoimia, mutta se kuitenkin irtautui vuoden loppussa ns. määrällisestä elvytyksestä.

Korkoympäristö

Euroalueen korot ovat kokonaisuutena katsoen säilyneet matalina vuoden 2018 aikana. Lyhyiden korkojen liikkeet ovat olleet vähäisiä painottuen lievään nousuun loppuvuodesta. Pitkät korot ovat puolestaan alkuvuoden ja alkusyksyn nousu-yritysten jälkeen laskeneet vuoden aloitustason alle.

Pankkitoiminnan korkokatteelle vallitseva suhteellisen lattean korkokäyrä luo haasteita maturiteettitransformaatiotulon kuihtumisen kautta. Myös sääntelyvaateet (LCR, MREL) yhdistettynä EKP:n matalaan talletuskorkoon tuovat rahoituskatteeseen lisärasitetta.

Sijoitusmarkkinat

Vuonna 2018 sijoitusmarkkinoilla nähtiin voimakkaita kurssiliikkeitä ja sijoitustuotot laskivat merkittävästi edellisiin vuosiin verrattuna. Alkuvuoden aikana talouskasvu jatkui suotuisasti, mikä osaltaan tuki riskinottohalukkuutta. Vuoden toisella puoliskolla sijoittajien huoli talouden kehityssuunnasta ja samanaikainen poliittisten riskien nousu johtivat osakekurssien laskuun. Osakemarkkinoiden volatiliiteetti nousi merkittävästi aikaisemmista vuosista ja kurssiliikkeet olivat erityisen voimakkaita syksyn aikana. Osakemarkkinoiden tuotot jäivät negatiiviseksi kaikilla päämarkkina-alueilla.

Yhdysvalloissa nähtiin vuoden aikana voimakasta pitkien korkojen nousua, joka kuitenkin pysähtyi loppuvuodesta inflaatio-odotusten laskiessa. Euroopassa pitkien korkojen merkittävää nousua ei nähty ja tämän seurauksena valtionlainojen tuotot nousivat odotettua korkeammaksi. Muutokset Italian poliittisessä tilanteessa uuden hallituksen myötä nousivat sijoittajien huolenaiheeksi. Tämän seurauksena Italian valtionlainojen riskipreemiot nousivat merkittävästi toisella vuosipuoliskolla. Vastaavasti yrityslainojen riskipreemiot nousivat epävarmuuden kasvaessa. Sekä Euroopassa että Yhdysvalloissa yrityslainojen tuotot jäivät negatiiviseksi lähes kaikissa luottoluokituksissa.

Kehittyvien talouksien näkymät heikentyivät kauppapoliittisten riskien ja epävarmuuden lisääntymisessä. Kehittyvien talouksien valuutat heikentyivät merkittävästi, mikä laski paikallisen valuutan korkotuotot negatiiviseksi. Myös kehittyvien maiden osakemarkkinat laskivat tasaisesti vuoden 2018 aikana ja tuotot osakkeiden osalta jäivät negatiiviseksi.

Tuleva vuosi käynnistyy epävarmoissa tunnelmissa. Poliittiset riskit ovat suuressa roolissa ja niihin liittyvä epävarmuus pienentää riskinottohalukkuutta sijoittajien keskuudessa. Myös talouskasvuun liittyy riskejä, joiden vuoksi sijoitustuotot jäänevät aikaisempia vuosia alhaisemmaksi.

Suomen taloustilanne

Suomen taloudessa vuosi 2018 käynnistyi hyvin optimistisissa tunnelmissa, mutta vuoden toiselta vuosineljännekseltä alkaen suhdannenäkymä alkoi muuttua heikompaan suuntaan. Maa-ilmantalouden lisääntynyt epävarmuus näkyi viennin vedon vaimenemisena. Myös teollisten investointien kehitys jäi selvästi odotuksia heikommaksi. Yksityisen kulutuskysynnän kasvukaan ei jatkunut niin vahvana kuin hyvän työllisyystilanteen ja rivakan palkkasumman kasvun perusteella olisi voinut olettaa. Viime vuosina kotitalouksien velkalasti on paisunut, säästämisaste painunut negatiiviseksi ja maksuvaikeuksissa olevien määrä kasvanut. Kotitaloudet näyttäisivät heränneen taloudenpitonsa haavoittuvuuksiin ja säästäminen todennäköisesti kääntyi vuonna 2018 nousuun.

Alkuvuoden mainion kehityksen ansiosta työllisyys parani edelleen merkittävästi vuonna 2018. Työttömyysasteen lasku jatkui ja työllisyysaste nousi jo hyvin lähelle hallituksen 72 prosentin tavoitetta. Vuoden keskivaiheilla työllisyyden nettokasvu alkoi kuitenkin hidastua. Hidastumisen taustalla oli sekä talouden kysyntätekkijöiden hiipumista, että työmarkkinoiden kohtaan to-ongelmien pahenemista. Yhä useammat yritykset raportoivat vaikeuksista löytää sopivaa työvoimaa. Kokonaisuutena työllisyyden paranemisvauhti kuitenkin jatkui 2018 yllättävänkin voimakkaana. Tehtyjen työtuntien määrä kasvoi jopa bruttokansantuotetta nopeammin eli tuottavuuden kasvu pysähtyi.

Käytettävissä olevien tietojen valossa Suomen BKT-kasvu jäi vuonna 2018 noin 2,3 prosentin tasolle.

Asuntomarkkinat Suomessa

Asuntokauppaa ohjaavien tekijöiden (työllisyys, korkotaso ja kuluttajien luottamus) olisi pitänyt tukea positiivista virettä asuntomarkkinoilla. Näin ei ole kuitenkaan käynyt. Käytettyjen asuntojen kauppajen määrä on vähentynyt lähes 3 prosenttia vuodesta 2017. Tähän on vaikuttanut tarjolla olevien uudisasuntojen suuri määrä, sijoittajien vähentynyt kiinnostus asuntosijoittamiseen sekä ensiasunnon ostajien määrän vähentyminen. Markkinat eri maantieteellisillä alueilla ovat jatkaneet eriytymistään. Uusimaa ja muut suuret kaupungit ovat edelleen kasvaneet, kun taas useilla muilla alueilla kuten Kainuussa, Kymenlaaksossa ja Etelä-Savossa on suunta ollut vastakkainen. Oheiseen polarisaatioon vaikuttaa vahvasti väkiluvun ja työllisten määrän kehitys. Käytettyjen kauppajen määrä tulee ennustemme mukaan laskemaan noin 0-5 prosenttia vuonna 2019.

Sijoitusasuntokysyntä väheni selkeästi vuonna 2018 johtuen vuokra-asunto tarjonnan vahvasta kasvusta ja jopa ylitarjonnasta useilla paikkakunnilla. Tämä lisääntynyt tarjonta hillitsi vahvasti vuokratason nousua. Erityisesti asuntorahastojen ostot vähenivät. Useat sijoittavat päättivät lisäksi myydä omistamiaan sijoitusasuntoja mikä näkyi pienten asuntojen lisääntyneenä tarjontana usealla paikkakunnalla. Näiden pienten asuntojen myyntiajat kasvoivat merkittävästi verrattuna vuosiin 2016-17.

Uudisrakentaminen jatkui vuonna 2018 erittäin vahvana vähenevästä kysynnästä huolimatta. Myönnettyjen rakennuslupien määrä oli lähes koko vuoden laskussa, mikä enteilee rakennusliikkeiden lisääntyvästä varovaisuudesta. Tähän varovaisuuteen on vaikuttamassa sijoitusasuntokysynnän väheneminen sekä laaja julkinen keskustelu suurien taloyhtiölainojen riskeistä. Lisäksi vaikuttamassa on hyvällä sijainnilla sijaitsevien tonttien vähäisyys. Rakennusliikkeet pa-

nostavat entistä enemmän korjausrakentamiseen. Vuonna 2019 ennustamme uudisasunto-kauppojen määrän laskevan 10-20 prosenttia.

Käytettyjen kerros- ja rivitaloasuntojen hinnat nousivat vuonna 2018 keskimäärin noin 1 prosenttia, mikä oli merkittävästi vähemmän kuin vuonna 2017. Hintojen nousussa oli vahvasti eriytymistä, eli pääkaupunkiseudulla nousua tapahtui noin 3 prosenttia ja muualla Suomessa hinnat laskivat noin 2 prosenttia. Ennustamme käytettyjen asuntojen hintojen pysyvän lähes ennallaan tai jopa laskevan koko maassa vuonna 2019. Hintoihin vaikuttaa yleisen taloustilanteen lisääntynyt epävarmuus ja uudisrakentamisen väheneminen.

Pankin liiketoiminta

Someron Säästöpankin liiketoiminnan kasvu ja tulos saavuttivat pankin liiketoimintasuunnitelmassaan tilikaudelle asettamat tavoitteet.

Someron Säästöpankki harjoittaa peruspankkitoimintaa ja tarjoaa asiakkailleen monipuolisia pankkipalveluja sekä oman taseensa kautta, että välittää yhteistyökumppaneidensa tuotteita. Välitetyt tuotteet käsittävät luotto-, sijoitus- ja vakuutus tuotteita.

Välitetyt luotot koostuvat SP-Kiinnitysluottopankki Oyj:n kiinnitysluotoista, joiden määrä vuoden 2018 lopussa oli 123,2 miljoonaa euroa. Pankilla on jälleenrahoitusvelvoite välittämiinsä kiinnitysluottoihin.

Sijoitustuotteina pankin tuotevalikoimaan kuuluvat Sp-Rahastoyhtiö Oy:n hallinnoimat sijoitusrahastot sekä Nooa Säästöpankin liikkeeseen laskemat indeksilainat. Pankki tarjoaa asiakkailleen myös omaisuudenhoitopalvelua, jossa salkunhoitajana on Sp-Rahastoyhtiö Oy. Varainhoidossa olevien varojen määrä oli vuoden vaihteessa 2,4 miljoonaa euroa. Lisäksi pankki tarjoaa asiakkailleen osakevälityspalveluja.

Vuoden lopussa asiakkailla oli pankin välittämiä rahasto- ja vakuutussäästöjä 134,6 miljoonaa euroa.

Pankin välittämät eläke-, säästö- ja henkivakuutus tuotteet tuottaa säästöpankkien omistama Sp-Henkivakuutus Oy, joka tarjoaa pankin asiakkaille nykyaikaisia ja eri tilanteisiin sopivia vakuutussäästämisen tuotteita. Pankki välittää myös Suomen Vahinkovakuutus Oy:n tarjoamia henkilöasiakkaan vahinkovakuutuspalveluja.

Maksujenvälityksessä pankki käyttää Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj:n maksujenvälitys- ja clearingpalveluja. Säästöpankkien Keskuspankki kuuluu Säästöpankkien yhteenliittymään ja sen tehtävänä on myös varmistaa Säästöpankkiryhmän likviditeetti ja tukkuvarainhankinta. Säästöpankkien Keskuspankki hankkii rahoitusta ja operoi Säästöpankkiryhmän puolesta rahamarkkina- ja pääomamarkkinoilla ja hoitaa maksujen selvityksen ja huolehtii myös Ryhmän sisäisestä likviditeetin tasauksesta.

Kiinteistönvälittäjänä toimii säästöpankkien oma kiinteistönvälitysketju, jonka keskusyhtiönä on Sp-Koti Oy. Sp-Koti -ketju toimii franchising-periaatteella, jossa itsenäiset yhtiöt muodostavat pankin kanssa yhteistyössä toimivan valtakunnallisen välittäjäketjun.

Tulos

Someron Säästöpankin liikevoitto oli 2,5 miljoonaa euroa (5,2 miljoonaa euroa vuonna 2017). Liikevoitto pieneni edellisestä vuodesta noin 2,7 miljoonaa euroa. Liikevoittoprosentiksi taseen

vuosikeskiarvosta muodostui 0,6 prosenttia (1,2). Liiketuloksen heikkeneminen johtui ryhmän yhteisten kehitysmenojen kasvusta sekä arvopaperimarkkinoiden hintakehityksestä. Pankin kulu-tuottosuhte oli 79,0 prosenttia (58,1).

Pankin keskeiset tuloslaskelmaerät ovat kehittyneet kahteen edelliseen vuoteen verrattuna seuraavasti:

Tuhatta euroa	01-12/2018	01-12/2017	Muutos-% *)	01-12/2016	Muutos-% **)
Korkokate	6 670	6 328	5,4	6 314	0,2
Nettopalkkiotuotot	4 269	3 900	9,4	3 354	16,3
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	-842	11	...	-190	...
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kirjattavien rahoitusvarojen nettotuotot	217				
Myytavissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot		2 515		2 090	20,3
Muut tuotot	968	588	64,6	1 192	-50,7
Tuotot yhteensä	11 281	13 342	-15,4	12 760	4,6
Henkilöstökulut	-3 162	-2 919	8,3	-2 950	-1,0
Muut hallintokulut	-3 607	-3 165	14,0	-2 772	14,2
Muut kulut	-2 138	-1 668	28,2	-1 592	4,7
Kulut yhteensä	-8 906	-7 752	14,9	-7 314	6,0
Kulu-tuotto -suhte	78,95	58,10		57,31	
Odotettavissa olevat luottotappiot jaksotettuun hankintamenoön kirjatuista rahoitusvaroista	-89				
Arvon alentumistappiot luotoista		-395		-366	8,0
Muiden rahoitusvarojen odotettavissa olevat luottotappiot sekä arvonalentumiset	34	0	...	0	...
Liikevoitto	2 497	5 195	-51,9	5 081	2,2
Tilikauden voitto	1 416	4 702	-69,9	5 672	-17,1
*) Muutos 2018-2017					
**) Muutos 2017-2016					

Pankin korkokatteeksi muodostui 6,7 miljoonaa euroa (6,3). Korkokate kasvoi 0,3 miljoonalla eurolla.

Korkotuottojen määrä oli 7,5 miljoonaa euroa (7,5). Korkotuotoista merkittävimmän osan muodostivat antolainauksen korkotuotot. Korkokulut olivat 0,9 miljoonaa euroa (1,2). Korkokulut vähenivät edelliseen tilikauteen verrattuna 0,3 miljoonaa euroa. Korkokulut koostuivat pääasiassa yleisön talletuksille maksetuista koroista.

Nettopalkkiotuotot olivat 4,3 miljoonaa euroa (3,9). Tästä palkkiotuottojen osuus oli 5,2 miljoonaa euroa (4,8) ja palkkiokulujen 1,0 miljoonaa euroa (0,9). Palkkiotuottoihin sisältyy välitetyistä tuotteista saatuja palkkioita yhteensä 2,3 miljoonaa euroa (2,0), josta välitetyistä kiinnitysluotto pankin luotoista saadut palkkiot olivat 0,9 miljoonaa euroa (0,5) ja muista välitetyistä tuotteista 1,4 miljoonaa euroa (1,5). Välitetyistä kiinnitysluotoista saadut palkkiot sisältyvät edellä esitettyihin lukuihin nettomääräisinä. Muista palkkiotuotoista merkittävimpiä olivat palkkiot antolainauksesta 0,9 miljoonaa euroa (0,8), palkkiot maksuliikenteestä 1,4 miljoonaa euroa (1,3), palk-

kiot omaisuuden hoidosta ja lainopillisista tehtävistä 0,4 miljoonaa euroa (0,3) ja palkkiot takauksista 0,1 miljoonaa euroa (0,1).

Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotoiksi muodostui -0,8 miljoonaa euroa (0,0). Erään sisältyi tuloksen kautta käypään arvoon kirjattavien rahoitusvarojen myyntivoittoja ja -tappioita -0,1 miljoonaa euroa (0,0) sekä näiden realisoitumattomia arvostusvoittoja ja -tappioita -0,8 miljoonaa euroa (0,0).

Katsauskaudella IFRS 9 mukaiset käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot olivat 0,2 miljoonaa euroa, josta myyntivoitot ja -tappiot olivat 0,0 miljoonaa. Vastaavasti vertailukautena IAS 39 mukaisten myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot olivat (2,5) ja myyntivoitot ja -tappiot olivat (2,5).

Muut tuotot sisältävät tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista, sijoituskiinteistöjen nettotuotot ja liiketoiminnan muut tuotot, yhteismäärältään 1,0 miljoonaa euroa (0,6). Saadut osingot olivat 0,5 miljoonaa euroa (0,2), jossa kasvua edellisvuoteen oli 0,3 miljoonaa euroa. Sijoituskiinteistöjen nettotuotoksi muodostui 0,0 miljoonaa euroa (0,0). Liiketoiminnan muut tuotot olivat 0,5 miljoonaa euroa (0,4).

Henkilöstökulut muodostuvat palkkakuluista sekä eläke- ja muista henkilösivukuluista. Näiden kulujen kokonaismäärä oli 3,2 miljoonaa euroa (2,9), mikä oli 0,2 miljoonaa euroa suurempi kuin edellisenä vuonna.

Muut hallintokulut kasvoivat 14,0 prosenttia, 3,6 miljoonaan euroon (3,2). Muut kulut, 2,1 miljoonaa euroa (1,7), käsittävät poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä sekä liiketoiminnan muut kulut. Suunnitelman mukaisten poistojen määrä oli 0,3 miljoonaa euroa (0,2). Arvonalentumisia omassa käytössä olevien kiinteistöyhteisöjen osakkeista kirjattiin 0,0 miljoonaa euroa (0,0). Liiketoiminnan muut kulut kasvoivat 24,5 prosenttia, 1,8 miljoonaan euroon (1,5).

Katsauskaudella kirjattiin IFRS 9 standardin mukaisia odotettuja luottotappioita luotoista ja takauksista -1,5 miljoonaa euroa ja vastaavasti vertailukaudella kirjattiin IAS 39 standardin mukaisia arvonalentumisia 0,7 miljoonaa euroa. Luotoista ja takauksista kirjattujen arvonalentumistappioiden nettomäärä tilikauden tuloksessa oli -0,1 miljoonaa euroa (0,4). IFRS 9 mukaiset luottotappiot eivät ole vertailukelpoisia IAS 39 mukaisten luottotappioiden kanssa. Toteutuneita luottotappioita kirjattiin katsauskaudella 1,4 miljoonaa euroa (-0,1) ja palautuksia aikaisemmin toteutuneiksi luottotappioiksi kirjatuista saamisista saatiin 0,0 miljoonaa euroa (0,2).

Tase

Pankin tase kasvoi vuoden 2018 aikana 3,8 prosenttia ja oli vuoden lopussa 454,8 miljoonaa euroa (438,2). Taseessa olevien luottojen määrä oli 319,5 miljoonaa euroa. Talletusten määrä oli 342,6 miljoonaa euroa.

Someron Säästöpankin taseen keskeiset erät ovat kehittyneet kahteen edelliseen vuoteen verrattuna seuraavasti:

Tuhatta euroa	31.12.2018	31.12.2017	Muutos-% **)	31.12.2016	Muutos-% ***)
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	319 471	309 719	3,1	328 482	-5,7
Luotot	319 471	309 719	3,1	328 482	-5,7
Sijoitukset	130 511	123 701	5,5	116 997	5,7
Saamiset luottolaitoksilta	14 085	9 420	49,5	6 892	36,7
Saamistodistukset	61 912	62 198	-0,5	52 992	17,4
Osakkeet ja osuudet	49 968	47 629	4,9	52 616	-9,5
Kiinteistöt	4 546	4 454	2,1	4 497	-1,0
Johdannaissopimukset	0	120	-99,9	133	-9,6
Johdannaissopimukset vastaavaa	0	120	-99,9	133	-9,6
Yleisön talletukset *)	342 648	320 005	7,1	317 361	0,8
Velat luottolaitoksille	36 416	37 251	-2,2	49 080	-24,1
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	1 553	5 831	-73,4	11 109	-47,5
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	1 553	5 831	-73,4	11 109	-47,5
Oma pääoma	59 360	58 558	1,4	53 906	8,6
Tilinpäätössiirtojen kertymä	12 120	11 340	6,9	12 120	-6,4
ROA %	0,5	0,9		0,8	
ROE %	3,1	6,0		6,2	
Omavaraisuusaste	15,2	15,4		14,1	
Vakavaraisuussuhde	23,38 %	24,24 %		23,02 %	
*) Luku ei sisällä suojauksesta johtuvaa käyvän arvon muutosta					
**) Muutos 2018-2017					
***) Muutos 2017-2016					

Luotonanto

Someron Säästöpankin luotonannon kokonaismäärä tilikauden lopussa oli 442,7 miljoonaa euroa (416,0). Luotonanto sisältää pankin taseessa olevat luotot 319,5 miljoonaa euroa (309,7) sekä pankin välittämät Sp-Kiinnitysluotto pankin, jotka eivät sisälly pankin taseeseen. Välitettyjen kiinnitysluottojen määrä vuoden lopussa oli 123,2 miljoonaa euroa (106,3). Pankin valtion varoista välittämät luotot sisältyvät pankin taseeseen erään Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä. Niiden määrä vuoden lopussa oli 0,1 miljoonaa euroa (0,2).

Mukaan luettuna välitetyt kiinnitysluotot luottoja nostettiin ja uudistettiin vuoden aikana yhteensä 123,7 miljoonaa euroa. Luotonannon nettolisäys oli 26,7 miljoonaa euroa.

Yli 90 päivää erääntyneet saamiset olivat 3,4 miljoonaa euroa (5,1) eli 1,7 miljoonaa euroa pienemmät kuin vuotta aiemmin. Yli 90 päivää erääntyneiden saamisten määrä oli 1,1 prosenttia (1,6) pankin taseessa olevien luottojen ja taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin sisältyvien takausten yhteismäärästä ja 0,8 prosenttia (1,2) kokonaisluotonannon ja taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin sisältyvien takausten yhteismäärästä.

Lisäksi lainanhoitajoustolliset saamiset olivat 2,4 miljoonaa euroa (3,2). Lainanhoitajoustolliset saamiset ovat saamisia, joiden lainaehtoja on neuvoteltu uudelleen tai asiakkaan rahoitusta on järjestelty heikentyneen maksukyvyyn johdosta.

Taseen ulkopuoliset sitoumukset

Taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin kuuluvat asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset ja asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset.

Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset, 5,6 miljoonaa euroa (4,3) muodostuvat pääasiassa pankki- ja muista takauksista.

Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset, joiden määrä tilikauden päättyessä oli 22,2 miljoonaa euroa (18,4) koostuvat pääasiassa myönnettyistä nostamattomista luotoista.

Sijoitukset

Pankin sijoitukset kohdistuivat pääosin talletuksiin muissa luottolaitoksissa, saamistodistuksiin, osakkeisiin ja osuuksiin sekä kiinteistöihin, jotka sisältyvät tase-erään Aineelliset hyödykkeet. Aineelliset hyödykkeet on eritelty liitetiedossa 1.7.

Pankin talletukset muissa luottolaitoksissa olivat 14,1 miljoonaa euroa (9,4). Määrä oli 4,7 miljoonaa euroa suurempi kuin vuotta aikaisemmin. Sijoitukset saamistodistuksiin muodostuivat rahamarkkina-arvopapereista ja joukkovelkakirjalainoista. Niiden määrä tilikauden päättyessä oli 61,9 miljoonaa euroa (62,2). Sijoitukset osakkeisiin ja osuuksiin olivat kauden päättyessä 50,0 miljoonaa euroa (47,6). Tästä toiminnalle välttämättömien osakkeiden ja osuuksien osuus oli 15,7 miljoonaa euroa (14,4) ja muiden osakkeiden ja rahasto-osuuksien osuus 34,3 miljoonaa euroa (33,2). Pankilla ei ole hallussaan julkisesti noteerattuja osakkeita, joilla se kävisi aktiivisesti kauppaa.

Pankin kiinteistöomaisuuden arvo taseessa oli 4,5 miljoonaa euroa (4,5). Tästä omassa käytössä olevien kiinteistöjen arvo oli 3,2 miljoonaa euroa (3,1) ja sijoituskiinteistöjen arvo 1,4 miljoonaa euroa (1,4). Sijoituskiinteistöjen käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 1.7.

Tilikauden aikana aktivoitiin taseeseen 0,1 miljoonalla eurolla kiinteistöihin kohdistuvia perusrannusmenoja.

Johdannaissopimukset

Pankki käyttää johdannaissopimuksia korkoriskiensä suojaamiseen. Tilikauden päättyessä johdannaisten positiivinen käypä arvo taseen vastaavaa-puolella, tase-erässä Johdannaissopimukset, oli yhteensä 0,0 miljoonaa euroa (0,1), josta käypää arvoa suojaavien johdannaisten osuus oli 0,0 miljoonaa euroa (0,1) ja rahavirtaa suojaavien johdannaisten 0,0 miljoonaa euroa (0,0).

Johdannaissopimukset eritellään liitetiedoissa 1.5. Vakavaraisuuslaskennassa johdannaiset sisältyvät luotto- ja vastapuoliriskin vakavaraisuusvaatimukseen.

Yleisön talletukset

Pankin varainhankinnasta valtaosa muodostui yleisöltä vastaanotetuista talletuksista. Talletusten määrä vuoden lopussa oli 342,6 miljoonaa euroa (320,0). Talletukset kasvoivat vuoden aikana 22,6 miljoonaa euroa.

Talletukset käyttely- ja säästämistileillä kasvoivat vuoden aikana 37,7 miljoonaa euroa ja niiden määrä vuoden vaihteessa oli 267,7 miljoonaa euroa (230,0). Sijoittamis- ja asuntosäästöpalkkiotilien vähennys oli 15,1 miljoonaa euroa ja niitä oli vuoden vaihteessa 75,0 miljoonaa euroa (90,0).

Muut velat

Muut velat muodostuvat pääasiassa veloista luottolaitoksille ja liikkeeseen lasketuista velkakirjoista, joita ovat sijoitustodistukset, joukkovelkakirjalainat sekä debentuurit, joilla on huonompi etuoikeus kuin pankin muilla veloilla.

Velat luottolaitoksille olivat 36,4 miljoonaa euroa (37,3). Erä sisältää muiden luottolaitosten pankkiin tekemät talletukset sekä pankin muut velat muille luottolaitoksille, jotka olivat 12,9 miljoonaa euroa (13,3). Muita velkoja ovat mm. repomyynnit, joiden määrä vuoden vaihteessa oli 12,9 miljoonaa euroa (13,3).

Tilikauden päättyessä liikkeeseen laskettujen velkakirjojen määrä pankin taseessa oli yhteensä 1,6 miljoonaa euroa (5,8), josta debentuurilainoja 1,6 miljoonaa euroa.

Muut vieraan pääoman erät muodostuivat lähinnä lyhytaikaisista maksujenvälityseristä sekä tuottojen ja kulujen jaksotuksiin liittyvistä tilinpäätösvaiheen siirtyvistä eristä.

Oma pääoma ja tilinpäätössiirtojen kertymä

Pankin oma pääoma tilikauden päättyessä oli 59,4 miljoonaa euroa (58,6). Muutosta edelliseen tilikauteen verrattuna oli 0,8 miljoonaa euroa. Muutoksesta -0,2 miljoonaa euroa johtuu IFRS 9 siirtymäkirjauksista. Omaan pääomaan sisältyvän käyvän arvon rahaston määrä laskennallisilla veroilla oikaistuna oli 0,4 miljoonaa euroa (2,2). Määrä koostui rahavirtaa suojaavien johdannaisen käyvän arvon muutoksesta 0,0 miljoonaa euroa (0,0) ja käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavien rahoitusvarojen käyvän arvon ja odotettujen luottotappioiden muutoksesta 0,4 miljoonaa euroa. Vertailukaudella muutos johtui vastaavasti myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutoksesta 2,2 miljoonaa euroa.

Tilinpäätössiirtoja ovat poistoerot ja verotusperusteiset varaukset, joiden yhteismäärä kauden päättyessä oli 12,1 miljoonaa euroa (11,3), josta luottotappiovaraus oli 12,1 miljoonaa euroa (11,3). Vuonna 2018 luottotappiovarauksta kasvatettiin 0,8 miljoonaa euroa (purettiin -0,7 miljoonaa euroa), jonka jälkeen varauksen määrä tilinpäätöksessä oli 4,5 prosenttia saamisista. Varauksesta 2,4 miljoonaa euroa on siirretty vararahastoon. Tilikauden aikana ei kirjattu poistoeron muutosta.

Keskinäinen vastuu

Säästöpankkien yhteenliittymän muodostavat keskusyhteisö, jäsenluottolaitokset, jäsenluottolaitosten konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset ja sellaiset luottolaitokset, rahoituslaitokset ja palveluyritykset, joiden äänivallasta edellä mainitut yhteisöt yhdessä omistavat yli puolet. Säästöpankkiliitto osk toimii Yhteenliittymän keskusyhteisönä.

Keskusyhteisö vastaa jäsenluottolaitostensa veloista ja sitoumuksista yhteenliittymälain mukaisesti. Keskusyhteisö on velvollinen suorittamaan yhteenliittymälain mukaisesti tukitoimena jäsenluottolaitokselle määrän, joka on tarpeen jäsenluottolaitoksen selvitystilän estämiseksi. Keskusyhteisö vastaa jäsenluottolaitoksen niistä veloista, joita ei saada suoritetuksi jäsenluottolaitoksen varoista.

Jäsenluottolaitokset ovat velvollisia suorittamaan yhteenliittymälain säädetyin perustein keskusyhteisölle osuutensa määrästä, jonka keskusyhteisö on suorittanut joko toiselle jäsenluottolaitokselle tukitoimena, taikka toisen jäsenluottolaitoksen velkojalle maksuna erääntyneestä velasta, johon velkoja ei ole saanut suoritusta velalliseltaan.

Keskusyhteisöllä on velvollisuus yhteenliittymälain mukaisesti valvoa jäsenluottolaitosten toimintaa ja antaa niille niiden maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi ohjeita riskien hallinnasta, luotettavasta hallinnosta ja sisäisestä valvonnasta sekä ohjeita yhtenäisten tilinpäätös-

perusteiden noudattamiseksi yhteenliittymän yhdistellyn tilinpäätöksen laatimisessa. Keskusyhteisöllä on oikeus vahvistaa jäsenluottolaitoksille yleisiä toimintaperiaatteita noudatettavaksi näiden Yhteenliittymän kannalta merkittävässä toiminnassa.

Talletussuoja

Rahoitusvakuusviranomaisesta annetun lain (1195/2014) mukaan talletuspankilla on velvollisuus kuulua talletussuojajärjestelmään ja maksaa talletussuojamaksua. Talletussuoja korvaa tallettajien varat, jos ne eivät ole käytettävissä luottolaitoksen jouduttua pysyviin maksuvaikeuksiin. Korvaus on enimmillään 100.000 euroa yhtä luottolaitosta kohden. Samaan talletuspankkien yhteenliittymään kuuluvia talletuspankkeja pidetään talletussuojan osalta yhtenä luottolaitoksena. Tämä tarkoittaa, että yhdessä tai useammassa yhteenliittymään kuuluvassa talletuspankissa olevat varat korvataan yhteensä 100.000 euron enimmäismäärään asti. Säästöpankkien yhteenliittymä on tässä tarkoitettu talletuspankkien yhteenliittymä.

Pankin talletussuojamaksu oli tilikaudella 0,1 miljoonaa euroa. Talletussuojasta vastaa vuoden 2015 alusta perustettu uusi viranomainen, Rahoitusvakuusvirasto. Vanha talletussuojarahasto hyvittää kuitenkin jäsenpankeilleen Rahoitusvakuusviraston vuodelle 2018 määräämät talletussuojamaksut siinä suhteessa kuin kukin Vanhan talletussuojarahaston jäsenpankit ovat vuosien kuluessa kartuttaneet rahastoa. Näin ollen talletussuojamaksulla ei ole pankille kuluvaikutusta tilikaudella 2018.

Sijoittajien turva

Someron Säästöpankki kuuluu myös sijoittajien korvausrahastoon, jonka suojan piiriin kuuluvat kaikki ei-ammattimaiset sijoittajat.

Sijoittajien korvausrahaston tarkoituksena on sen jäsenenä olevien sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten korvausrahaston suojan piiriin kuuluvien sijoittajien saamisten turvaaminen. Korvausrahaston varoista korvataan sijoituspalveluyrityksen hallussa tai hallinnoitavana sijoituspalvelun tarjoamisen yhteydessä olevat suojan piiriin kuuluvien sijoittajien saamiset. Samalle sijoittajalle maksettavan korvauksen määrä on yhdeksän kymmenesosaa sijoittajan samalta sijoituspalveluyritykseltä olevan saamisen määrästä, kuitenkin enintään 20 000 euroa. Sijoittajien korvausrahastoa koskevan lainsäädännön mukaan Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvia pankkeja pidetään korvaussuojan osalta yhtenä pankkina.

Vakavaraisuuden hallinta

Vakavaraisuuden hallintaprosessin tavoitteena on arvioida, että pääoman määrä ja laatu ovat riittävät suhteessa pankin toiminnan luonteeseen, laajuuteen ja monimuotoisuuteen sekä kattamaan liiketoiminnan ja toimintaympäristön kaikki riskit. Tavoitteen saavuttamiseksi pankki tunnistaa ja arvioi toimintaansa liittyvät riskit kattavasti ja mitoittaa riskinkantokykynsä vastamaan kaikkien riskien yhteismäärää. Vakavaraisuudenhallintaprosessin kautta määritettävät sisäiset pääomatarpeet perustuvat vakavaraisuussäätelyn Pilari I:n mukaisiin pääomavaateisiin ja sen ulkopuolisiin riskeihin kuten rahoitustaseen korkorisktiin, sijoitussalkun markkinarisktiin ja liiketoimintarisktiin. Sisäisessä arviointiprosessissa pankki arvioi pääomanmäärän, joka riittää kattamaan myös Pilari 1 ulkopuolisista riskeistä syntyvät odottamattomat tappiot.

Pankin hallituksella on kokonaisvastuu vakavaraisuudenhallinnasta. Pankin hallitus hyväksyy vakavaraisuudenhallinnan lähtökohdat, tavoitteet ja periaatteet. Lisäksi hallitus vahvistaa yleiset vaatimukset vakavaraisuuden mittausta- ja arviointimenetelmille sekä yleiset periaatteet vakavaraisuuden hallintaprosessin järjestämisestä. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että hallitus vahvistaa riskistrategiat ja määrittää tavoitetasot pääomalle, joka kattaa kaikki liiketoiminnasta ja ulkoisen toimintaympäristön muutoksista aiheutuvat olennaiset riskit. Säästöpankkien

yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen vakavaraisuutta, maksuvalmiutta ja asiakasriskejä valvotaan konsolidoidusti Yhteenliittymäntasolla. Keskusyhteisön hallitus on asettanut yhteenliittymän ja pankkien vakavaraisuudelle tavoitetasot, joita seurataan neljännesvuosittain.

Stressitestit

Osana vakavaraisuuden hallintaprosessia pankki arvioi omaa riskiasemaansa ja pääoman riittävyyttä stressitesteillä. Stressitestejä käytetään arvioitaessa miten erilaiset poikkeuksellisen vakavat, mutta mahdolliset tilanteet voivat vaikuttaa tuloksentekokykyyn, vakavaraisuuteen ja pääomien riittävyyteen. Stressitestien avulla pyritään tunnistamaan pankin kannalta keskeisimmät riskit ja arvioimaan, miten haavoittuvainen pankin rakenne on näiden riskien toteutumisen suhteen. Vakavaraisuudenhallintaprosessin tavoitteena on myös ylläpitää ja kehittää laadukasta riskienhallintaa.

Pääomanjatkuvuussuunnitelma

Pankin pääoman jatkuvuussuunnitelma on tehty ennalta arvaamattomien tapahtumien varalle, jotka saattavat vaarantaa pankin vakavaraisuuden. Osana pääomanjatkuvuussuunnitelmaa ovat pääoman määrälle ja laadulle hallituksen asettamat tavoitetasot ja seurantarajat, joita seurataan neljännesvuosittain. Pääoman jatkuvuussuunnitelmassa on kuvattu toimenpiteet, joihin toimiva johto ja hallitus voivat ryhtyä, jos vakavaraisuussuhdeluvulle asetettu seurantaraja rikkoutuu.

Pilari 1 pääomavaateet

Pankin suurimmat pääomavaateet muodostuvat kiinteistövakuudellisista saamisista, yrityssaamisista ja vähittäissaamisista. Pankin luottoriskin pääomavaade lasketaan standardimenetelmällä ja operatiivisen riskin pääomavaade perusmenetelmällä. Markkinariskin pääomavaade lasketaan perusmenetelmällä valuuttapositioneille.

Omat varat ja vakavaraisuustunnusluvut

Someron Säästöpankin pääomavaatimus muodostuu seuraavista eristä:

- Vakavaraisuusasetukseen (CRR) perustuva vähimmäisvaade vakavaraisuussuhdeluvulle (8 %)
- 2,5 % luottolaitoslain mukainen kiinteä CET1 lisäpääomavaatimus,
- 0,5 % Finanssivalvonnan asettama CET1 Pilari 2 vaatimus ja
- Ulkomaisten vastuiden maakohtaiset muuttuvat CET1 lisäpääomavaatimukset.

Suomessa makrovakauspoliittisesta päätöksenteosta vastaa Finanssivalvonnan johtokunta, joka kuulee ennen päätöstään Suomen Pankkia, valtiovarainministeriötä sekä sosiaali- ja terveysministeriötä. Päätöksenteko makrovakaussäätövälineiden käytöstä tapahtuu neljännesvuosittain, pois lukien ns. O-SII-puskuri, kiinteistövakuudellisten luottojen vähimmäisriskipainot (CRR:n artikla 124), järjestelmäriskipuskuri ja sisäisten mallien vähimmäistappio-osuus (CRR:n artikla 164), joiden osalta päätökset on tehtävä vähintään kerran vuodessa.

Järjestelmäriskipuskuria koskeva luottolaitoslain muutos tuli voimaan 1.1.2018. Lain muutoksen seurauksena Finanssivalvonta sai käyttöönsä uuden makrovakaussäätövälineen, jonka tarkoituksena on kattaa rahoitusjärjestelmän pitkäaikaisia ja suhdanteista riippumattomia riskejä. Finanssivalvonta teki päätöksen järjestelmäriskipuskurin asettamisesta suomalaisille luottolaitoksille 29.6.2018. Säästöpankkien yhteenliittymälle asetettava järjestelmäriskipuskuri on suuruudeltaan 1 % riskipainotettujen saamisten yhteismäärästä, ja puskuri tulee voimaan 1.7.2019.

Finanssivalvonnan päätös uusien asuntoluottojen enimmäisluototussuhteen laskusta 90 prosentista 85 prosenttiin muiden kuin ensiasunnon ostajien osalta tuli voimaan 1.7.2018. Finanssivalvonta ei asettanut vuonna 2018 muuttuvaa lisäpääomavaatimusta, jonka suuruus voi vaihdella 0-2,5% riskipainotettujen saamisten yhteismäärästä. Finanssivalvonta ei ole asettanut Säästöpankkien yhteenliittymälle ns. OSII-lisäpääomavaatimusta.

Finanssivalvonta on myöntänyt luvan olla vähentämättä Yhteenliittymän jäsenluottolaitosten sisäisiä omistusosuuksia omien varojen instrumenteista laskettaessa omia varoja yksittäisen pankin tasolla ja alakonsolidointiryhmän tasolla. Lisäksi Finanssivalvonta on myöntänyt luvan soveltaa 0 prosentin riskipainoa Yhteenliittymän yhteisvastuun piirissä oleviin sisäisiin luottolaitosvastuuihin. Luvat perustuvat EU:n vakavaraisuusasetukseen (EU 575/2013) ja lakiin talletuspankkien yhteenliittymästä (599/2010).

Finanssivalvonta on myöntänyt Yhteenliittymälain mukaisen luvan Säästöpankkien yhteenliittymän Keskusyhteisönä toimivalle Säästöpankkiliitto osk:lle päättää, ettei sen jäsenluottolaitoksiin sovelleta EU:n vakavaraisuusasetuksen (EU575/2013) kuudennen osan ja sen nojalla annetuissa Euroopan unionin säädöksissä säädettyjä luottolaitoksen maksuvalmiudelle asetettuja vaatimuksia.

Someron Säästöpankki julkistaa vakavaraisuuslaskennan kannalta olennaiset tiedot vuosittain osana toimintakertomustaan ja tilinpäätöksen liitetietoja. Puolivuosittain tehtävässä osavuosi-katsauksessa julkistetaan keskeiset vakavaraisuustiedot.

Säästöpankkiryhmä julkistaa Säästöpankkien yhteenliittymän ns. Pilari III:n mukaiset vakavaraisuustiedot tilinpäätöksessään. Säästöpankkiryhmän tilinpäätös on luettavissa www.saastopankki.fi -verkkopalvelussa.

Someron Säästöpankin omat varat yhteensä olivat 67,9 miljoonaa euroa (67,3), kun omien varojen vähimmäisvaatimus oli 23,2 miljoonaa euroa (22,2). Ydinpääoma (CET1) määrä oli 67,6 miljoonaa euroa. Ensisijaisten omien varojen määrä oli 67,6 miljoonaa euroa (66,7). Toissijaiset omat varat olivat 0,3 miljoonaa euroa (0,6).

Säästöpankin vakavaraisuutta koskevat tiedot sisältyvät Säästöpankkiryhmän konsolidoituun tilinpäätökseen.

Someron Säästöpankin vakavaraisuussuhde säilyi edelleen hyvällä tasolla, vaikka pankin vakavaraisuussuhde laski 0,86 prosenttiyksikköä ja oli vuoden lopussa 23,38 prosenttia. Ensisijaisten omien varojen suhde riskipainotettuihin eriin oli 23,29 % (24,03 %).

Omat varat (1000 euroa)	31.12.2018	31.12.2017
Ydinpääoma ennen vähennyksiä	69 057	67 630
Vähennykset ydinpääomasta	-1 467	-891
Ydinpääoma (CET1) yhteensä	67 588	66 738
Ensisijainen lisäpääoma (AT1)		
Ensisijainen pääoma (T1 = CET1 + AT1)	67 588	66 738
Toissijainen pääoma ennen vähennyksiä	270	581
Vähennykset toissijaisesta pääomasta		
Toissijainen pääoma (T2) yhteensä	270	581
Omat varat yhteensä (TC = T1 + T2)	67 858	67 289

Riskipainotetut erät yhteensä	290 234	277 695
josta luotto- ja vastapuoliriskin osuus	264 155	251 927
josta vastuun arvonokaisuriski (CVA)	22	118
josta markkinariskin osuus (valuuttakurssiriski)	5 226	4 945
josta operatiivisen riskin osuus	20 831	20 704
Vakavaraisuustunnusluvut		
Ydinpääoma (CET1) suhteessa riskipainotettuihin eriin %	23,29%	24,03%
Ensisijainen pääoma (T1) suhteessa riskipainotettuihin erin %	23,29%	24,03%
Omat varat yhteensä (TC) suhteessa riskipainotettuihin eriin %	23,38%	24,24%

Pääomavaatimus (1000 euroa)	31.12.2018	31.12.2017
Omat varat	67 858	67 289
Pääomavaatimus yhteensä*	30 610	29 204
Pääomapuskuri	37 248	38 085

- Pääomavaatimus muodostuu lakisääteisestä vähimmäisvakavaraisuusvaateesta 8%, luottolaitoslain mukaisesta kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta 2,5% ja ulkomaisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista.

Someron Säästöpankin vakavaraisuuden kehitykseen vaikuttivat tilikauden tuloksen lisäksi ja riskipainotettujen erien kasvu.

Vähimmäisomavaraisuusaste

Säästöpankin vähimmäisomavaraisuusaste oli 14,51 prosenttia. Vähimmäisomavaraisuusaste on laskettu tiedossa olevan sääntelyn mukaisesti ja kuvaa pankin ensisijaisten pääomien suhdetta kokonaisvastuisiin. Pankki seuraa liiallista velkaantumista osana vakavaraisuuden hallintaprosessia.

	2018	2017
Ensisijainen pääoma	67 588	66 738
Vastuiden kokonaismäärä	465 748	448 024
Vähimmäisomavaraisuusaste	14,15 %	14,89 %

Kriisinratkaisusuunnitelma

Euroopan parlamentin ja unionin direktiivi 2014/59/EU luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten elvytys- ja kriisinratkaisukehyksestä tuotiin kansallisesti voimaan 1.1.2015 alkaen (Laki luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta). Kriisinratkaisulain toteuttamiseksi perustettiin Rahoitusvakausvirasto (Laki rahoitusvakausvirastosta, 1995/2014). Rahoitusvakausvirasto päätti keväällä 2017 asettaa Säästöpankkien yhteenliittymälle vaatimuksen alentamiskelpoisten velkojen vähimmäismäärästä (MREL-vaade) ja se astuu voimaan 31.12.2018. Vaadetta ei koh-

disteta jäsenluottolaitoksiin tai Sp-Kiinnitysluottopankkiin. MREL-vaade on luonteeltaan Pilari 2 -tyyppinen minimivaade, joka on täytettävä jatkuvasti. Rahoitusvakausvirasto on päättänyt, että Säästöpankkien yhteenliittymän alentamiskelpoisten velkojen vähimmäismäärä on omien varojen vähimmäismäärä kerrottuna kahdella.

Riskienhallinta

Riskienhallinnan tavoite

Riskienhallinnan periaatteet ja organisointi

Riskienhallinnalla tarkoitetaan liiketoiminnasta aiheutuvien sekä siihen olennaisesti liittyvien riskien tunnistamista, arviointia, mittaamista, rajoittamista ja seuranta. Riskienhallinnalla pyritään vähentämään ennakoimattomien tappioiden todennäköisyyttä tai uhkaa valvottavan maineelle ja siten varmistamaan ryhmästrategian toteuttamista. Riskien- ja vakavaraisuudenhallinta on osa sisäistä valvontaa.

Riskienhallinnan tavoitteena on turvata pankin riskinkantokyky ja varmistaa toiminnan jatkuvuus. Riskinkantokyky muodostuu toiminnan laajuuteen ja vaativuuteen suhteutetusta riittävästä ja tehokkaasta riskienhallinnasta sekä kannattavaan liiketoimintaan perustuvasta riittävästä maksuvalmiudesta ja vakavaraisuudesta.

Riskien- ja vakavaraisuudenhallinta luo edellytykset riskien tunnistamiselle, arvioinnille, mittaukselle ja riskien rajaamiselle pankin kannalta turvalliselle tasolle. Eri riskialueiden ja liiketoimintojen edellyttämät pääomat tarpeet määritetään luotettavasti ja riippumattomasti sekä pääoma kohdennetaan suunnitelmallisesti nykyisen ja suunnitellun riskinoton mukaan sekä pankin maksuvalmiuden hallinnan kannalta oikein.

Riskienhallinta on osa pankin sisäistä valvontaa ja keskeinen osa pankin operatiivista toimintaa. Pankin riskienhallintastrategia perustuu hallituksen pankille vahvistamaan päämäärään ja liiketoimintastrategiaan, riskienhallintaohjeisiin, valtuusjärjestelmään sekä keskeisimmistä liiketoiminnan osa-alueista tuotettavaan riski- ja poikkeamaraportointiin.

Pankki kohdistaa strategiansa mukaisesti liiketoimintansa vähittäispankkitoiminnan vähäriskiseen osaan. Pankilla ei ole taloudelliseen kantokykyynsä nähden ylisuuria asiakas- tai sijoitusriskikeskittymiä eikä pankki niitä strategiansa mukaisesti myöskään ota.

Pankki pitää vakavaraisuutensa turvallisella tasolla. Pankin vakavaraisuutta ja riskienkantokykyä vahvistetaan kannattavalla liiketoiminnalla. Luotto- ja muiden riskien muodostaman tappioiden pankki huomioi tilinpäätöksessään riittäville arvonalentumiskirjauksilla ja muilla tappiokirjauksilla.

Hallitukselle annetaan säännöllisesti tietoa pankin eri riskeistä ja niiden tasoista. Pankin hallitus asettaa riskinottohalukkuuden tason hyväksymällä riskialuekohtaiset riskistrategiat ja tarvittavat riskilimiitit ja seurantarajat. Riskistrategian toteutumista seurataan riskilimiittien ja seurantarajojen valvonnalla ja raportoinnilla, jota suoritetaan liiketoiminnasta riippumattomasti. Hallitus myös hyväksyy valtuudet ja puitteet riskinotolle määrittelemällä sallitut riskirajat eri riskialueille. Valtuutuksien puitteissa vastuu päivittäisestä riskien seurannasta ja valvonnasta kuuluu toimivalle johdolle. Toimiva johto hyödyntää seurannassaan järjestelmien tuottamia raportteja eri riskien osa-alueilta. Riskien raportointiin ja seurantaan tarkoitettujen järjestelmien sekä käytännöt täyttävät riskienhallinnalle asetetut edellytykset ottaen huomioon pankin toiminnan luonteen ja laajuuden.

Pankilla on seuraavat liiketoiminnasta riippumattomat toiminnot varmistamassa tehokas ja kattava sisäinen valvonta:

- riippumaton riskienvalvonta
- säännösten noudattamisen varmistamisesta vastaava toiminto (compliance)
- sisäisen tarkastuksen toiminto

Riippumattoman riskienvalvonnan tehtävänä on varmistaa ja valvoa, että pankin riskienhallinta on riittävällä tasolla suhteessa pankin liiketoiminnan laatuun, laajuuteen, monimuotoisuuteen ja riskeihin. Riskienvalvontatoiminnon tehtävänä on avustaa pankin hallitusta ja toimivaa johtoa riittävän riskienhallinnan järjestämisessä sekä toimivuuden ja tehokkuuden valvonnassa.

Compliance-toiminnon tavoitteena on varmistaa, että pankissa noudatetaan lainsäädäntöä, viranomaisten antamia ohjeita ja määräyksiä. Compliance-toiminnon vastuulla on valvoa, että pankissa noudatetaan annettuja sisäisiä ohjeita, henkilöstöä sitovia eettisiä periaatteita sekä muita rahoitusmarkkinoilla vallitsevia ohjeita.

Pankin hallitus on asettanut pankille sisäisen tarkastuksen ja vahvistanut sisäiselle tarkastukselle tarkastussuunnitelman sekä raportointiperiaatteet.

Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on pankin toimintaorganisaation sisäisen valvonnan laajuuden ja riittävyuden arviointi sekä riskienhallintajärjestelmien toimivuuden valvonta ja arviointi. Sisäinen tarkastus raportoi havainnoistaan toimitusjohtajalle ja hallitukselle.

Pankin hallitus vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä lainsäädännön, viranomaisvaateiden ja keskusyhteisön hallituksen antaman ohjeistuksen mukaisesti. Pankin toimitusjohtaja ja muu johto vastaavat sisäisen valvonnan järjestämisestä lainsäädännön, viranomaisvaateiden sekä keskusyhteisön ja pankin oman hallituksen antamien tarkempien sisäisten toimintaohjeiden mukaisesti.

Säästöpankkien yhteenliittymän riskienhallinnan menettelytapoja ylläpidetään ja kehitetään keskusyhteisön riippumattoman riskienvalvonnan toimesta, jotta varmistetaan että myös kaikki uudet, olennaiset mutta aikaisemmin tunnistamattomat riskit tulevat liiketoimintojen riskienhallinnan piiriin.

Merkittävät tai riskipitoiset sitoumukset tehdään kollegiaalisen päätöksentekomenettelyn mukaisesti ja valtuuksien käyttö on rajattu limiiteillä. Liiketoimintaa ja prosesseja ohjataan sisäisillä toimintaohjeilla, joiden noudattamista ja ajantasaisuutta valvotaan. Tehdyt päätökset ja merkittävät liiketoimet dokumentoidaan ja arkistoidaan. Olennainen osa riskienhallintaa suoritetaan päivittäisissä varmistuksissa. Tehtyjen päätösten toimeenpanoa seurataan hyväksymisillä, todentamisilla, varmistuksilla, täsmäytyksillä sekä seuranta- ja poikkeamisraporteilla.

Luottoriski- ja vastapuoliriskit

Pankkitoiminnan merkittävin riski on luottoriski. Luottoriskin hallinnalla ja valvonnalla on suuri merkitys varmistettaessa pääomien riittävyttä suhteessa liiketoiminnan riskeihin ja riskien toteutumisen aiheuttamiin tappioihin.

Luottoriskillä tarkoitetaan sitä, että vastapuoli ei todennäköisesti täytä sopimuksen mukaisia velvoitteitaan. Luottoriskien suurin lähde ovat luotot, mutta luottoriskiä (vastapuoliriskiä) voi syntyä myös muunlaisista saamisista, kuten joukkovelkakirjalainoista, lyhytaikaisista saamistodistuksista ja johdannaissopimuksista sekä taseen ulkopuolisista sitoumuksista, kuten käyttämättömistä luottojärjestelyistä ja -limiiteistä, takauksista.

Säästöpankkiryhmässä pankkitoiminnan keskeiset asiakasryhmät ovat henkilöasiakkaat, yritysasiakkaat sekä maatilayrittäjät ja muut pienyritykset. Pankkitoiminnan varainhankinnasta pääosa on myönnetty luottoina Säästöpankkien asiakkaille.

Pankin hallitus ohjaa pankin luottoriskien hallintaa, siinä käytettäviä menetelmiä sekä niiden valvontaa ja raportointia vahvistamallaan luottoriskistrategialla, sen perusteella antamallaan luottoriskejä ja niiden hallintaa koskevilla muilla ohjeilla sekä asettamallaan riskilimiiteillä ja muilla seurantarajoilla. Keskusyhteisön riskienvalvonta valvoo, että jäsenluottolaitokset noudattavat näitä periaatteita.

Luottoriskien hallinnan tavoitteena on rajoittaa asiakasvastoista syntyvien riskien tulos- ja vaka-varaisuusvaikutukset hyväksyttävälle tasolle. Hallituksen vahvistama liiketoimintastrategia ja luotonanto-ohjeet määrittelevät enimmäismäärät riskikeskittymille ja ohjaavat luotonannon suuntaamista asiakassektoreittain, toimialoittain ja luottokelpoisuusluokittain.

Pankin keskeisiä asiakasryhmiä ovat toimialueen henkilöasiakkaat ja mikro – ja pienet yritykset, elinkeinoharjoittajat sekä maa – ja metsätalousasiakkaat. Pankin varainhankinnasta pääosa on myönnetty luottoina pankin asiakkaille. Pankin taseessa olevista luotoista kotitalouksien ja elinkeinonharjoittajien yhteinen osuus on noin 50,6 % (52,2 %). Maaseutuyrittäjien osuus taseessa olevista luotoista on 23,3 % (23,7 %) ja muiden 26,1 % (24,1 %). Valtaosa, 65,8 % (64,8 %), pankin luotoista on myönnetty asuntovakuutta vastaan.

Asiakkaiden luottoriskien hallinta perustuu asiakasvastuuhenkilön suorittamaan asiakasseurantaan ja sisäiseen luottokelpoisuusluokitteluun. Luotonmyöntö perustuu ensisijaisesti asiakkaan riittävään luotonhoitokykyyn. Asiakkaan maksukyky, aiempi maksukäyttäytyminen, hakemuksen luottoluokitus ja tarjotut vakuudet muodostavat perustan luottopäätöksille ja luoton riskiperusteiselle hinnoittelulle.

Yksityisasiakkaan luottokelpoisuuden arviointi perustuu paikallisen säästöpankin hyvään asiakastuntemukseen sekä arvioon asiakkaan maksukykyvystä. Luotonmyöntö perustuu ensisijaisesti asiakkaan riittävään luotonhoitokykyyn. Asiakkaan maksukyky, aiempi maksukäyttäytyminen, hakemuksen luottoluokitus ja vakuudet muodostavat perustan luottopäätöksille ja luoton riskiperusteiselle hinnoittelulle.

1.1.2018 voimaan astuneen standardin IFRS 9 Rahoitusinstrumentit myötä luotot luokitellaan 9 riskiluokkaan aikaisemmin käytetyn 14 luottoluokan sijaan.

Yksityisasiakkaiden luokitukset ovat pääsääntöisesti hyviä tai erinomaisia. Yksityisasiakaskannan riskiluokitukset ovat hieman parantuneet vuoden 2018 aikana.

Yritys- ja maatilatalousluottoriskien hallinta perustuu asiakasvastuuhenkilön suorittamaan asiakasseurantaan ja sisäiseen luottokelpoisuusluokitteluun. Yrityisasiakkaiden luotonmyönnössä asiakasarvioinnin perusteena oleva tilinpäätösanalyysi, asiakkaan taloudellinen tila, maksukyky, kilpailuasema, hakemuksen luottoluokitus ja tarjotut vakuudet muodostavat perustan luottopäätöksille ja luoton riskiperusteiselle hinnoittelulle. Lisäksi selvitetään aiotun investoinnin vaikutusta asiakkaan taloudelliseen tilaan. Elinkeinoharjoittajat ja toiminimet hoidetaan pääsääntöisesti yksityisasiakkaina. Erityistä osaamista vaativa asiakas voidaan tapauskohtaisesti siirtää hoidettavaksi yritysasiakkaaksi. Yrityisasiakkaana hoidetaan osakeyhtiömuotoisia yrityksiä, avoimia ja kommandiittiyhtiöitä, yhteisöjä ja julkisyhtiöitä.

1.1.2018 voimaan astuneen standardin IFRS 9 Rahoitusinstrumentit myötä luotot luokiteltiin 9 riskiluokkaan aikaisemmin käytetyn 14 luottoluokan sijaan.

Asunto-osakeyhtiöiden määrä yritysasiakkaiden luottokannassa on kasvanut vuoden 2018 aikana. Kannan kasvulla on ollut vaikutusta sekä kannan keskimääräisen riskiluokitusten parantamiseen, että odotettavissa olevien luottotappioiden vähäiseen kasvuun suhteessa luottokannan kasvuun.

Pankin hallitus tekee suurimmat luottopäätökset. Hallitus on edelleen delegoinut luottovaltuuksia pankin johtoryhmälle ja muille nimetyille toimihenkilöille. Luottopäätökset tehdään pankin

hallituksen ja johtoryhmän vahvistamien luotonanto-ohjeiden mukaisesti. Pääsääntönä on vähintään kahden päätöksentekijän periaate. Luottopäätökset perustuvat asiakkaan luottokelpoisuuteen ja maksukykyyn sekä muiden luoton myöntämiskriteereiden, kuten vakuusvaatimusten täyttymiseen. Luotot on myönnetty pääosin turvaavin vakuuksin. Vakuudet arvostetaan varovaisesti käypään arvoon ja niiden käypiä arvoja seurataan säännöllisesti sekä tilastoja että hyvää toimialuetuntemusta hyödyntämällä. Pankin hallitus on vahvistanut pankille ohjeet eri vakuusmuotojen arvostuksista ja niiden vakuusarvoista, joita vastaan luottoa voidaan myöntää. Arvostusprosentit ovat varovaisesti määriteltyjä enimmäisrajoja kullekin vakuuslajille. Vakuuden käyvän arvon arviointi perustuu aina tapauskohtaiseen arvioon.

Luottoriskiä arvioidaan jatkuvasti seuraamalla mm. takaisinmaksussa esiintyviä viivästyksiä ja järjestämättömiä luottoja. Asiakaskohtaisia vastuiden ja vakuuksien määriä seurataan asiakasvastuuhenkilöiden taholta perustuen jatkuvaan maksukäyttäytymisen ja asiakkaiden toiminnan seuraamiseen. Hallitukselle raportoidaan säännöllisesti asiakasvastuista ja järjestämättömistä luotoista. Raportointi sisältää mm. riskien määrän ja kehityksen asiakaskokonaisuuksittain, toimialoittain ja luottokelpoisuusluokittain.

Luotonannon keskittymäriskit

Luotonannon riskikeskittymiä syntyy tai voi syntyä esimerkiksi silloin, kun luottosalkku sisältää suuria määriä luottoja ja muita vastuita seuraaville tahoille:

- yksittäiselle vastapuolelle
- ryhmille, jotka muodostuvat yksittäisistä vastapuolista ja niihin sidoksissa olevista yhteisöistä
- tietyille toimialoille
- tiettyjä vakuuksia vastaan
- joiden maturiteetti on sama tai
- joissa tuote/instrumentti on sama.

Yksittäisen jäsenluottolaitoksen yhdelle asiakkaalle ja/tai asiakaskokonaisuudelle, myöntämien luottojen kokonaisuus ei saa ylittää luottolaitoslaissa, muissa säädöksissä tai Finanssivalvonnan tai muun valvontaviranomaisen antamissa määräyksissä ja ohjeissa vahvistettuja enimmäismääriä. Yksittäisten vastapuolien aiheuttamia keskittymäriskejä on säännelty limiiteillä ja enimmäisasiakasvastuuta koskevilla toimintaohjeilla sekä yhteenliittymä että yksittäisellä jäsenluottolaitostasolla.

Pankilla ei ole asiakaskokonaisuuksia, joiden vastuut ylittäisivät EU:n vakavaraisuusasetuksen asettaman rajan 10 prosenttia pankin omista varoista (ns. suuret asiakasriskit). Pankin luottokantaan sisältyvät riskit ovat tehtyjen selvitysten perusteella pankin vuositulostasoon ja riskinkantokykyyn nähden alhaisella tasolla.

Erääntyneet ja yli 90 päivää erääntyneet saamiset

Ongelmasaamisia, viivästyneitä maksuja sekä odotettavissa olevien luottotappioiden määrää seurataan säännöllisesti. Pankin yli 90 päivää erääntyneet saamiset laskivat edellistä vuodesta ja olivat noin 0,8 % luottokannasta. Tietyissä olosuhteissa velallisen joutuessa taloudellisiin vaikeuksiin asiakkaalle annetaan myönnytys lainaehtoihin lyhennysvapaan tai luoton uudelleenjärjestelyn muodossa ja tällä tavalla pyritään turvaamaan asiakkaan maksukyky ja välttämään mahdollisia luottotappioita. Lainanhoitojoustojen myöntämisen edellytyksenä on, että asiakkaan taloudelliset vaikeudet ovat lyhytaikaisia ja tilapäisiä.

Odotettavissa olevat luottotappiot

Odotettavissa olevat luottotappiot on laskettu vuonna 2018 IFRS 9 -standardin mukaisesti, joten ne eivät ole täysin vertailukelpoisia aiemman IAS 39 -standardin mukaisesti laskettujen arvonalentumisten kanssa.

Odotettavissa olevat luottotappiot lasketaan sopimuskohtaisesti ja sopimukset jaotellaan kolmeen vaiheeseen sopimuksen tilan perusteella. Asiakkaan ja sopimuksen tietojen lisäksi laskennassa huomioidaan pääekonomistin arvioiden mukainen tuleva talouskehitys. Odotettavissa olevien luottotappioiden laskentamenetelmät on kuvattu Laatomisperiaatteissa kohdassa Arvonalentuminen.

Jos luottoriski ei ole luoton nostamisen jälkeen merkittävästi kasvanut, kirjaus tehdään perustuen 12 kuukauden odotettavissa olevaan luottotappioon ja sopimus kirjataan vaiheeseen 1. Jos luottoriski on luoton nostamisen jälkeen kasvanut merkittävästi, arvonalentumiset lasketaan perustuen luoton elinkaaren aikana odotettavissa olevaan luottotappioon ja sopimus kirjataan vaiheeseen 2. Merkittävää luottoriskin kasvua ovat luottoluokan heikkeneminen useammalla luottoluokalla, yli 30 päivän viiveet sekä sopimukselle kirjatut lainanhoitajoukot. Jos sopimukselle tulee vakavia häiriötä, arvonalentumiset kirjataan perustuen luoton elinkaaren odotettavissa olevaan luottotappioon ja sopimus kirjataan vaiheeseen 3. Vaiheen 3 sopimusten odotettavissa olevien luottotappioiden määrän riittävyttä arvioidaan sopimuskohtaisesti vähintään kvartaaleittain.

Saaminen palautuu vaiheeseen 1, kun saaminen on täyttänyt 12 kk ajan vaiheen 1 edellytykset. Vaiheesta 3 palautuminen tapahtuu vaiheen 2 kautta saamisen täytettyä 12 kk ajan vaiheen 2 edellytykset. Vaiheesta 3 palautuvien sopimusten odotettavissa olevien luottotappioiden määrän riittävyttä arvioidaan sopimuskohtaisesti kuukausittain.

Lainat ja saatavat, joiden perintää pidetään mahdottomana, kirjataan luottotappioiksi. Luottotappiot kirjataan vähennysten tilille. Lainat ja saatavat, joita ei pystytä perimään, kirjataan lopulliseksi luottotappioiksi, ja arvonalentuminen perutaan, kun tavanomainen perintäprosessi on loppuunsaatettu ja yksittäisen lainan tai saatavan tappion lopullinen määrä pystytään laskemaan.

Vuoden 2018 aikana lainoihin ja saamisiin yhteenlasketut arvonalentumiset olivat -0,1 miljoonaa euroa. Odotettavissa olevat luottotappiot suhteessa luottokantaan ovat -0,3 %. Odotettavissa olevien luottotappioiden vaiheiden muutokset on esitetty tilinpäätöksen liitetiedoissa 2.

Likviditeettiriski

Likviditeettiriskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että pankki ei pysty suoriutumaan nykyisistä tai tulevista odotetuista ja odottamattomista kassavirtausvirtauksista ollenkaan tai vahingoittamatta merkittävästi pankin taloudellista asemaa. Pankin liiketoiminta on talletuspankkitoimintaa, johon keskeisenä osana kuuluu maturiteettitransformaation kautta tuleva rahoitusriski. Liiketoiminnan perustana on pankin asiakkailtaan vastaanottamat talletukset, joilla rahoitetaan kohdeasiakkaille myönnettävää luotonantoa.

Hallituksella on kokonaisvastuu likviditeettiriskistrategiasta, riskinotto-tason linjauksesta ja likviditeettiriskin hallintaan liittyvistä menettelytavoista, jotka liittyvät likviditeettiriskin tunnistamiseen, mittaamiseen, rajoittamiseen, seurantaan sekä valvontaan. Pankin hallitus hyväksyy likviditeettistrategian ja muun ohjeistuksen sekä asettaa likviditeettiriskin seurannalle limiitit ja muut seurantarajat.

Someron Säästöpankki hankkii tarvitsemansa jälleenrahoituksen talletuksina omalta toimialueeltaan sekä tarvittaessa Säästöpankkien Keskuspankin kautta haetulla tukumarkkinarahoituksella. Talletustiliehtojen mukaan merkittävä osa jälleenrahoituksesta on avistaehtoista jakautuen yli 24 000 tallettaja-asiakkaalle. Pankin tavoitteena on säilyttää jälleenrahoituksensa maturiteetti riittävän pitkänä kestävänsä vuodenkin mittaisen markkinahäiriön ja ylläpitää laajaa rahoituspohjaa.

Pankki on saanut Säästöpankkiliitto osk:lta luvan olla soveltamatta EU:n vakavaraisuusasetuksen (EU 575/2013) kuudennen osan ja sen nojalla annetuissa Euroopan unionin säädöksissä säädettyjä luottolaitoksen maksuvalmiudelle asetettuja vaatimuksia.

Pankki pitää maksuvalmiutensa hyvänä sijoittamalla likvidit varat erittäin likvideihin jälkimarkkinakelpoisiin rahoitusinstrumentteihin ja lyhytaikaisiin talletuksiin Säästöpankkien Keskuspankissa. Pankin taseessa olevista luotoista on 10,7 % (9,0 %) luotoissa, joiden luottoaika on yli 20 vuotta. Vuoden 2018 aikana pankin rahoitusasema pysyi vakaana.

Markkinariski

Pankkitoiminnan markkinariskejä syntyy jäsenluottolaitosten rahoitustaseista, joka koostuu anto- ja ottolainauksesta, markkinaehtoisesta jälleenrahoituksesta sekä sijoitus- ja likviditeettisalkkuista.

Markkinariskillä tarkoitetaan yleisesti markkinahintojen muutoksen aiheuttamaa vaikutusta rahoitusvarojen ja -velkojen markkina-arvoon. Pankkitoiminnan merkittävin markkinariski on rahoitustaseen korkoriski, jota seurataan sekä nykyarvon että tuloriskin kautta. Rahoitustaseen korkoriskin hallinnan periaatteet on kuvattu alla kohdassa rahoitustaseen korkoriski.

Pankin liiketoimintaan ei lähtökohtaisesti kuulu kaupankäynti omaan lukuun tai asiakaskaupankäynti (ns. trading -toiminta). Johdannaisten käyttö on rajoitettu suojaustarkoitukseen. Pankilla voi olla EU:n vakavaraisuusasetuksen 94 artiklassa määritelty ns. pieni kaupankäyntivarasto. Määritelmän mukaisesti luottolaitoksen tase-eriin ja taseen ulkopuolisiin eriin sisältyvään kaupankäyntivarastoon liittyvän liiketoiminnan on yleensä oltava alle 5 %:ia suhteessa luottolaitoksen kokonaisvaroihin ja määrältään alle 15 miljoonaa euroa sekä sen määrän on oltava aina enintään 6 % suhteessa luottolaitoksen kokonaisvaroihin ja määrältään enintään 20 miljoonaa euroa. Pienen kaupankäyntivaraston rajaa seurataan säännöllisesti.

Sijoitus- ja likviditeettisalkku

Sijoitus- ja likviditeettisalkun markkinariski muodostuu sijoituskohteen hinta-, korko- ja valuuttariskistä. Osakekurssien, korkojen ja valuuttojen muutokset vaikuttavat sijoitussalkun omistuksien arvoon ja sitä kautta tuottoon. Sijoitussalkun markkinariskiä mitataan ja seurataan omaisuusluokittain, vastapuolittain ja sektoreittain. Pankin hallitukselle raportoidaan säännöllisesti sijoitussalkun position kehitys ja suurimmat vastapuolet. Sijoitus- ja likviditeettisalkun riskejä hallitaan hajauttamalla sijoitukset omaisuusluokittain, vastapuolittain, sektoreittain ja maantieteellisesti.

Sijoitus- ja likviditeettisalkun riskejä hallitaan hajauttamalla sijoitukset omaisuusluokittain, vastapuolittain, sektoreittain ja maantieteellisesti.

Osakeriskillä tarkoitetaan osakehintojen muutosten vaikutusta. Osakeriskiä syntyy pääsääntöisesti jäsenluottolaitosten likviditeetti- ja sijoitussalkkuista.

Valuuttariskillä tarkoitetaan valuuttakurssien muutosten vaikutusta tulokseen tai omaan omaan. Valuuttariskiä voi syntyä vähäisessä määrin lähinnä sijoitussalkun sijoitusrahasto-omistuksista ja valuuttakassan kautta. Pankin ottolainauksessa tai likviditeettipuskurissa ei saa olla avointa valuuttapositiona. Pankin valuuttapositiona seurataan vakavaraisuuslaskennassa käytettävän menetelmän mukaisesti (pääomavaade lasketaan, mikäli kokonaisnettovaluuttapositiona on yli 2 % -yksikköä omien varojen yhteismäärästä).

Hyödykeriskillä tarkoitetaan hyödykehintojen muutosten vaikutusta. Pankin liiketoimintaan mukaan lukien sijoitustoiminta ei kuulu hyödykeriskin ottaminen.

Markkinariskien hallinta

Markkinariskien mittaamiselle ja seurannalle on asetettu limiitit ja muut seurantarajat. Keskeinen rahoitustaseen sisältämien markkinariskien mittaamisen ja seurannan väline on pankin vakavaraisuuden hallintaprosessi, jossa rahoitustaseeseen markkinariskeille varataan pääomaa sekä normaalissa että stressiskenaariossa.

Rahoitustaseen korkoriski

Pankkitoiminnan merkittävin markkinariski on rahoitustaseen korkoriski, jota seurataan sekä nykyarvon että tuloarvon kautta. Pankin liiketoiminta on vähittäispankkitoimintaa, johon olennaisena osana kuuluu korkoriski. Korkoriskiä syntyy pankin rahoitustaseesta, jotka koostuvat anto- ja ottolainauksesta, markkinaehtoisesta jälleenrahoituksesta sekä sijoitussalkuista. Pankin kaupankäyntivarasto ovat vakavaraisuusasetuksessa määritelty ns. pieni kaupankäyntivarasto, jonka korkoriskipositio ovat vähäinen.

Korkoriskillä tarkoitetaan korkomuutosten haitallista vaikutusta pankkitoiminnan taseen ja taseen ulkopuolisten erien markkina-arvoon (nykyarvoriski) tai korkokatteeseen (tuloarvoriski). Korkoriski voidaan edelleen jakaa seuraaviin riskilajeihin:

- korkokäyräriski, joka syntyy korkokäyrän muutosten vaikutuksena varojen ja velkojen tulevaisuuden kassavirtojen nykyarvoon
- uudelleenhinnoitteluriski, joka syntyy kiinteäkorkoisten erien osalta maturiteettien eriaikaisuudesta ja vaihtuvakorkoisten erien osalta varojen ja velkojen eriaikaisuudesta uudelleenhinnoittelusta
- korkoperusteriski, joka syntyy varojen ja velkojen erilaisista korkoperusteista
- optionaalisuusriski, joka syntyy itsenäisistä ja kytketyistä optioista, joissa päätös toteutuksesta voi riippua koroista. Tällaisia ovat mm. joukkovelkakirjoissa kytketyt osto- tai myyntioptiot sekä oikeus lainan takaisinmaksuun tai talletuksen nostoon ennen aikaisesta ilman korvausta.

Korkoriskien hallinnan tavoitteena on pankin korkokatteen ja nykyarvon vakauttaminen tasolle, jossa pankin liiketoiminta on kannattavaa, sekä niiden vaihtelun rajoittaminen siten, että pankin vakavaraisuus ei ole uhattuna voimakkaissakaan korkoympäristön muutoksissa. Pankin riskinottohalukkuus korkoriskin osalta kuvataan pankin hallituksen asettamalla korkoriskilimiiteillä. Korkoriskiä voidaan hallita muokkaamalla tuote- ja taserakennetta, suunnittelemalla sijoitusten ja liikkeeseenlaskujen korkosidonnaisuutta ja maturiteettia sekä tekemällä suojaavia korkojohdannaisia.

Pankki voi käyttää korkokatteen suojaamisessa korkojohdannaisia. Johdannaisen korkoriskiä seurataan erikseen sekä nykyarvo- että tuloarvokäytännössä.

Pankin korkoriskiä mitataan kuukausittain sekä korkokatteen että taseen nykyarvon muutoksen kautta. Nykyarvomenetelmässä mitataan, kuinka paljon taseen käypä arvo muuttuu korkojen muuttuessa ja kunkin tase-erän markkina-arvon odotetaan muodostuvan kyseisen instrumentin rahavirtojen nykyarvona. Tuloarvokäytännössä ennustetaan tulevaa korkokatetta vuoden horisontilla markkinakorkojen muuttuessa.

Pankki käyttää korkoriskin mittaamisessa taseanalyysia, joka mittaa termiinikorkojen yhden ja kahden prosenttiyksikön muutosten vaikutusta tulevien 1 - 60 kk:n korkokatteen ennustukseen. Ennuste lasketaan raportointihetkellä markkinoilta saatavilla termiinikoroilla seuraaville viidelle vuodelle.

Avoimen korkoriskin määrää mitataan korkoherkkyydellä, joka huomioi edellä mainittujen korkoshokkien vaikutuksen korkokatteeseen tulevina vuosina. Pankin korkoriski oli 31.12.2018 +/- 15,2/-8,0 prosenttia 12 kk:n korkokatteesta, jos korkotasoksi muuttuisi yhden prosenttiyksikön verran. Kahden prosenttiyksikön muutoksella pankin korkoriski olisi vastaavasti +/- 27,2/-14,7 pro-

senttia 12 kk:n korkokatteesta. Korkoriski raportoidaan säännöllisesti hallitukselle, joka on vahvistamissaan ohjeissa antanut enimmäismäärät pankin korkoriskille.

Johdannaissopimukset

Pankki suojaa korollisia velkojaan korkojen muutoksia vastaan korkojohdannaisilla ja osaketal-letusten arvonmuutoksia osakeoptioilla sekä soveltaa niihin suojauslaskentaa koskevia mää-
räyksiä sekä seuraa säännöllisesti suojausten tehokkuutta. Johdannaiset eritellään liitetiedossa 1.5. Pankki seuraa kuukausittain johdannaisiin liittyviä riskejä kuten johdannaisten käyvän arvon muutoksia verrattuna korkokäyrän muutoksiin sekä muutoksia pankin taseasemassa ja korko-
katteen herkkyydessä koronmuutoksille.

Kiinteistöriski

Kiinteistöriskillä tarkoitetaan kiinteistöomaisuuteen kohdistuvaa arvonalentumis-, tuotto- tai va-
hingoittumisriskiä. Kiinteistösijoitukset eivät kuulu pankin ydinliiketoimintaan. Pankin kiinteistö-
kohteet on vakuutettu pääosin täysarvovakuutuksilla.

Pankin sijoituskiinteistöomaisuus on arvioitu ja tilinpäätöksessä arvostettu pääosin kauppahin-
tamenetelmällä. Markkinaperusteista tuottovaadetta asetettaessa on otettu huomioon kiinteistö-
kohteen sijainti, kunto, käyttötarkoitus ja markkinanäkymät. Tuottoarvomenetelmän lisäksi eri-
tyisesti asuntojen ja maa-alueiden arvioinnissa on käytetty kauppahintamenetelmää. Pankin
kiinteistöriskiä seurataan säännöllisesti hallitukselle tehtävällä raportoinnilla, jossa raportoidaan
kiinteistöjen tuotot, sitoutuneet pääomat, vuokrausasteet ja kiinteistöjen tuotto prosentit.

Kiinteistöomaisuuden arvo on vähäinen verrattuna pankin taseeseen ja pankin omiin pääomiin
eikä kiinteistöomaisuuden arvoihin tällä hetkellä kohdistu sellaisia arvonalentamistarpeita, joilla
olisi olennaista vaikutusta pankin lähivuosien tulokseen ja vakavaraisuuteen. Sijoituskiinteistö-
jen kirjanpitoarvot ja käyvät arvot on kuvattu liitetiedossa 1.7. (pois lukien aineettomiin hyödyk-
keisiin kirjatut aktivoinnit).

Pankin omassa käytössä oleviin kiinteistöihin ja kiinteistöyhtiöiden osakkeisiin sitoutunut pää-
oma oli tilinpäätöshetkellä 3,8 miljoonaa euroa (3,3). Sijoituskiinteistöomaisuuteen sitoutunut
pääoma väheni verrattuna edelliseen tilikauteen ja oli määrältään 1,6 miljoonaa euroa (1,9),
mikä on 0,3 prosenttia pankin taseen loppusummasta.

Pankin sijoituskiinteistöomaisuuden nettotuotto vuonna 2018 oli -2,17 prosenttia (-0,58).

Operatiivinen riski

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan tappionvaaraa, joka aiheutuu riittämättömistä tai epäonnistu-
neista sisäisistä prosesseista, henkilöstöstä, järjestelmistä tai ulkoisista tekijöistä. Myös oikeu-
delliset riskit sisältyvät operatiivisiin riskeihin. Myös luotto- ja kaupankäyntiprosessien eri vaihei-
siin sisältyy sekä operatiivisia riskejä että luotto-, likviditeetti- ja markkinariskejä, joita on arvioitu
ryhmätason operatiivisten riskien arvioinnissa. Strategiset riskit on tässä rajattu operatiivisten
riskien ulkopuolelle.

Pankin liiketoiminnassa noudatetaan voimassa olevia lain säännöksiä, viranomaisten antamia
määräyksiä, Finanssialan Keskusliitossa vahvistettuja hyvän pankkitavan säännöksiä sekä ope-
ratiivisten riskien hallinnan periaatteita ja järjestämistä samoin kuin muita ryhmän sisäisiä ohjei-
ta.

Pankin hallituksella on kokonaisvastuu pankkiliketoiminnan operatiivisesta riskistä, riskinotto-
son linjauksesta ja operatiivisten riskien hallintaan liittyvistä menettelytavoista, jotka liittyvät tun-
nistamiseen, mittaamiseen, rajoittamiseen, seurantaan sekä valvontaan. Pankin hallitus hyväk-
syy operatiivisten riskien hallinnan periaatteet ja keskeiset operatiiviset ohjeet.

Merkittävimpiin tuotteisiin, palveluihin, toimintoihin, prosesseihin ja järjestelmiin liittyvät operatiiviset riskit tunnistetaan. Operatiivisten riskien tunnistamisen kautta määritellään valvonta ja kontrollit. Osa operatiivisten riskien aiheuttamista tappioista suojataan vakuutusturvalla. Lisäksi pankin jatkuvuussuunnitelmalla varaudutaan toiminnan merkittäviin häiriöihin.

Operatiiviselle johdolle raportoidaan säännöllisesti operatiivisista riskeistä ja toteutuneista vahingoista sekä läheltä piti tilanteista.

Oikeudelliset riskit

Oikeudellisilla riskeillä tarkoitetaan pätemättömistä sopimuksista tai puutteellisesta dokumentaatiosta aiheutuvaa tappiota ja lain tai viranomais määräysten rikkomisesta aiheutuvaa sanktioiden, korvausvelvollisuuden asiakasta kohtaan tai menetetyn liikearvon riskiä. Pankkitoiminnassa noudatetaan pankki- ja vakuutusalan vakioehtoja. Muita kuin vakioehtoisia sopimuksia laadittaessa käytetään lakiasiantuntijoita sekä tarvittaessa myös ulkopuolisia asiantuntijoita.

Säännösten noudattamisesta ja koordinoinnista vastaa compliance-toiminto. Compliance-toiminto varmistaa, että lainsäädäntöä, sekä viranomaisten antamia ohjeita ja määräyksiä noudatetaan. Compliance-toiminnon vastuulla on myös valvoa, että annettuja sisäisiä ohjeita ja henkilöstöä sitovia eettisiä periaatteita sekä myös muita rahoitus- ja vakuutusmarkkinoilla vallitsevia ohjeita noudatetaan.

Liiketoimintariski

Liiketoimintariskit kuvaavat liiketoimintaympäristöstä johtuvien epävarmuuksien vaikutuksia liiketoimintaan. Liiketoimintariskit syntyvät kilpailusta, markkinoiden ja asiakaskäyttäytymisen muutoksista sekä tuloksen muodostumisen odottamattomista heilahteluista. Liiketoimintariskit voivat syntyä myös väärän strategian valinnasta, puutteellisesta johtamisesta tai hitaasta reagoinnista toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin.

Liiketoimintariskiä hallitaan ja minimoidaan strategia- ja liiketoimintasuunnittelun kautta.

Hallinto ja henkilöstö

Pankin äänivaltaiset tallettajat kokoontuivat säästöpankkikokoukseen 13.9.2018 ja valitsivat 10 tallettajien edustajaa isäntien syyskokouksessa toimitettavaan isäntien vaaliin.

Someron Säästöpankin isäntiin kuuluu 57 isäntää. Isäntien puheenjohtajana on toiminut kiinteistöpäällikkö Kari Knuutila ja varapuheenjohtajana FM Päivi Vanhatalo.

Kevätkokouksessa 7.3.2018 isännät vahvistivat vuoden 2017 tilinpäätöksen ja myönsivät vastuuvapauden pankin hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle. Pankin tilikauden voitto 4 702 297,96 euroa päätettiin siirtää pankin vapaan oman pääoman rahastoon.

Isäntien syyskokouksessa 7.11.2018 päätettiin henkilövalinnoista. Erovuorossa olevat isännät valittiin uudelleen. Isäntien uusiksi jäseniksi valittiin Marko Nurmi Salosta, Riikka Laakio Salosta, Salla Ojala Somerolta ja Sonja Priimägi Somerolta. Isäntien puheenjohtajana jatkaa Kari Knuutila ja varapuheenjohtajana Päivi Vanhatalo. Säästöpankin tilejä ja hallintoa valittiin tarkastamaan KHT Henry Maarala sekä varatilintarkastajaksi tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab.

Someron Säästöpankin hallitukseen kuuluu 6 jäsentä. Hallituksen puheenjohtajana on toiminut FM Arto Seppänen ja varapuheenjohtajana KM Esa Pajulo sekä toimitusjohtajana OTM Juhani Huupponen. Toimitusjohtajan sijaisena on toiminut KTM Petri Siviranta. Hallitus kokoontui vuoden aikana 13 kertaa.

OTM Juhani Huupponen jää eläkkeelle 30.4.2019. Hallitus on valinnut uudeksi toimitusjohtajaksi KTM Petri Sivirannan ja toimitusjohtajan varahenkilöksi KTM Joni Rintamaan.

Hallituksen varsinaiset jäsenet vuonna 2018 ja hallituksen jäsenyyden aloitusvuosi:

Arto Seppänen	liiketoimintajohtaja, FM	2009
Esa Pajulo	yhtenäiskoulun rehtori, KM	2011
Raino Hurme	yrittäjä	2017
Esa Ryhtä	maatalousyrittäjä	2015
Raija Riihimäki	yrittäjä	2012
Kaisa Vasama-Kakko	yrittäjä, MMM	2014

Hallituksen jäsenet vuonna 2018 Esa Pajulo (vas.), Raino Hurme, Raija Riihimäki, Esa Ryhtä, Kaisa Vasama-Kakko ja Arto Seppänen.

Pankin palveluksessa oli vuoden lopussa 48 henkilöä, joista kokoaikaisia oli 45 (39) ja osa-aikaisia 3 (8) henkilöä. Henkilökunnan keski-ikä oli tilinpäätöshetkellä 44 vuotta. Pankki panosti tilikauden aikana merkittävästi henkilöstön osaamiseen ja koulutukseen sekä mahdollisti joustavamman työnteon laajentamalla etätöyden koko henkilökunnalle.

Pankin tilintarkastajana on toiminut KHT Henry Maarala ja varatilintarkastajana tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab. Pankin sisäisenä tarkastajana on toiminut yhteenliittymän sisäisen tarkastuksen yksikkö.

Someron konttorin asiantuntijoita Mari Moisio, Anu Mikkola, Sami Heinonen, Marika Virolainen, Pertti Kärki, Anu Pirttilä, Minna Launonen, Joni Rintamaa ja Marja Salminen. Kuvasta puuttuu Marko Hotokka.

Salon konttorin asiantuntijoita Teija Lähteenmäki, Marika Mäkinen, Sari Rannikko, Kirsi Lavenen, Tuukka Alanko, Eveliina Vaanela, Tarja Fröberg, Jani Parkkinen ja Kimmo Gustafsson. Kuvasta puuttuu Juha Lehto.

Forssan konttorin asiantuntijoita Sari Lehtinen, Sirkka Saarinen, Kalle Lepola, Ilpo Rinne, Teija Vehmanen, Tuomas Lomakka, Annika Vainio ja Sanna Lohermaa.

Perniön konttorin asiantuntijoita Kimmo Gustafsson, Sabine Raita, Petteri Elo ja Liisa Loimu-lahti. Kuvasta puuttuu Saara Niittyne.

Urjalan konttorin asiantuntijoita Tiina Lepola, Sirkka Saarinen ja Leena Leppänen.

Liiketoiminnan tuen asiantuntijoita Taina Ruohonen, Päivi Jääskeläinen, Kullervo Savola, Nina Vartemaa, Petri Siviranta, Jaana Lemberg, Eveliina Vaanela, Satu Alanne, Vihtor Nuuros, Mikko Mäkelä ja Teemu Oksa. Kuvasta puuttuvat Liisa Lempinen ja Janica Koskela.

Henkilökunta 31.12.2018**Someron konttori:**

Heinonen Sami	rahoitusneuvoja
Hotokka Marko	yrittäjärahoitusneuvoja
Kärki Pertti	rahoitusneuvoja
Launonen Minna	rahoitusneuvoja
Lindström Anniina	rahoitusneuvoja
Mikkola Anu	rahoitusneuvoja
Moisio Mari	rahoitusneuvoja
Pirttilä Anu	rahoitusneuvoja
Salminen Marja	sijoituspäällikkö
Virolainen Marika	palveluneuvoja

Forssan konttori:

Honkonen Terhi	rahoitusneuvoja
Lehtinen Sari	yrittäjärahoitusneuvoja
Lepola Kalle	yrittäjärahoituspäällikkö
Loherma Sanna	palveluneuvoja
Lomakka Tuomas	sijoituspäällikkö
Rinne Ilpo	asiakaspalvelupäällikkö
Saarinen Sirkka	rahoitusneuvoja
Vainio Annika	palveluneuvoja
Vehmanen Teija	rahoitusneuvoja

Salon konttori:

Alanko Tuukka	asiakaspalvelupäällikkö
Fröberg Tarja	sijoituspäällikkö
Lavonen Kirsi	palveluneuvoja
Lehto Juha	yrittäjärahoituspäällikkö
Lähteenmäki Teija	rahoitusneuvoja
Mäkinen Marika	rahoitusneuvoja
Parkkinen Jani	rahoitusneuvoja
Rannikko Sari	rahoitusneuvoja

Urkulan konttori:

Lepola Tiina	palveluneuvoja
Leppänen Leena	asiakaspalvelupäällikkö

Perniön konttori:

Elo Petteri	asiakaspalvelupäällikkö
Gustafsson Kimmo	rahoitusneuvoja
Loimulahti Liisa	palveluneuvoja
Niittyinen Saara	palveluneuvoja
Raita Sabine	rahoitusneuvoja

Liiketoiminnan tuki:

Alanne Satu	henkilöstöpäällikkö
Huupponen Juhani	toimitusjohtaja
Jääskeläinen Päivi	notariaattipäällikkö
Koskela Janica	hallintopäällikkö
Lemberg Jaana	johdon sihteeri
Lempinen Liisa	pankinjohtaja
Mäkelä Mikko	pankkilakimies
Nuuros Vihtor	controller
Oksa Tuukka	talousasiantuntija

Rintamaa Joni	pankinjohtaja
Ruohonen Taina	perintäasiantuntija
Savola Kullervo	riskienhallintalakimies
Siviranta Petri	hallintojohtaja
Vaanela-Loiske Eveliina	pankkilakimies
Vartemaa Nina	markkinointikoordinaattori

Luottamushenkilöt 31.12.2018

Isännät:

Knuutila Kari, pj	Somero
Vanhatalo Päivi, varapj.	Salo
Aaltonen Janne	Somero
Alhoranta Kalle	Somero
Etsalo Ulla	Salo
Frantti Juha-Veli	Salo
Hautamäki Ulla	Somero
Heikkilä Juha	Somero
Hiukkamäki Terttu	Urjala
Kaartinen Markku	Salo
Kaase Seppo	Somero
Kaija Silja	Somero
Kankare Sarita	Somero
Katajamäki Kimmo	Tammela
Kerko Outi	Somero
Kesäniemi Hannu	Somero
Kolunen Seppo	Forssa
Kujansuu Ari	Somero
Kyyrä Jaana	Somero
Laurento Maarit	Somero
Laurila Aki	Somero
Lehtinen Riitta	Somero
Leikkonen Mika	Salo
Lepola Kaisa	Forssa
Lindström Jonna	Somero
Lindström Juha	Somero
Moisander Eini	Somero
Nikkilä Paula	Urjala
Nikula Jukka	Somero
Nivalinna Lauri	Somero
Nuuros Veikko	Salo
Oksanen Jouni	Somero
Palmu Timo	Somero
Pentti Mikko	Somero
Pulakka Jorma	Urjala
Prusila Pekka	Salo
Rantala Mika	Jokioinen
Rosenberg Anne	Somero
Ryhtä Riitta	Somero
Saastamoinen Markku	Ypäjä
Salmi Mauri	Somero
Sarén Markku	Somero
Savikko Sari	Somero
Sulavuori Markku	Somero
Tallskog Christian	Salo
Tervo Tommi	Somero

Tuominen Anna	Somero
Talonen Erja	Somero
Torkkomäki Eerika	Somero
Torkkomäki-Ryhtä Essi	Somero
Uutela Jarkko	Somero
Valve Ismo	Somero
Vanhatalo Päivi, varapj.	Salo
Vehmaa Simo	Ujala
Veikkola Hannu	Somero
Viholainen Jarmo	Somero
Vuorinen Erja	Salo
Äijälä Mika	Salo

Hallitus:

Seppänen Arto, pj	Somero
Pajulo Esa, varapj.	Salo
Hurme Raino	Somero
Riihimäki Raija	Salo
Ryhtä Esa	Tammela
Vasama-Kakko Kaisa	Somero

Organisaatio 31.12.2018**Pankin hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä**

Säästöpankin hallintoa hoitavat isännät, jotka ovat tallettajien edustajia. Säästöpankkikokouksessa valitut tallettajien edustajat ja isännät valitsevat isäntien syyskokouksessa isännät. Isäntien tehtävänä on valita pankin hallituksen jäsenet, vahvistaa pankin toimintaa koskevat säännöt ja yleiset ohjeet sekä käsitellä pankin tilinpäätös ja vastuuvapauden myöntäminen.

Päätökset pankin liiketoiminnasta ja strategisista asioista tekee pankin hallitus. Hallituksen työskentely perustuu vahvistettuihin ohjeisiin. Hallituksen tehtävänä on päättää merkittävimmistä pankin liiketoimintaan liittyvistä asioista. Pankin toimitusjohtaja hoitaa pankin juoksevaa hallintoa hallitukselta saamiensa ohjeiden mukaisesti. Toimitusjohtajan valitsee hallitus.

Hallitusten jäsenten ja toimitusjohtajan riippumattomuuden selvittäminen tapahtuu Finanssivalvonnan ja sen edeltäjän Rahoitustarkastuksen antamien määräysten mukaisesti. Tehtävään valittaessa sekä vuosittain hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan on annettava selvitys yhteisöistä, joissa he toimivat. Lisäksi hallituksen jäsenen ja toimitusjohtajan on annettava Rahoitustarkastuksen määräyksen mukainen sopivuus- ja luotettavuus selvitys tehtävää vastaanottaessaan.

Palkitsemisjärjestelmät

Säästöpankin palkitsemisessa noudatetaan Euroopan Unionin ja kansallisen lainsäädännön säännöksiä sekä Finanssivalvonnan ohjeita. Henkilöstön ja johdon palkitsemisjärjestelmä perustuu voimassa olevaan lakiin, finanssialaa koskeviin säännöksiin ja suosituksiin sekä Suomen Corporate Governance -sääntöihin.

Säästöpankki noudattaa päätettäessä toimivan johdon ja henkilökunnan palkitsemisjärjestelmästä luottolaitoslain Hallinto- ja ohjausjärjestelmien 8. luku. Säästöpankissa ei kuitenkaan sovelleta Luottolaitoslain 8 luvun 9,11 ja 12 §:en säännöksiä niihin palkkionsaajiin, joiden muuttuva palkkio yhden vuoden ansaintajaksolta ei ylitä 50.000 euroa, eikä ylitä 100 %:ia palkkionsaajan kiinteän palkkion kokonaismäärästä.

Palkitsemisjärjestelmällä tarkoitetaan niitä päätöksiä, sopimuksia, toimintaperiaatteita ja menettelytapoja, joita noudatetaan johdon ja henkilöstön palkitsemisessa. Palkitsemisjärjestelmä sisältää sekä palkitsemistavan että sen kehittämiseen ja toteuttamiseen liittyvät prosessit. Palkitsemisjärjestelmää kehitetään aktiivisesti ja pitkäjänteisesti yhteenliittymän kilpailukyvyyn, hyvän taloudellisen kehityksen, kannustavuuden, sitouttamisen sekä uusien pätevien henkilöiden saatavuuden turvaamiseksi.

Palkitsemisen periaatteet ovat liiketoimintastrategian, tavoitteiden ja arvojen mukaisia sekä vastaa pitkän aikavälin etua. Palkitsemisjärjestelmä on yhdenmukainen pankin hyvän ja tehokkaan riskienhallinnan kanssa ja toteutetaan aina voimassa olevien riskienhallintaperiaatteiden puitteissa. Palkitseminen ei kannusta toiminnassa riskinottoon, joka ylittää pankin riskinkantokyvyn perusteella määritellyn tai muuten kestävä riskitason.

Toimitusjohtajan ja muiden johtajien työsuhteen ehdot ja edut hyväksyy pankin hallitus. Hallituksen jäsenille maksetaan vuosipalkkio ja kokouskohtainen palkkio. Pankilla on käytössä pankin hallituksen hyväksymä palkitsemisjärjestelmä, jonka tavoitteena on palkita henkilökunnan suorituksia pankin strategian mukaisten tavoitteiden saavuttamisesta.

Palkitsemisen perusteena oleva kokonaiskompensaatio jakautuu kiinteään ja muuttuvaan palkanosaan. Muuttuva palkanosa käsittää sekä lyhyen että pitkän aikavälin palkitsemisen.

Mikäli muuttuvan palkkion määrä ylittää 50.000 euroa, huomioidaan että sen maksamisen on suoritettava muuna kuin käteissuorituksena. Yli 50.000 euron ylittäviä palkkioita varten on oltava ennen palkitsemiskauden alkua palkitsemisessa käytettävä sijoitusinstrumentti, mikä on vaihdettavissa joko ydinpääomaksi tai joiden kirjanpitoarvoa voidaan alentaa. Rahoitusvälineiden on heijastettava yrityksen oman pääoman tai luottokelpoisuuden muutoksia.

Jos henkilö on luokiteltu työtehtäviensä perusteella ryhmään, jonka ammatillisesta toiminnasta voi aiheutua jäsenluottolaitokselle tai yhtiölle merkittävää riskiä ("riskiprofiiliin vaikuttava henkilö"), ja jos hänelle aiotaan maksaa yli 50.000 vuosipalkkio, noudatetaan luottolaitoslaissa määritettyä muuttuvien palkkioiden maksamisen lykkäämistä. Merkittävä osa vähintään 40 prosenttia määritellystä muuttuvan palkkion kokonaismäärästä lykätään ja maksetaan aikaisintaan 3-5 vuoden kuluessa ansaintajaksosta. Lykkäysajan pituutta arvioitaessa otetaan huomioon henkilön riskiprofiili ja liiketoiminnan luonne.

Säästöpankissa on tunnistettu merkittävät riskinottajahenkilöt, jotka voivat vaikuttaa pankin risiprofiiliin tai toiminnallaan aiheuttaa pankille merkittävää taloudellista riskiä.

Sisäinen tarkastus todentaa vähintään kerran vuodessa, että Säästöpankkiliitto osk:n hallituksen päättämiä palkitsemisjärjestelmiä on säästöpankissa noudatettu.

Pilari III:n mukaiset palkitsemista koskevat tiedot julkistetaan Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksessä. Tilinpäätös on luettavissa Säästöpankkiryhmän kotisivuilla.

Keskeisimmät ulkoistetut toiminnot

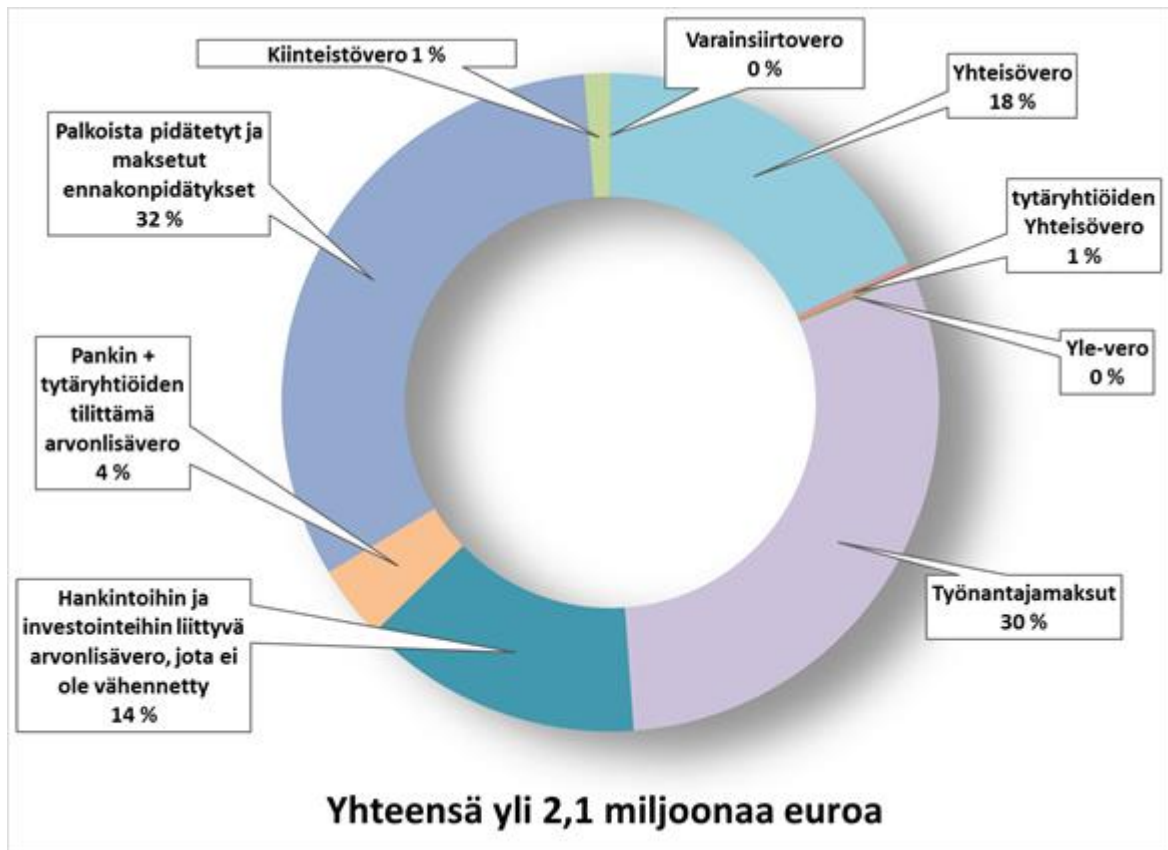
Pankin keskeiset tietojärjestelmät on ulkoistettu Oy Samlink Ab:hen, josta säästöpankit yhdessä omistavat enemmistön. Pankin kirjanpito hoidetaan Paikallispankkien PP-Laskenta Oy:ssä, joka oli aiemmin Oy Samlink AB:n täysin omistama yritys. Säästöpankkiliitto osk osti tasaosuuksin kolmen muun pankkiryhmän kanssa PP-Laskennan koko osakekannan Oy Samlink Ab:lta 31.8.2018. Pankki on ulkoistanut mm. luottoasiakirjojen valmistelun ja arkistoinnin; viranomaiskyselyt; maksupalvelun sekä puhelin- ja chat-palvelun Säästöpankkipalvelut Oy:lle. Maksujenvälityksessä pankki käyttää Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj:n maksujenvälitys- ja clearingpalveluja ja rahahuollossa Automatia Pankkiautomaatit Oy:n rahahuoltojärjestelmää. Lisäksi pankki käyttää Loomis Suomi Oy:n ja Avarn Security Oy:n rahanlaskentapalveluita.

Yhteiskuntavastuu

Someron Säästöpankin yhteiskuntavastuulla tarkoitetaan pankin vastuuta yritystoimintansa vaikutuksista ympäröivään yhteiskuntaan ja yrityksen sidosryhmiin. Paikallispankkina Someron Säästöpankille on tärkeää kantaa omalta osaltaan vastuunsa ympäröivästä yhteiskunnasta. Someron Säästöpankki huolehtii työnantajavelvoitteiden noudattamisesta. Pankin tuloksesta maksettiin vuonna 2018 yhteisöjen tuloveroa 381 tuhatta euroa. Omalla toiminnallaan pankki edisti toimialueensa aktiivisuutta tukemalla alueen yhteisöjä ja yhdistyksiä 103 tuhannella eurola vuoden 2018 aikana.

Verojalanjälkiraportointi

Verojalanjälki on yksi raportointimenetelmä, jonka avulla jokainen voi tarkastella Someron Säästöpankin toimintaa osana suomalaista yhteiskuntaa. Verojalanjälki koskee Säästöpankin tilikautta 1.1.-31.12.2018. Suomessa verojalanjäljen raportointi on vapaaehtoinen, eikä raportoinnille ole sitovia suosituksia tai säännöksiä.

Säästöpankin verojalanjälkeen sisältyvät pankin maksama yhteisövero, kiinteistövero, yle-vero, hankintoihin sisältyvä vähentämättä jäänyt ja maksettavaksi jäävä arvonlisävero, palkoista pidätetyt maksut ja ennakonpidätykset sekä työnantajamaksut.

Pankin koko verokertymästä suuri osa koostuu maksettavista työnantajamaksuista ja tilitettävistä työnantajamaksuista, joita oli yhteensä noin 1,3 miljoonaa euroa. Yhteisöveroa pankki maksoi 0,4 miljoonaa euroa. Someron Säästöpankki maksoi veroja ja veronluonteisia maksuja vuoteen 2018 kohdistuen yhteensä yli 2,1 miljoonaa euroa.

Olennaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Pankin hallituksen tiedossa ei ole seikkoja, jotka olennaisesti vaikuttaisivat pankin taloudelliseen asemaan tilinpäätöksen valmistumisen jälkeiseltä ajalta.

Säästöpankkiryhmä on allekirjoittanut 23.1.2019 sopimuksen yhdysvaltalaisen Cognizant Technology Solutionsin kanssa peruspankkijärjestelmän uudistamisesta. Osana sopimuskokonaisuutta Cognizant ostaa pankilta Oy Samlink Ab:n osakkeet. Cognizant Technology Solutions toimittaa Temenos T24 ja Temenos Payment Hub (TPH) -ohjelmistoihin perustuvan uuden peruspankkijärjestelmän, joka tehostaa prosesseja ja toimintaa tehden niistä kustannustehokkaampia muun muassa skaalautuvuutensa ansiosta. Osakekaupalla on lievä positiivinen vaikutus pankin vuoden 2019 liikevoittoon.

Liiketoiminnan kehitys vuonna 2019

Pankin liiketoiminta perustuu jatkossakin hallituksen vahvistaman strategian mukaisesti nykyisten ja uusien asiakassuhteiden kehittämiseen. Pankin tuloskehityksen arvioidaan olevan saman tasoinen kuin vuonna 2018, mikäli ennustetussa korkotasossa ei tapahdu muutoksia. Mikäli korkotaso nousee, on tällä pankin tulokseen positiivinen vaikutus. Vakavaraisuus tulee säilymään ensisijaisilla omilla pääomilla mitattuna hyvällä paikallispankkitasolla.

Hallituksen esitys voitonjakokelpoisten varojen käytöstä

Someron Säästöpankin voitonjakokelpoiset varat ovat 51 981 577,52 euroa, josta tilikauden voitto on 1 416 306,49 euroa.

Hallitus ehdottaa isäntien kokoukselle, että tilikauden voitto käytetään seuraavasti:

- siirretään vapaan oman pääoman rahastoon	1 416 306,49 euroa
- käytetään yleishyödyllisiin tarkoituksiin	0,00 euroa
Yhteensä	<u>1 416 306,49 euroa</u>

Tunnuslukujen laskentakaavat

Kulu-tuotto -suhde, %

Hallintokulut + poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä + liiketoiminnan muut kulut x 100
 Korkokate + tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista + nettopalkkiotuotot + arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot + myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot + suojauslaskennan nettotulos + sijoituskiinteistöjen nettotuotot + liiketoiminnan muut tuotot + osuus osakkuusyritysten tuloksesta

Oman pääoman tuotto (ROE)

$\frac{\text{Liikevoitto/-tappio} - \text{Tuloverot}}{\text{Oma pääoma ja vähemmistön osuus} + \text{tilinpäätös-} \\ \text{siirtojen kertymä laskennallisella verovelalla} \\ \text{vähennettynä (vuoden alun ja lopun keskiarvo)}} * 100$

Koko pääoman tuotto (ROA)

$\frac{\text{Liikevoitto/-tappio} - \text{Tuloverot}}{\text{Taseen loppusumma keskimäärin (vuoden alun ja lopun keskiarvo)}} * 100$

Omavaraisuusaste

$\frac{\text{Oma pääoma ja vähemmistön osuus} + \text{Tilinpäätössiirtojen kertymä} \\ \text{laskennallisella verovelalla vähennettynä}}{\text{Taseen loppusumma}} * 100$

Vakavaraisuussuhde

$\frac{\text{Omat varat yhteensä}}{\text{Omien varojen vähimmäisvaatimus yhteensä}} * 8 \%$

Ydinpääoma (CET1) suhteessa riskipainotettuihin eriin

$\frac{\text{Ydinpääoma (CET1)}}{\text{Riskipainotetut vastuut yhteensä}} * 100$

Ensisijainen pääoma (T1) suhteessa riskipainotettuihin eriin

$\frac{\text{Ensisijainen pääoma (T1)}}{\text{Riskipainotetut vastuut yhteensä}} * 100$

Vähimmäisomavaraisuusaste

$\frac{\text{Ensisijainen pääoma yhteensä}}{\text{Riskipainotetut vastuut yhteensä}} * 100$

Omat varat yhteensä (TC) suhteessa riskipainotettuihin eriin

$\frac{\text{Omat varat yhteensä (TC)}}{\text{Riskipainotetut vastuut yhteensä}} * 100$

Tilinpäätös

Someron Säästöpankin tuloslaskelma

		1.1. - 31.12.2018 eur	1.1. - 31.12.2017 eur
Korkotuotot	(2.1)	7 524 528,07	7 531 244,65
Korkokulut	(2.1)	-854 874,04	-1 203 266,81
KORKOKATE		6 669 654,03	6 327 977,84
Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista	(2.2)	456 450,41	174 032,04
Palkkiotuotot	(2.3)	5 227 653,73	4 779 132,72
Palkkiokulut	(2.3)	-958 759,74	-878 789,84
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	(2.4)	-842 228,80	10 981,37
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat nettotuotot	(2.5)	216 574,83	
Myytavissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot	(2.6)		2 514 641,56
Suojauslaskennan nettotulos	(2.7)	0,00	0,00
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	(2.8)	-34 890,58	-11 233,04
Liiketoiminnan muut tuotot	(2.9)	546 210,58	425 245,49
Hallintokulut		-6 768 769,22	-6 084 611,86
Henkilöstökulut	(2.10)	-3 161 551,59	-2 919 416,94
Muut hallintokulut	(2.11)	-3 607 217,63	-3 165 194,92
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	(2.12)	-316 233,45	-204 300,76
Liiketoiminnan muut kulut	(2.9)	-1 821 384,95	-1 463 211,69
Odotettavissa olevat luottotappiot jaksotettuun hankintamenuun kirjattavista rahoitusvaroista	(2.13)	88 800,45	
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista saamisista	(2.14)		-394 891,94
Muiden rahoitusvarojen odotettavissa olevat luottotappiot sekä arvonalentu	(2.13)	33 877,54	0,00
LIIKEVOITTO		2 496 954,83	5 194 971,89
Tilinpäätössiirrot		-780 448,18	780 593,23
Tuloverot		-300 200,16	-1 273 267,16
VARSINAISEN TOIMINNAN VOITTO VEROJEN JÄLKEEN		1 416 306,49	4 702 297,96
TILIKAUDEN VOITTO		1 416 306,49	4 702 297,96

Someron Säästöpankin tase

VASTAAVAA

		31.12.2018	31.12.2017
		eur	eur
Käteiset varat		878 105,79	949 740,08
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset		33 041 505,00	30 394 110,00
Saamiset luottolaitoksilta	(1.1)	14 084 748,25	9 420 215,75
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	(1.1)	319 470 699,76	309 719 363,14
Saamistodistukset	(1.2)	28 870 007,76	31 804 231,86
Julkisyhteisöiltä		2 213 600,00	2 241 000,00
Muilta		26 656 407,76	29 563 231,86
Osakkeet ja osuudet	(1.3)	49 968 484,86	47 628 735,01
Johdannaissopimukset	(1.5)	87,45	120 427,70
Aineettomat hyödykkeet	(1.6)	1 356 214,98	891 143,86
Aineelliset hyödykkeet		4 663 845,11	4 622 433,27
Sijoituskiinteistöt ja sijoituskiinteistöosakkeet ja -osuudet	(1.7)	1 390 518,24	1 390 518,24
Muut kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet	(1.7)	2 975 896,85	2 975 896,85
Muut aineelliset hyödykkeet		297 430,02	256 018,18
Muut varat	(1.8)	36 436,25	249 530,98
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	(1.9)	2 359 460,81	2 386 535,33
Laskennalliset verosaamiset	(1.17)	57 359,68	3 376,87
VASTAAVAA YHTEENSÄ		454 786 955,70	438 189 843,85

VASTATTAVAA

		31.12.2018	31.12.2017
		eur	eur
VIERAS PÄÄOMA			
Velat luottolaitoksille	(1.11)	36 416 175,60	37 251 429,60
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	(1.12)	342 745 962,96	320 223 801,06
Talletukset		342 620 451,32	319 984 442,96
Muut velat		125 511,64	239 358,10
Muut velat	(1.13)	1 238 946,10	3 211 060,24
Siirtovelat ja saadut ennakot	(1.15)	1 200 334,60	1 222 003,60
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	(1.16)	1 553 000,00	5 830 800,00
Laskennalliset verovelat	(1.17)	151 841,95	553 254,55
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		383 306 261,21	368 292 349,05
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ			
Vapaaehtoiset varaukset		12 120 346,93	11 339 898,75
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ YHTEENSÄ		12 120 346,93	11 339 898,75
OMA PÄÄOMA	(1.21)		
Peruspääoma		840,94	840,94
Muut sidotut rahastot		7 377 929,10	9 199 510,70
Vararahasto		7 000 000,00	7 000 000,00
Käyvän arvon rahasto		377 929,10	2 199 510,70
Edellisten tilikausien voitto (tappio)		50 565 271,03	44 654 946,45
Tilikauden voitto (tappio)		1 416 306,49	4 702 297,96
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		59 360 347,56	58 557 596,05
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		454 786 955,70	438 189 843,85

TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET

		31.12.2018	31.12.2017
		eur	eur
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset		5 598 341,58	4 250 091,15
Takaukset ja pantit		5 353 385,86	3 937 044,15
Muut		244 955,72	313 047,00
Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset		22 171 220,99	18 356 728,07
Muut		22 171 220,99	18 356 728,07

Someron Säästöpankin rahoituslaskelma

	1.1.-31.12.2018 eur	1.1.-31.12.2017 eur
Liiketoiminnan rahavirta		
Varsinaisen toiminnan voitto verojen jälkeen	1 416 306,49	4 702 297,96
Tilikauden oikaisut	1 282 825,13	565 174,55
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-10 936 176,28	15 875 463,36
Saamistodistukset	-457 033,06	-9 217 780,98
Saamiset luottolaitoksilta	-283 257,28	-232 957,11
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöltä	-9 771 980,04	18 762 610,98
Osakkeet ja osuudet	-1 051 149,85	6 804 925,26
Muut varat	627 243,95	-241 334,79
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	19 593 706,41	-9 783 742,56
Velat luottolaitoksille	-835 254,00	-11 828 090,05
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	22 522 161,90	2 614 382,72
Muut velat	-2 093 201,49	-570 035,23
Maksetut tuloverot	-655 904,37	-1 537 404,55
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	10 700 757,38	9 821 788,76
Investointien rahavirta		
Investoinnit osakkeisiin ja osuuksiin, lisäykset	-1 288 600,00	-1 833 000,00
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-824 716,45	-937 921,28
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutukset	0,00	344 500,00
Investointien rahavirta yhteensä	-2 113 316,45	-2 426 421,28
Rahoituksen rahavirta		
Velat, joilla on huonompi etuoikeus, vähennykset	-4 277 800,00	-5 277 800,00
Maksetut osingot ja muu voitonjako	0,00	-30 000,00
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-4 277 800,00	-5 307 800,00
Rahavarojen nettomuutos	4 309 640,93	2 087 567,48
Rahavarat tilikauden alussa	7 445 330,21	5 357 762,73
Rahavarat tilikauden lopussa	11 754 971,14	7 445 330,21
Rahavarat muodostuvat seuraavista tase-eristä:		
Käteiset varat	878 105,79	949 740,08
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	10 876 865,35	6 495 590,13
Yhteensä	11 754 971,14	7 445 330,21
Lisätiedot rahoituslaskelmaan:		
Saadut korot	7 883 415,22	7 302 158,95
Maksetut korot	955 808,55	1 444 124,06
Saadut osingot	456 450,41	174 032,04
Tilikauden oikaisut:		
Tilinpäätössiirrot	780 448,18	-780 593,23
Tuloslaskelman verot	300 200,16	1 273 267,16
Odotettavissa olevat luottotappiot ja arvonalentumistappiot	-122 677,99	0,00
Käyvän arvon muutokset	7 167,47	-89 489,88
Poistot ja arvonalentumiset aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä	318 233,49	212 517,30
Muut oikaisut	-546,18	-50 526,80
Yhteensä	1 282 825,13	565 174,55

Liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Someron Säästöpankki kuuluu Säästöpankkien yhteenliittymään ja pankin tilinpäätös yhdistellään Säästöpankkiryhmän yhdisteltyyn tilinpäätökseen.

Säästöpankkiryhmä on Suomen vanhin pankkiryhmä, joka koostuu Säästöpankkien yhteenliittymän muodostaneista Säästöpankeista, Keskusyhteisönä toimivasta Säästöpankkiliitosta sekä pankkien yhdessä omistamista tytär- ja osakkuusyhtiöistä. Säästöpankit ovat itsenäisiä alueellisia ja paikallisia pankkeja. Yhdessä Säästöpankit muodostavat pankkiryhmän, jossa yhdistyvät paikallisuus ja valtakunnallisuus. Säästöpankkien perustehtävä on edistää säästäväisyyttä ja asiakkaidensa taloudellista hyvinvointia lähellä asiakasta. Säästöpankit keskittyvät vähittäispankkitoimintaan, erityisesti päivittäisasiointiin, säästämisen ja sijoittamisen sekä lainaamisen palveluihin. Tuote- ja palveluvalikoimaa täydentävät Säästöpankkiryhmään kuuluvien tuoteyhtiöiden kanssa tuotettavat muut finanssialan palvelut ja tuotteet. Jäsensäästöpankkien omistamat tuote- ja palveluyhtiöt tukevat ja edistävät Säästöpankkiryhmän liiketoimintaa joko vastuullaan olevien tuotteiden tai keskitetyn palvelutuotannon kautta. Ryhmän merkittävimmät tuoteyhtiöt ovat Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj, Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj, Sp-Henkivakuutus Oy, Sp-Rahastoyhtiö Oy, Säästöpankkipalvelut Oy sekä Sp-Koti Oy.

Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvat yhteisöt muodostavat yhteenliittymästä annetussa laissa määritellyn taloudellisen kokonaisuuden, jossa Säästöpankkiliitto osk ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat viime kädessä yhteisvastuullisesti toistensa veloista ja sitoumuksista. Säästöpankkien yhteenliittymän muodostavat yhteenliittymän keskusyhteisönä toimiva Säästöpankkiliitto osk, 23 säästöpankkia, Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj ja Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj sekä edellä mainittujen konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset, Säästöpankkipalvelut Oy ja Sp-Rahastoyhtiö Oy.

Säästöpankkiryhmän laajuus eroaa Säästöpankkien yhteenliittymän laajuudesta siinä, että Säästöpankkiryhmään kuuluu myös muita yhteisöjä kuin luotto- ja rahoituslaitoksia tai palveluyrityksiä. Näistä merkittävimmät ovat Sp-Henkivakuutus Oy ja Sp-Koti Oy. Säästöpankkiliitto osk toimii koko Säästöpankkiryhmän ryhmäohjauksesta ja valvonnasta vastaavana keskusyhteisönä. Säästöpankkiryhmä ei muodosta kirjanpitolaissa määriteltyä konsernia eikä luottolaitostoinnista annetussa laissa määriteltyä konsolidointiryhmää, sillä Säästöpankkiliitto osk:lla ja sen jäsenpankeilla ei ole toisiinsa nähden yleisten konsernilaskentaperiaatteiden tarkoittamaa määräysvaltaa. Tämän vuoksi Säästöpankkiryhmälle ei voida määritellä emoyhtiötä.

Laissa talletuspankkien yhteenliittymästä säädetään, että Säästöpankkien yhteenliittymän keskusyhteisön Säästöpankkiliitto osk:n on laadittava Säästöpankkiryhmän yhdistelty tilinpäätös. Yhdistelty tilinpäätös on laadittava keskusyhteisö Säästöpankkiliitto osk:n ja sen jäsenluottolaitosten tilinpäätösten tai konsernitilinpäätösten yhdistelmänä. Yhdistelty tilinpäätös käsittää myös sellaiset yhteisöt, joissa edellä tarkoitetuilla yhteisöillä yhdessä on kirjanpitolaissa tarkoitettu määräysvalta. Säästöpankkiliitto osk:n hallitus on vastuussa tilinpäätöksen laatimisesta. Tilinpäätös laaditaan Säästöpankkiryhmän muodostamasta taloudellisesta kokonaisuudesta. Yhdisteltyä tilinpäätöstä varten Säästöpankkiryhmässä sovelletaan yhtenäisiä tilinpäätösperiaatteita. Jäljennös Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksestä on saatavissa osoitteesta www.saastopankki.fi tai Säästöpankkiliiton toimitiloista käyntiosoitteesta Teollisuuskatu 33, 00510 Helsinki.

Pankit laativat erillistilinpäätöksensä kirjanpito- ja luottolaitoslain säännösten, valtiovarainministeriön luottolaitoksen tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä antaman asetuksen (698/2014) sekä Finanssivalvonnan Määräykset ja ohjeet 2/2016 Rahoitussektorin kirjanpito, tilinpäätös ja toimintakertomus mukaisesti.

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Luottolaitoslain 12 luku 10 §:ään perustuen tytär- ja osakkuusyrietykset, joiden taseen loppusumma on alle yksi prosentti emopankin taseen loppusummasta ja vähemmän kuin 10 miljoonaa euroa, voidaan jättää konsernitilinpäätöksen ulkopuolelle. Tytäryrityksillä ei ole olennaista vaikutusta konsernin tulokseen eikä taseeseen. Konsernin tilinpäätös antaa poisjättämisestä huolimatta oikean ja riittävän kuvan konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tiedot konsernitilinpäätöksen yhdistellyistä ja yhdistelemättömistä tytär - ja osakkuusyhtiöistä on esitetty liitetiedossa 5.1.

Konsernilla ei ole osakkuus- eikä yhteisyrietyksiä.

Ulkomaan rahan määräiset erät

Euroalueeseen kuulumattomiin valuuttoihin sidotut ulkomaan rahan määräiset varat ja velat on muunnettu euroiksi Euroopan Keskuspankin noteeraamaan tilinpäätöspäivän keskikurssiin.

Arvostuksessa syntyneet kurssierot on kirjattu tuloslaskelmassa valuuttatoiminnan nettotuottoihin.

Rahoitusinstrumentit

IFRS 9 standardi korvasi aiemmin voimassa olleen IAS 39 standardin kokonaisuudessaan 1.1.2018 alkaen. IFRS 9:n käyttöönotto on vaikuttanut merkittävästi Someron Säästöpankin tilinpäätöksen laatimisperiaatteisiin rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelun ja arvostamisen sekä rahoitusvarojen arvonalentumisen osalta. Liitetietojen vertailulukuja ei ole päivitetty IFRS 9:n käyttöönoton seurauksena standardin siirtymäsäännösten mukaisesti, ja liitetiedot eivät näin ollen ole täysin vertailukelpoisia edellisen vuoden vastaavien tietojen kanssa. IFRS 9:n käyttöönoton vaikutukset 1 208 tuhatta euroa kirjattiin suoraan edellisten tilikausien voittovaroihin ja -1 199 tuhatta euroa siirtymävaiheen 1.1.2018 avaavaan taseeseen.

Oman pääoman täsmäytys IAS 39:n ja IFRS 9:n välillä

	31.12.2017	Muutos	1.1.2018
Käyvän arvon rahasto	2 200		
<i>Uudelleenarvostus</i>			
Odotettavissa olevat luottotappiot		129	
<i>Yhteensä</i>			129
<i>Uudelleenluokittelu</i>			
Käyvän arvon rahaston siirto		-1629	
<i>Yhteensä</i>			-1 629
Laskennallisen veron muutos		300	
Käyvän arvon rahasto yhteensä	2 200	-1 199	1 000
Edellisten tilikausien voitto (-tappio)	49 357		
<i>Uudelleenarvostus</i>			
Arvonalentumisten purku 31.12.2017		2 817	

Odotettavissa olevat luottotappiot		-3 157	
<i>Yhteensä</i>			-340
<i>Uudelleenluokittelu</i>			
Käyvän arvon rahaston siirto		1 629	
<i>Yhteensä</i>			1 629
Laskennallisen veron muutos		-81	
Edellisten tilikausien voitto (-tappio)	49 357	1 208	50 565
Oma pääoma yhteensä *	58 558	9	58 566

* Oma pääoma per 1.1.2018 sisältäen myös oman pääoman muut erät. Laskelmassa on kuvattu IFRS 9 -siirtymän vaikutus käyvän arvon rahastoon ja edellisten tilikausien voittoon (-tappioon).

IFRS 9:n standardi toi mukanaan uuden odotettavissa olevien luottotappioiden mallin arvonalentumisten laskemiseen korvaten samalla IAS 39:ssä käytetyn mahdollisen arvonalentumisen periaatteen. Odotettavissa olevan luottotappion määrä lasketaan arvioimalla rahoitusvaroihin liittyvää luottoriskiä ja erityisesti sitä, onko rahoitusvaran luottoriski kasvanut merkittävästi alkuperäisen kirjaamisen jälkeen. Odotettavissa oleva luottotappio (ECL) kirjataan vieraan pääoman ehtoisille instrumenteille, jotka on luokiteltu jaksotettuun hankintamenuun tai käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta, sisältäen myös luottolupaukset, annetut takaukset sekä myyntisaamiset.

Someron Säästöpankin 1.1.2018 odotettavissa olevat luottotappiot olivat 3 157 tuhatta euroa ja 31.12.2018 1 667 tuhatta euroa. Tilinpäätöksessä 2017 esitettyjä siirtymävaiheen odotettavissa olevia luottotappioita on tarkennettu laskentamallin muutoksen johdosta. Tilinpäätöksessä 2017 esitetty 1.1.2018 odotettavissa olevien luottotappioiden vaikutus oli -3 422 euroa ja tarkennetun laskentamallin jälkeen -3 157 euroa. Laskentamallin tarkennuksen johtuva muutos oli 265 tuhatta euroa odotettavissa olevia luottotappiota pienentävä esitettyyn avaavaan taseeseen 1.1.2018.

Päätettäessä rahoitusvaran luokittelusta ja arvostamisesta, IFRS 9:n mukaisesti kaikki rahoitusvarat, pois lukien oman pääoman ehtoiset instrumentit ja johdannaiset, arvioidaan sekä käytössä olevia liiketoimintamalleja rahoitusvarojen hallinnointiin, että instrumentin sopimukseen perustuvien kassavirtojen luonnetta. Luokittelu ja arvostaminen on kuvattu tarkemmin edempänä kohdassa Rahoitusvarojen luokittelu ja luokittelun määrittely. Rahoitusvarojen luokitteluun liittyen IAS 39:n mukaiset luokat, (käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat, myytävissä olevat, eräpäivään asti pidettävät sekä lainat ja muut saamiset) on korvattu IFRS 9:n mukaisilla luokilla:

- Jaksotettu hankintameno (AC)
- Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta (käyvän arvon rahasto) (FVOCI)
- Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat (FVTPL)

Someron Säästöpankin odotettavissa olevat luottotappiot rahoitusvaraluokittain:

	Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL)		Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL)	
	Pääomat	Pääomat	Pääomat	Pääomat
	1.1.2018	1.1.2018	31.12.2018	31.12.2018
Jaksotettu hankintameno (AC)	336 845	3 028	357 173	1 572
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta (käyvän arvon rahasto) (FVOCI)	57 732	129	58 470	96
Yhteensä	394 577	3 157	415 643	1 667

Rahoitusvarojen luokittelu ja arvostaminen IAS 39:n ja IFRS 9:n mukaisesti 1.1.2018 tilanteesta:

Tuhatta euroa	Luokittelu IAS 39	Luokittelu IFRS 9	Kirjanpitoarvo IAS 39	Kirjanpitoarvo IFRS 9
			31.12.2017	1.1.2018
Käteiset varat	Lainat ja muut saamiset	Jaksotettu hankintameno	950	950
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	Lainat ja muut saamiset	Jaksotettu hankintameno	9 420	9 420
Lainat ja saamiset yleisöltä	Lainat ja muut saamiset	Jaksotettu hankintameno	309 719	309 558
Johdannaisinstrumentit	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	120	120
Sijoitukset				
	Myytavissä olevat rahoitusvarat	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	35 454	35 454
	Myytavissä olevat rahoitusvarat	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	74 373	74 373

Rahoitusvelkojen luokitteluun ei ole IFRS 9:n myötä tullut merkittävää muutosta, jolla olisi vaikutusta Säästöpankkiryhmään.

Rahoitusvarojen siltalaskelma IAS 39:n ja IFRS 9:n välillä kirjanpitoarvoin esitettynä:

Rahoitusvarat (tuhatta euroa)	IAS 39 Kirjanpito- arvo 31.12.2017	Uudelleenluokittelu	Uudelleenarvostus	IFRS 9 kirjanpi- toarvo 1.1.2018
Jaksotettu hankintameno				
Käteiset varat				
Tase 31.12.2017	950			
Tase 1.1.2018				950
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta				
Tase 31.12.2017	9 420			
Uudelleenarvostus				
Tase 1.1.2018				9 420
Lainat ja saamiset yleisöltä				
Tase 31.12.2017	309 719			
Uudelleenarvostus			-161	
Tase 1.1.2018			-161	309 558
Jaksotettu hankintameno yhteensä	320 089		-161	319 928
Myytävissä olevat rahoitusvarat				
Sijoitukset				
Tase 31.12.2017	109 827			
Luokittelu - Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta (oman pääoman ehtoiset)		-14 400		
Luokittelu - Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta (vieraan pääoman ehtoiset)		-59 973		
Luokittelu - Käypään arvoon tulosvaikutteisesti		-35 454		
Tase 1.1.2018				
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta (vieraan pääoman ehtoiset)				
Sijoitukset				
Luokittelu - myytävissä olevista rahoitusvaroista		59 973		59 973
Tase 1.1.2018		59 973		59 973

Rahoitusvarat (tuhatta euroa)	IAS 39 Kirjanpitoarvo 31.12.2017	Uudelleenluokittelu	Uudelleenarvostus	IFRS 9 kirjanpitoarvo 1.1.2018
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta (oman pääoman ehtoiset)				
Sijoitukset				
Luokittelu - myytävissä olevista rahoitusvaroista		14 400		14 400
Tase 1.1.2018		14 400		14 400
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta yhteensä		74 373		74 373
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti				
Johdannaisinstrumentit	120			120
Tase 31.12.2017	120			120
Luokittelu - myytävissä olevista rahoitusvaroista		35 454		35 454
Tase 1.1.2018	120	35 454		35 574
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti yhteensä	120	35454		35574

Suojauslaskennan osalta on valittu siirtymäsäännösten mukaisesti sovellettavan IFRS 9:n vaatimuksia suojauslaskennassa vain yleisen suojauslaskennan osalta, portfoliosuojauksen osalta jatketaan IAS 39:n mukaista soveltamista.

Rahoitusvarat ja -velat

Alkuperäinen kirjaaminen

Rahoitusvaroihin tai velkoihin kuuluva erä kirjataan taseeseen silloin ja vain silloin, kun yhteisöstä tulee instrumentin sopimusehtojen osapuoli. Rahoitusvarojen selvityspäiväkäytännön mukaisesti Someron Säästöpankissa tällaiset ostot ja myynnit merkitään taseeseen tai kirjataan pois taseesta kaupantekopäivän mukaisesti.

Alkuperäisen arvostamisen yhteydessä rahoitusvaroihin tai –velkoihin kuuluva erä arvostetaan käypään arvoon, ja jos kyseessä on muu kuin käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattava rahoitusvaroihin kuuluva erä tai rahoitusvelka, siihen lisätään tai siitä vähennetään hankkimisesta tai liikkeeseenlaskusta välittömästi johtuvat transaktiomenot. Nämä transaktiomenot kirjataan tulosvaikutteisesti. Heti alkuperäisen kirjaamisen jälkeen käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta ja jaksotettuun hankintamenoan arvostettaville rahoitusvaroille kirjataan odotettavissa oleva luottotappio (ECL), minkä seurauksena kirjanpidollinen tappio kirjataan tulosvaikutteisesti lainan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä.

Rahoitusvarojen luokittelu ja luokittelun määrittely

Liiketoimintamallin arviointi

Someron Säästöpankissa määritetään liiketoimintamalli niin, että se parhaiten heijastaa sitä periaatetta, kuinka rahoitusvarojen ryhmiä hallinnoidaan tavoitellun liiketoiminnallisen periaatteen mukaisesti.

Liiketoimintamallilla tarkoitetaan sitä, kuinka pankki hallinnoi rahoitusvarojaan rahavirtojen keräytymiseksi. Toisin sanoen liiketoimintamalli ratkaisee, syntyvätkö rahavirrat sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämisestä, rahoitusvarojen myynnistä vai näistä molemmista. Tämän vuoksi tätä arviointia ei tehdä sellaisten skenaarioiden perusteella, joiden yhteisö ei kohtuudella odota toteutuvan, kuten ns. "kauhuskenaarioiden" tai "stressiskenaarioiden" perusteella. Jos rahavirrat realisoituvat tavalla, joka poikkeaa yhteisöllä sen liiketoimintamallin arviointiajankohdasta olleista odotuksista, tästä ei aiheudu yhteisön tilinpäätökseen aiempia kausia koskevaa virhettä eikä tämä myöskään muuta jäljellä olevien kyseisen liiketoimintamallin mukaisesti pidettävien rahoitusvarojen luokittelua, kunhan yhteisö on ottanut huomioon kaiken merkityksellisen informaation, joka on ollut saatavilla aikana, jolloin se on tehnyt liiketoimintamallin arvioinnin.

Rahavirtakriteerien arviointi

Liiketoimintamallin määrittämisen jälkeen tulee arvioida rahoitusvaroihin kuuluvan erän sopimukseen perustuvat rahavirtaominaisuudet, joiden perusteella voidaan tehdä päätös rahoitusvaran luokittelusta.

Rahavirtakriteerien testauksessa pääomalla tarkoitetaan rahoitusvaroihin kuuluvan erän käypää arvoa alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä, joka voi muuttua sopimuksen juoksuaikana. Sopimukseen liittyvä korko sisältää korvauksen rahan aika-arvosta, tietyinä ajanjaksona jäljellä olevaan pääomamäärään liittyvästä luottoriskistä ja muista perustyyppiseen lainanottoon liittyvistä riskeistä ja menoista sekä voittomarginaalin.

Rahavirtakriteereitä arvioidessa käydään läpi, ovatko sopimukseen perustuvat rahavirrat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua, esim. korko sisältää vain korvauksen rahan aika-arvosta, luottoriskistä ja muista lainaamiselle tyypillisistä riskeistä. Mikäli sopimusehdot sisältävät sellaisia tekijöitä, joita ei voida pitää lainaamiselle tyypillisinä ehtoina, luokitellaan rahoitusvara käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavaksi.

Someron Säästöpankillä on käytössä seuraavat IFRS 9:n mukaiset rahoitusvarojen luokat:

- Jaksotettu hankintameno (AC)
- Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta (käyvän arvon rahasto) (FVOCI)
- Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat (FVTPL)

Jaksotettu hankintameno

Rahoitusvaroihin kuuluva erä arvostetaan jaksotettuun hankintamenuun, jos molemmat seuraavista ehdoista täyttyvät:

- rahoitusvaroihin kuuluvaa erää pidetään hallussa sellaisen liiketoimintamallin mukaisesti, jonka tavoitteena on rahoitusvarojen hallussapito sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämiseksi ja
- rahoitusvaroihin kuuluvan erän sopimusehdoissa määrätään tiettyinä ajankohtina toteutuvista rahavirroista, jotka ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua.

Myynnit luokasta jaksotettu hankintameno:

Rahoitusvaroja, joita pidetään hallussa sellaisen liiketoimintamallin mukaisesti, jonka tavoitteena on rahoitusvarojen hallussapito sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämiseksi, hallinnoidaan rahavirtojen realisoimiseksi keräämällä sopimukseen perustuvia maksuja instrumentin voimassaoloaikana. Toisin sanoen yhteisö hallinnoi salkkuun sisältyviä varoja kerätäkseen nämä tietyt sopimukseen perustuvat rahavirrat (sen sijaan että se hallinnoisi salkun kokonaistuottoa, joka saadaan sekä varojen hallussapidosta, että niiden myynnistä). Ratkaistaessa, toteutuuko rahavirtojen realisointi keräämällä rahoitusvarojen sopimukseen perustuvat rahavirrat, on otettava huomioon aiemmillä kausilla toteutuneiden myyntien toteutumistiheys, arvo ja ajoitus, näihin myynteihin johtaneet syyt sekä odotukset tulevasta myyntitoiminnasta.

Käypään arvoon muiden laajan tuloksen kautta arvostettavat

Rahoitusvaroihin kuuluva erä on arvostettava käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta, jos molemmat seuraavat ehdot täyttyvät:

- rahoitusvaroihin kuuluvaa erää pidetään hallussa sellaisen liiketoimintamallin mukaisesti, jonka tavoite saavutetaan sekä keräämällä sopimukseen perustuvia rahavirtoja, että myymällä rahoitusvaroja ja
- rahoitusvaroihin kuuluvan erän sopimusehdoissa määrätään tiettyinä ajankohtina toteutuvista rahavirroista, jotka koostuvat yksinomaan koronmaksuista ja pääoman takaisinmaksuista

Pankissa voidaan tehdä päätös, jonka mukaan oman pääoman ehtoiset sijoitusten kirjauspai-kaksi valitaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä peruuttamattomasti arvostaminen käypään arvon muiden laajan tuloksen erien kautta. Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien - luokkaan kirjatut oman pääoman ehtoiset rahoitusvarat arvostetaan kirjanpidossa käypään arvoon ja arvon muutos kirjataan laskennallisella verolla vähennettynä laajaan tuloslaskelmaan. Oman pääoman ehtoisestä sijoituksesta saatavat osingot kirjataan tulosvaikutteisesti, kun oikeus maksuun saadaan, osakkeesta saatavat pääomanpalautukset kirjataan laajaan tuloslaskelmaan.

Velkainstrumenttien osalta arvostus kirjanpidossa tehdään käypään arvoon ja arvon muutos kirjataan laskennallisella verolla ja odotettavissa olevalla luottotappiolla vähennettynä laajaan tuloslaskelmaan.

Rahoitusvarasta luovuttaessa tai myytäessä saatu voitto tai tappio käypään arvoon laajan tuloksen kautta arvostettaessa kirjataan velkainstrumenttien osalta tulosvaikutteisesti. Oman pääoman ehtoisten instrumenttien osalta käyvän arvon rahastoon kertynyttä realisoitumatonta voittoa tai tappiota ei siirretä tulosvaikutteiseksi missään vaiheessa vaan kirjaus tehdään oman pääoman sisällä edellisten tilikausien voittovaroihin.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvarat

Kaikki sellaiset erät, jotka eivät ole jaksotettuun hankintamenuun tai käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavia, kuuluvat käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi. Rahoitusvara voidaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä kuitenkin nimenomaisesti luokitella peruuttamattomasti käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavaksi, jos näin toimimalla poistetaan arvostamiseen tai kirjaamiseen liittyvä epäjohdonmukaisuus tai vähennetään merkittävästi tällaista epäjohdonmukaisuutta, joka muutoin aiheutuisi varojen tai velkojen arvostamisesta tai niistä johtuvien voittojen tai tappioiden kirjaamisesta erilaisilla perusteilla

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokitellaan myös sellaiset vieraan pääoman ehtoiset sijoitukset, joissa kassavirtakriteereiden ei voida katsoa täyttyvän. Rahavirtakriteerit arvioidaan pankissa instrumenttikohtaisesti, sen määrittämiseksi onko kyseisen erän sopimusehdoissa määritettynä tiettyinä ajankohtina toistuvia rahavirtoja, jotka ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan koron maksua.

Rahoitusvarojen luokittelun muutokset

Rahoitusvara kirjataan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä johonkin kolmesta arvostusluokasta. Vieraan pääoman ehtoisten sijoitusten uudelleen luokittelu tehdään vain ja ainoastaan silloin, kun Someron Säästöpankissa muutetaan rahoitusvarojen hallinnoinnissa noudatettuja liiketoimintamalleja. Tällaisten muutosten odotetaan olevan pankissa erittäin harvinaisia.

Sopimukseen perustuvien rahavirtojen muuttuminen

Kun rahoitusvaroihin kuuluvan erän sopimukseen perustuvat rahavirrat neuvotellaan uudelleen, tai niihin tehdään muutoin muutoksia ja tämä uudelleen neuvottelu tai muutosten tekeminen ei johda kyseisen rahoitusvaroihin kuuluvan erän kirjaamiseen pois taseesta IFRS 9:n mukaisesti, yhteisön on laskettava rahoitusvaroihin kuuluvan erän bruttomääräinen kirjanpitoarvo uudelleen ja kirjattava tehdystä muutoksesta aiheutuva voitto tai tappio tulosvaikutteisesti.

Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjaaminen pois taseesta

Rahoitusvara kirjataan pois taseesta, kun sopimukseen perustuvat oikeudet rahoitusvaraan kuuluvan erän rahavirtoihin lakkaa olemasta voimassa tai mikäli erä siirretään toiselle osapuolelle näin täyttäen taseesta poiskirjaamisen edellytykset.

Rahoitusvaroihin kuuluva erä on siirretty toiselle osapuolelle siinä ja vain siinä tapauksessa, että pankki joko:

- siirtää sopimukseen perustuvat oikeudet rahoitusvaroihin kuuluvan erän rahavirtojen saamiseen toiselle osapuolelle; tai
- pitää itsellään sopimukseen perustuvat oikeudet rahoitusvaroihin kuuluvan erän rahavirtojen saamiseen mutta ottaa vastatakseen sopimukseen perustuvan velvollisuuden maksaa kyseiset rahavirrat yhdelle tai useammalle vastaanottajalle "läpikulku"-järjestelyllä. Sopimusta voidaan pitää "läpikulku"-järjestelyinä kun:
 - Velvollisuutta maksaa lopulliselle saajalle ei ole, mikäli ei saada kerättyä vastaavia määriä alkuperäisestä omaisuuserästä
 - Alkuperäisen omaisuuserän myynti tai panttaaminen on siirtosopimuksella estetty

Siirrettäessä rahoitusvaroihin kuuluva erä toiselle osapuolelle, taseesta poiskirjaamisen edellytykset täyttyvät vain kun:

- Omistamiseen liittyvät merkittävät riskit ja edut on siirretty toiselle osapuolelle; tai
- Omistamiseen liittyviä merkittäviä riskejä ja etuja ei ole siirretty toiselle osapuolelle tai pitänyt näitä itsellään, mutta määräysvalta on siirretty.

Rahoitusvelka kirjataan pois taseesta silloin ja vain silloin, kun velka on lakannut olemasta olemassa, toisin sanoen peruutettu, kun sopimuksessa yksilöity velvoite on täytetty tai kumottu tai sen voimassaolo on lakannut. Jos jo lainanottajana ja lainanantajana olevien osapuolten välillä vaihdetaan vieraan pääoman ehtoisia instrumentteja, joiden ehdot poikkeavat huomattavasti

toisistaan, vaihtoa on käsiteltävä alkuperäisen rahoitusvelan kuoletuksena ja uuden rahoitusvelan kirjaamisena. Ero kirjanpitoarvon ja maksetun vastikkeen välillä kirjataan tulosvaikutteisesti.

Käyvän arvon määrittäminen

Käypä arvo on se hinta, joka saataisiin omaisuuserän myynnistä tai maksettaisiin velan siirtämisestä markkinaosapuolten välillä arvostuspäivänä toteutuvassa tavanmukaisessa liiketoimessa.

Rahoitusinstrumentin käypä arvo määritellään joko toimivilta markkinoilta saatavien hintanoteerauksien avulla tai jos toimivia markkinoita ei ole, omia arvostusmenetelmiä käyttäen. Markkinoiden katsotaan olevat toimivat, jos hintanoteerauksia on helposti ja säännönmukaisesti saatavissa ja ne kuvastavat todellisia ja säännönmukaisesti toistuvia, toisistaan riippumattomien osapuolten välisiä markkinatransaktioita. Rahoitusvarojen noteerattuna markkinahintana käytetään sen hetkistä ostokurssia. Mikäli markkinoilla on vakiintunut arvostuskäytäntö rahoitusinstrumentille, jolle ei saada suoraan markkinahintaa, niin käypä arvo perustuu markkinoilla yleisesti käytettyyn markkinahinnan laskentamalliin ja mallin käyttämien syöttötietojen markkinanoteerauksiin.

Mikäli arvostuskäytäntö ei ole markkinoilla vakiintunut, käytetään markkina-arvon määrittämisessä asianomaiselle tuotteelle laadittua omaa arvostusmallia. Arvostusmallit pohjautuvat yleisesti käytettyihin laskentamenetelmiin ja ne kattavat kaikki ne osatekijät, jotka markkinaosapuolet ottaisivat huomioon hintaa asettaessaan. Arvostushintoina käytetään markkinatransaktioiden hintoja, diskontattujen rahavirtojen menetelmää sekä toisen olennaisilta osin samanlaisen instrumentin tilinpäätöshetken käypää arvoa. Arvostusmenetelmissä otetaan huomioon arvio luottoriskistä, käytettävistä diskonttauskoroista, ennenaikaisen takaisinmaksun mahdollisuudesta ja muista sellaisista tekijöistä, jotka vaikuttavat rahoitusinstrumentin käyvän arvon määrittämiseen luotettavasti.

Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot jaetaan kolmeen hierarkiatasoon sen mukaan, miten käypä arvo on määritetty:

- täysin samanlaisille varoille tai veloille toimivilla markkinoilla noteeratut käyvät arvot (taso 1)
- käyvät arvot, jotka on määritetty käyttäen syöttötietoina muita kuin tason 1 noteerattuja hintoja, jotka ovat todennettavissa varoille tai veloille, joko suoraan (esim. hintoina) tai välillisesti (esim. johdettuina hinnoista) (taso 2)
- käyvät arvot, jotka on määritetty käyttäen varoille tai veloille syöttötietoja, jotka eivät olennaisilta osin perustu todennettavissa oleviin markkinahintoihin (taso 3).

Se käypien arvojen hierarkian taso, jolle tietty käypään arvoon arvostettava erä kokonaisuudessaan luokitellaan, määritetään koko kyseisen käypään arvoon arvostetun erän kannalta merkittävän alimmalla tasolla olevan syöttötiedon perusteella. Syöttötiedon merkittävyys arvioidaan kyseisen käypään arvoon arvostettavan erän suhteen kokonaisuudessaan.

Arvonalentuminen

IFRS 9:n mukaiset arvonalentumisvaatimukset perustuvat odotettujen luottotappioiden malliin ja poikkeavat aiemmasta mallista, joka perustuu toteutuneiden luottotappioiden malliin. Odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaan sisältyvät jaksotettuun hankintamenuun arvostetut rahoitusvarat, muun laajan tuloksen kautta käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat, vieraan pääoman ehtoiset rahoitusvarat, lainasaamiset sekä takaukset ja luottositoumukset. Odotettavissa olevia luottotappioita ei lasketa osakkeista ja osuuksista eikä käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostetuista rahoitusvaroista.

Arvonalentumisia arvioidaan kahdella tavalla. Lähtökohtaisesti odotettavissa olevat luottotappiot kirjataan arvioiden maksukyvyttömyyden todennäköisyyttä seuraavan 12 kuukauden ajalta tai

vaihtoehtoisesti perustuen odotettavissa olevien luottotappioiden määrään koko elinkaaren ajalta.

Someron Säästöpankissa odotettavissa olevien luottotappioiden (Expected Credit Loss eli ECL) laskenta tehdään vähäriskisille luotoille Loss Rate –mallilla ($ECL = \text{Loss Rate} * EAD$). Vähäriskisiä vastapuolia ovat julkisen sektori, rahoituslaitokset ja valtion takaamat opintolainat. Muille luotoille ja arvopapereille laskenta tehdään PD/LGD –mallilla ($ECL = PD * LGD * EAD$).

Loss Rate -mallin komponentit:

- Loss rate % eli laskennassa käytetään vastapuolille omia vakioituja prosentteja. Määräytyy vastapuolen sektorikoodin perusteella.
- EAD eli vastuun määrä on vuositason keskiarvo, joka tulevien lyhennysten vuoksi on yleensä pienempi kuin sopimuksen saldo.
- Vaihevalinta on lähtökohtaisesti 1.

PD/LGD -mallissa käytettävät komponentit:

- EAD (Exposure At Default) eli vastuun määrä maksukyvyttömyyshetkellä. Määrässä huomioidaan sopimus- ja vuositasolle lasketut lyhennykset ja ennenaikaiset takaisinmaksut niille tuotteille, joille ennenaikainen takaisinmaksu on mallinnettu. Taseen ulkopuolisten erien katsotaan pysyvän vakiona sopimuksen elinkaaren loppuun asti. Luoton nostamaton osuus huomioidaan laskelmissa täysimääräisenä.
- PD % (Probability of Default) eli maksuhäiriötodennäköisyys perustuu ulkoisiin ja sisäisiin luottoluokituksiin.
- LGD % (Loss Given Default) eli arvioitu tappion määrä maksukyvyttömyyshetkellä huomioi sopimuksen käytettävissä olevat vakuudet.

Odotettavissa olevia luottotappioita (ECL) laskettaessa sopimukset luokitellaan Someron Säästöpankissa kolmeen vaiheeseen luottoriskin muuttuessa ensimmäisestä kirjaamiskerrasta. Saaminen voi liikkua eri vaiheiden välillä luottokelpoisuuden mukaan:

Vaihe 1: 12-kuukauden ECL

- Jos luottoriski ei ole luoton myöntämisen jälkeen merkittävästi kasvanut, lasketaan odotettavissa olevat luottotappiot maksukyvyttömyystilaan joutumattomista saamisista perustuen 12 kuukauden odotettavissa olevaan luottotappioon.

Vaihe 2: Elinkaaren aikainen ECL – ei vakavia maksuhäiriöitä

- Jos luottoriski on luoton myöntämisen jälkeen kasvanut merkittävästi, arvonalentumiset lasketaan maksukyvyttömyystilaan joutumattomista saamisista perustuen luoton elinkaaren aikana odotettavissa olevaan luottotappioon.

Vaihe 3: Elinkaaren aikainen ECL – vakavia maksuhäiriöitä

- Jos sopimukselle tulee vakavia häiriöitä, arvonalentumiset kirjataan perustuen luoton elinkaaren aikana odotettavissa olevaan luottotappioon. Vaiheeseen 3 kuuluvat saamiset, joihin liittyy yksi tai useampi toteutunut haitallinen rahavirtoihin vaikuttava tapahtuma.

Toteutunut tappio: Vähennetään taseesta eikä tappioksi kirjattu osuus luotosta tule enää mukaan odotettujen tappioiden laskentaan.

Vaihevalinnassa raportointihetken tilannetta verrataan aina sopimuksen alkamis- tai hankkimishetken tilanteeseen. Arvioitaessa luottoriskin mahdollista muutosta otetaan huomioon kaikki asiaan kuuluvat ja käytävissä olevat tiedot jotka ovat saatavilla ilman kohtuutonta työpanosta ja kustannuksia. Sopimuksen luottoriski on kasvanut merkittävästi (sopimus siirtyy vaiheesta 1 vaiheeseen 2) kun sopimuksella on mm. yli 30 päivän maksuviive, sopimuksen PD kasvaa joko 2,50 -kertaiseksi tai 10 %-yksikköä tai sopimukselle on tehty lainanhoitojousto (performing). Sopimus siirtyy vaiheeseen 3 kun sopimuksella on havaittu vakavia maksuhäiriöitä eli sopimuksen tai asiakkaan luottoluokka on D, sopimuksella on yli 90 päivän maksuviive, sopimukselle on tehty (non performing) lainanhoitojousto tai sopimukselle on hakemushetkellä kirjattu lainanhoitoustoimintamerkintä. ECL-laskennassa käytetään samaa maksukyvyttömyyden (default) määritelmää, joka pankilla on käytössä luotonantosaännöissä. Sopimus voi palautua paremmalle vaiheelle täytettyään kyseisen vaiheen kriteerit pankin määrittämän ajan (ns. Probation period).

Laskennassa huomioidaan rahan aika-arvo diskonttaamalla sopimukselle laskettava odotettavissa oleva luottotappio. Efektiivisenä korkona pidetään sopimuksen korkoa ja se lasketaan vaiheille 1 ja 2 bruttokirjanpitoarvolle ja vaiheessa 3 alentuneelle kirjatulle arvolle raportointipäivälle.

Jokaiselle sopimukselle lasketaan neljä eri skenaariota Säästöpankkiryhmän pääekonomistin luomien talouden tilojen avulla. Skenaariot ovat perusskenaario 50%, lievä taantuma 8%, syvä taantuma 2% ja optimistinen skenaario 40%. Näistä lasketaan kirjanpitoon siirrettävä määrä painottamalla eri skenaarioita painokertoimilla.

Odotetut luottotappiot kirjataan arvonalentumisina tuloslaskelman erään Odotettavissa olevat luottotappiot jakotettuun hankintamenoon kirjattavista rahoitusvaroista. Samaan tuloslaskelman erään kirjataan myös lopulliset luottotappiot.

Vertailukauden 2017 rahoitusvarat

Luokittelu

Rahoitusvarat on tilinpäätöksessä luokiteltu Finanssivalvonnan määräykset ja ohjeet 2/2016 Rahoitussektorin kirjanpito, tilinpäätös ja toimintakertomus mukaisesti neljään ryhmään arvostamista varten:

- Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat
- Myytävissä olevat rahoitusvarat
- Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset
- Lainat ja muut saamiset.

Pankilla ei ole käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvaroja.

Pankilla ei ole eräpäivään asti pidettäviä sijoituksia.

Lainat ja muut saamiset ryhmään on luokiteltu saamiset, joihin liittyvät maksut ovat kiinteitä tai määritettävissä olevia eikä niitä noteerata julkisesti toimivilla markkinoilla.

Myytavissä oleviin rahoitusvaroihin on luokiteltu rahoitusvarat, joita ei ole luokiteltu edellä kuvattuihin arvostusluokkiin.

Rahoitusvarojen ostot ja myynnit on kirjattu kirjanpitoon kaupantekopäivän mukaisesti ja ne sisältyvät tase-eriin Saamistodistukset ja Osakkeet ja osuudet.

Rahoitusvelat jaetaan kahteen ryhmään arvostamista varten

- Kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviin rahoitusvelkoihin
- Muihin rahoitusvelkoihin.

Pankilla ei ole kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviä rahoitusvelkoja. Kaikki rahoitusvelat on siten luokiteltu Muihin rahoitusvelkoihin.

Arvostaminen

Rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivän perusteella.

Rahoitusvarat on merkitty taseeseen joko käypään arvoon tai jaksotettuun hankintamenoon. Johdannais sopimuksia lukuun ottamatta rahoitusvelat on merkitty taseeseen jaksotettuun hankintamenoon.

Myytavissä olevat rahoitusvarat on arvostettu käypään arvoon. Niiden käyvän arvon muutokset laskennallisilla veroilla oikaistuna on kirjattu omaan pääomaan muodostettuun käyvän arvon rahastoon. Ulkomaan rahan määräisistä eristä johtuvia kurssivoittoja ja -tappioita ei kirjata käyvän arvon rahastoon vaan suoraan tulokseen. Käyvän arvon rahastoon kertynyt arvonmuutos kirjataan tulokseen, kun myytävissä oleviin rahoitusvaroihin kuuluva omaisuus myydään tai muuten kirjataan pois taseesta.

Julkisesti noteerattujen osakkeiden käypänä arvona on pidetty vuoden viimeistä ostokurssia. Muiden kuin julkisesti noteerattujen osakkeiden käypänä arvona on pidetty niiden hankintamenoa silloin, kuin käypää arvoa ei ole voitu luotettavasti määrittellä. Saamistodistusten käypänä arvona on pidetty vuoden viimeistä ostokurssia, jos saamistodistuksella on julkinen hintanoteeraus tai sen puuttuessa saatavan pääoma- ja korkovirran markkinakorolla diskontattua nykyarvoa tai arvoa, joka on laskettu muuta yleisesti hyväksyttyä arvostusmallia tai –menetelmää käytäen.

Tytär- ja omistusyhteisyritysten osakkeet ja osuudet on kirjattu hankintamenoon tai arvonalentumistappiolla vähennettyyn hankintamenoon, jos arvonalentumisen on todettu olevan merkittävä tai pitkäaikainen

Arvonalentumistappiot

Lainat ja muut saamiset

Arvonalentumistappioihin on kirjattu arvonalentumiset lainoista ja muista saamisista, kun on ollut objektiivista näyttöä siitä, että lainan tai muun saamisen pääomasta tai koroista ei saada suoritusta eikä saamisen vakuus riitä kattamaan sen määrää. Objektiivisen näytön arviointi perustuu asiakkaan maksukyvyttömyyden ja vakuuden riittävyyden arviointiin. Arvonalentumista kirjattaessa vakuus on arvostettu määrään, joka siitä todennäköisesti odotetaan saatavan realisoituhetkellä. Arvonalentumistappion määrä on määritetty saamisen kirjanpitoarvon ja arvioitujen, saamisesta kerrytettävissä olevien tulevien rahavirtojen nykyarvon erotuksena ottaen huomioon vakuuden käypä arvo. Diskonttauskorkona on käytetty saamisen alkuperäistä efektiivistä korkoa.

Lainat ja muut saamiset on luokiteltu ryhmiin, joiden arvonalentumistappioiden tarvetta on arvioitu ryhmäkohtaisesti. Saamisryhmät on luokiteltu samankaltaisten luottoriskiominaisuuksien perusteella, jotta kyettäisiin arvioimaan ryhmäkohtaisten arvonalentumisten tarvetta niistä saamisista, joista ei ole vielä tunnistettu yksittäiseen saamiseen kohdistuvaa arvonalennusperustetta.

Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset

Mikäli tilinpäätöspäivänä on havaittu objektiivista näyttöä siitä, että eräpäivään asti pidettäviin sijoituksiin luokitellun saamistodistuksen arvo on saattanut alentua, saamistodistukselle on tehty arvonalentumistarkastelu.

Jos tarkastelussa on havaittu arvon alentuneen, esim. liikkeeseenlaskijan luottoriski on kasvanut, arvon arvonalennus on kirjattu tulosvaikutteisesti erään Muiden rahoitusvarojen arvonalentumistappiot. Arvonalentumistappion määrä on määritetty saamisen kirjanpitoarvon ja arvioitujen, saamisesta kerrytettävissä olevien tulevien rahavirtojen nykyarvon erotuksena. Diskonttauskorkona on käytetty saamisen alkuperäistä efektiivistä korkoa.

Myytävissä olevat rahoitusvarat

Mikäli tilinpäätöspäivänä on havaittu objektiivista näyttöä siitä, että myytävissä oleviin rahoitusvaroihin luokitellun arvopaperin arvo on saattanut alentua, arvopaperille on tehty arvonalentumistarkastelu. Jos tarkastelussa on havaittu arvon alentuneen, esim. liikkeeseenlaskijan luottoriski on kasvanut tai osakkeen arvo on laskenut merkittävästi tai pitkäaikaisesti alle hankintamenon ja pankki arvioi, että se ei saa sijoittamiaan varoja takaisin, käyvän arvon rahastoon kertynyt tappio on kirjattu tulosvaikutteisesti erään Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot.

Saamistodistusten osalta arvonalentumistappion määrä on määritetty saamisen kirjanpitoarvon ja arvioitujen, saamisesta kerrytettävissä olevien tulevien rahavirtojen nykyarvon erotuksena. Diskonttauskorkona on käytetty saamisen alkuperäistä efektiivistä korkoa. Saamistodistusten arvonalentumistappion peruuntuminen kirjataan tulosvaikutteisesti. Osakkeiden ja osuuksien arvonalentumistappion määrää on arvioitu niiden kirjanpitoarvon ja sen arvon, jonka pankki arvioi jäävän saamatta, erotuksena. Osakkeiden tai osuuksien arvonalentumistappiota ei voida peruuttaa tulosvaikutteisesti, vaan arvonmuutos kirjataan käyvän arvon rahastoon.

Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta

Johdannaissopimukset on tilinpäätöksessä arvostettu käypään arvoon ja arvonmuutokset on kirjattu taseeseen ja tuloslaskelmaan.

Pankki suojaa korkoriskiään sekä käyvän arvon että rahavirran muutoksilta ja soveltaa niihin suojauslaskentaa. Käyvän arvon suojauksen kohteena on kiinteäkorkoinen ottolainaus ja rahavirran suojauksen kohteena vaihtuvakorkoisen antolainauksen tuleva korkovirta.

Pankki käyttää osakeoptioita suojatakseen osaketalletuksiin liittyvää osakeriskiä käyvän arvon muutoksilta ja soveltaa siihen käyvän arvon suojausta. Suojauksen kohteena on osaketalletuksen lisätuotto.

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

Kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet on jaettu käyttötarkoituksen perusteella omassa käytössä oleviin kiinteistöihin ja sijoituskiinteistöihin. Jaon lähtökohtana ovat olleet käytetyt neliömetrit.

Kiinteistöt on merkitty taseeseen suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennetyn hankintamenon määräisinä. Kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet ovat merkitty taseeseen hankintamenoon. Pankki ei sovelta luottolaitoslain 12 luvun 8§:n mahdollisuutta arvostaa sijoituskiinteistöt käypään arvoon.

Omassa käytössä olevien kiinteistöjen ja kiinteistöyhteisöjen osakkeiden ja osuuksien tasearvot perustuvat hyödykkeiden arvoon suhteessa varsinaisen liiketoiminnan tulonodotuksiin.

Sijoituskiinteistöjen ja kiinteistöyhteisöjen osakkeiden kirjanpitoarvon ja sitä pysyvästi alemman todennäköisen luovutushinnan ero, mikäli se on olennainen, on kirjattu arvonalentumistappiona kuluksi sijoituskiinteistöjen nettotuottoihin. Mahdolliset arvonalentumisten peruutukset kirjataan saman erän oikaisuksi.

Pankin keskeiset sijoituskiinteistökohteet on arvioitu kiinteistökohtaisesti kauppahintamenetelmää käyttäen. Sijoituskiinteistöjen käyvät arvot on ilmoitettu liitetiedossa 1.7.

Eräisiin kiinteistöihin ja kiinteistöyhteisöjen osakkeisiin on aikaisempina vuosina tehty asiantuntijoiden arvioihin perustuvia ja Rahoitustarkastuksen hyväksymiä arvonkorotuksia. Mikäli arvonkorotetun omaisuuden arvo on alentunut alle kirjanpitoarvon tai jos omaisuus tai osa siitä on luovutettu tai tuhoutunut, arvonkorotusta on peruutettu vastaavasti. Arvonkorotuksista ei tehdä poistoja. Arvonkorotuksista ei ole kirjattu laskennallista verovelkaa. Jos laskennallinen verovelka on olennainen, se ilmoitetaan liitetietona.

Tilinpäätössiirtojen kertymä

Poistoero ja verotusperusteiset varaukset

Poistoeroon on kirjattu tehtyjen ja suunnitelmanmukaisten poistojen erotus.

Verotusperusteisia varauksia, mm. luottotappiovarauksia, käytetään pankin tilinpäätös- ja verosuunnittelussa. Verotusperusteisten varausten määrä tai muutos eivät siten kuvaa pankin riskiä.

Pankin tilinpäätöksessä tilinpäätössiirtojen kertymä esitetään siihen liittyvää verovelkaa vähentämättä.

Taseen ulkopuoliset sitoumukset

Taseen ulkopuolisina sitoumuksina esitetään asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset ja asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset.

Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annettuja sitoumuksia ovat mm. takaukset ja niihin rinnastettavat takuusitoumukset. Sitoumukset esitetään sen määräisenä, mitä takaus tai takuusitoumus tilinpäätöshetkellä enintään vastaa.

Asiakkaan hyväksi annettuja peruuttamattomia sitoumuksia ovat mm. sitovat luottolupaukset, myönnetyt nostamattomat luotot sekä käyttämättömät luottolimitit. Sitoumukset esitetään sen määräisinä, mitä niiden perusteella tilinpäätöshetkellä enintään voidaan joutua maksamaan.

Korkotuotot ja -kulut

Korkotuottoihin ja -kuluihin on kirjattu kaikki korollisista varoista ja veloista aiheutuvat korkotuotot ja -kulut. Korot on kirjattu suoriteperusteella lukuun ottamatta viivästyskorkoja, jotka on kirjattu, kun maksu on saatu. Korot on jaksotettu efektiivisen koron menetelmää käyttäen.

Korkotuottoina tai -kuluina on käsitelty myös saamisten ja velkojen hankintahinnan ja nimellisarvon erotus, joka on jaksotettu saamisen tai velan juoksuajalle efektiivisen koron menetelmällä. Vastaerä on kirjattu saamisen tai velan muutokseksi.

Korkotuottoa on kerrytetty myös arvoltaan alentuneen saamisen kirjanpidossa jäljellä olevalle saldolle sopimuksen alkuperäisellä efektiivisellä korolla.

Poistoperiaatteet

Rakennusten ja muiden kuluviene aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankintamenot poistetaan taloudellisen pitoajan perusteella ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaan tasapoistoin. Poistoajat ovat rakennusten ja rakennelmien osalta 40 vuotta ja koneiden ja kaluston osalta 5-8 vuotta. Maa-alueista ei tehdä poistoja.

Tietokoneohjelmistojen kehittämismenot sekä lisenssit aktivoidaan Aineettomiin oikeuksiin ja poistetaan 3-5 vuodessa. Pitkävaikutteiset menot poistetaan vaikutusaikanaan 5-10 vuodessa.

Muut kuin varsinaisen toiminnan tuotot ja kulut sekä pakolliset varaukset

Pankissa eikä konsernissa ole kirjattu muita kuin varsinaisen toiminnan tuottoja ja kuluja. Jos vastaisen menon ja menetyksen täsmällistä määrää tai toteutumisaikakohtaa ei tiedetä, se merkitään pankin taseen pakollisiin varauksiin.

Verot

Pankin tilinpäätöksessä tuloverot on kirjattu verotettavan tulon perusteella laskettuna. Käyvän arvon rahastoon sisältyvästä positiivisesta arvonmuutoksesta on taseeseen merkitty laskennallinen verovelka ja negatiivisesta arvonmuutoksesta laskennallinen verosaaminen. Lisäksi käyvän arvon rahastosta tulokseen siirretystä negatiivisesta arvonmuutoksesta on kirjattu laskennallinen verosaaminen. Muita laskennallisia veroja ei ole kirjattu.

Rahavarat

Rahoituslaskelman rahavarat koostuvat käteisistä varoista ja vaadittaessa maksettavista saamisista luottolaitoksilta. Rahoituslaskelma on laadittu epäsuoraa menetelmää käyttäen.

LIITETIEDOT

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Pankki				
1.1 Lainat ja saamiset				
Saamiset luottolaitoksilta	Emo	Joista tappiota koskeva vähenyserä		Joista saamiskohtaiset arvonalentumiset
	2018		2017	
Vaadittaessa maksettavat	10 876 865,35	0,00	6 495 590,13	0,00
Keskusrahallaitokselta	8 038 187,18	0,00	5 642 358,49	0,00
Kotimaisilta luottolaitoksilta	2 838 678,17	0,00	853 231,64	0,00
Muut	3 207 882,90	0,00	2 924 625,62	0,00
Keskusrahallaitokselta	3 207 882,90	0,00	2 924 625,62	0,00
Yhteensä	14 084 748,25	0,00	9 420 215,75	0,00

Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä

	2018	Joista tappiota koskeva vähenyserä	2017	Joista saamiskohtaiset arvonalentumiset
Yritykset ja asuntoyhteisöt	69 481 705,10	463 022,53	58 752 196,01	1 251 371,66
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	88 772,23	93,98	64 590,40	0,00
Kotitaloudet	249 158 251,37	1 008 881,39	250 226 485,66	678 869,03
Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	741 971,06	203,67	676 091,07	0,00
Ulkomaat	0,00	32,24	0,00	0,00
Yhteensä	319 470 699,76	1 472 233,81	309 719 363,14	1 930 240,69
- joista saamiset, joilla on huonompi etuoikeus velallisen muilla veloilla	26 000,00	0,00	26 000,00	0,00

Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL), Lainat ja saamiset sekä taseen ulkopuoliset

	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
Tase 1.1.2018	352 877,27	433 251,97	2 241 476,44	3 027 605,67
Siirrot vaiheeseen 1	14 769,63	-22 596,73	-4 727,83	-12 554,93
Siirrot vaiheeseen 2	-60 123,23	128 461,44	-9 831,53	58 506,68
Siirrot vaiheeseen 3	-12 455,89	-51 952,24	60 769,17	-3 638,96
Uudet saamiset	102 820,50	211 729,72	26 661,33	341 211,55
Lyhennykset ja erääntyneet saamiset	-78 434,42	-89 199,37	-473 091,67	-640 725,46
Toteutuneiden luottotappioiden vaikutus	-1,20	-11,30	-740 059,10	-740 071,60
Luottoriskin muutoksen vaikutus	-78 192,29	-142 957,18	-39 653,87	-260 803,34
Manuaalisten korjausten vaikutus	130,64	0,00	-198 008,08	-197 877,44
Tase 31.12.2018	241 391,01	466 726,31	863 534,86	1 571 652,17

Tilikauden aikana kirjatut arvonalentumistappiot

2017	
Arvonalennustappiot tilikauden alussa	2 487 671,43
+ tilikauden aikana kirjatut saamiskohtaiset arvonalentumistappiot	198 692,61
+ / - tilikaudella kirjatut ryhmäkohtaiset arvonalentumistappiot	496 476,30
- tilikauden aikana peruutetut saamiskohtaiset arvonalentumistappiot	-282 780,41
- aikaisemmin kirjattu saamiskohdainen arvonalentumistappio	-83 064,77
Arvonalentumistappiot tilikauden lopussa	2 816 995,16

	Emo 2018	2017
Järjestämättömät saamiset, yhteensä	12 799 627,00	7 213 175,00
joista yli 90 päivää erääntyneet saamiset	3 411 848,00	5 102 114,00
joista todennäköisesti maksamatta jäävät, jotka erääntymättömiä tai alle 90 päivää erääntyneitä	9 387 779,00	2 111 061,00
Saamisista tilikaudelle kirjattujen lopullisten luottotappioiden määrä	1 375 976,10	83 064,77

1.2 Saamistodistukset

	2018	Joista keskuspankki- rahoitukseen oikeuttavia saamis- todistuksia	Joista tappioita koskeva vähen- nyserä
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	1 508 020,00	0,00	-
Julkisesti noteeratut	1 508 020,00	0,00	0,00
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat	60 403 492,76	33 041 505,00	0,00
Julkisesti noteeratut	59 921 977,76	33 041 505,00	0,00
Muut	481 515,00	0,00	0,00
Yhteensä	61 911 512,76	33 041 505,00	0,00
- joista saamiset, joilla on huonompi etuoikeus velallisen muilla veloilla	3 949 839,00	0,00	0,00

	2017	Joista keskuspankki- rahoitukseen oikeuttavia saamis- todistuksia	Joista arvonalentumistappiot
Myytävissä olevat saamistodistukset	62 198 341,86	30 394 110,00	-
Julkisesti noteeratut	61 715 416,86	30 394 110,00	0,00
Muut	482 925,00	0,00	0,00
Yhteensä	62 198 341,86	30 394 110,00	0,00
- joista saamiset, joilla on huonompi etuoikeus velallisen muilla veloilla	5 072 624,00	0,00	0,00

Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL), Saamistodistukset

	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
Tase 1.1.2018	129 426,05	0,00	0,00	129 426,05
Uudet saamistodistukset	26 255,95	0,00	0,00	26 255,95
Erääntyneet saamistodistukset	-35 333,93	0,00	0,00	-35 333,93
Luottoriskin muutoksen vaikutus	-24 799,56	0,00	0,00	-24 799,56
Tase 31.12.2018	95 548,51	0,00	0,00	95 548,51

1.3 Osakkeet ja osuudet

	2018
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	34 280 062,75
Julkisesti noteeratut	33 948 940,88
Muut	331 121,87
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat	15 688 422,11
Muut	15 688 422,11

Osakkeet ja osuudet yhteensä	49 968 484,86
- joista luottolaitoksissa	12 960 431,25
- joista muissa yrityksissä	37 008 053,61

2017

Myytävissä olevat osakkeet ja osuudet

Julkisesti noteeratut	32 938 593,59
Muut	14 690 141,42
Yhteensä	47 628 735,01

Osakkeet ja osuudet yhteensä	47 628 735,01
- joista luottolaitoksissa	11 691 831,25
- joista muissa yrityksissä	35 936 903,76

1.4 Rahoitusvarojen ryhmät**Rahoitusvarojen luokittelu IFRS 9:n mukaisesti 31.12.2018**

2018

Jaksettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvarat

Käteiset varat	878 105,79
Saamistodistukset	0,00
Saamiset luottolaitoksilta	14 084 748,25
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	319 444 699,76
-Joista tappioita koskeva vähenyserä JHM, yhteensä	1 472 233,81
Yhteensä	334 407 553,80

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Saamistodistukset	1 508 020,00
Osakkeet ja osuudet	34 280 062,75
Johdannaissopimukset	87,45
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	26 000,00
Yhteensä	35 814 170,20

Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat (velkainstrumentit)

Saamistodistukset	60 403 492,76
-Joista tappioita koskeva vähenyserä (1)	95 548,51
Yhteensä	60 403 492,76

Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat (oman pääoman ehtoiset instrumentit)

Osakkeet ja osuudet	15 688 422,11
Yhteensä	15 688 422,11
Rahoitusvarat yhteensä	446 313 638,87

1) ECL kirjataan käyvän arvon rahastoon

Rahoitusvarojen luokittelu IAS 39:n mukaisesti 31.12.2017

2017

Lainat ja muut saamiset	319 139 578,89
Myytävissä olevat rahoitusvarat	109 827 076,87
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	120 427,70
Yhteensä	429 087 083,46

1.5 Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta**Johdannaissopimusten nimellisarvot**

2018

Jäljellä oleva maturiteetti	alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä
Suojaavat johdannaissopimukset	2 568 300,00	0,00	0,00	2 568 300,00
Käyvän arvon suojaus	2 568 300,00	0,00	0,00	2 568 300,00
Osakejohdannaiset	2 568 300,00	0,00	0,00	2 568 300,00

Johdannaissopimusten nimellisarvot	2017			
	Jäljellä oleva maturiteetti	alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	yli 5 vuotta
Suojaavat johdannaissopimukset	7 717 400,00	3 299 500,00	0,00	11 016 900,00
Käyvän arvon suojaus	7 717 400,00	3 299 500,00	0,00	11 016 900,00
Osakejohdannaiset	7 717 400,00	3 299 500,00	0,00	11 016 900,00

Johdannaissopimusten käyvät arvot

	2018		2017	
	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat
Suojaavat johdannaissopimukset	87,45	0,00	120 427,70	0,00
Käyvän arvon suojaus	87,45	0,00	120 427,70	0,00
Osakejohdannaiset	87,45	0,00	120 427,70	0,00
Yhteensä	87,45	0,00	120 427,70	0,00

	2018	2017
Suojausinstrumentin suojattavasta riskistä johtuva voitto tai tappio		
Suojattavan kohteen arvonmuutos		
Käyvän arvon suojaus		
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille		
Ottolainauksen arvonmuutos	-27 081,81	-20 460,52
Yhteensä	-27 081,81	-20 460,52

1.6 Aineettomat hyödykkeet

	2018	2017
Muut kehittämismenot	728 088,24	201 882,74
Muut aineettomat hyödykkeet	628 126,74	689 261,12
Yhteensä	1 356 214,98	891 143,86

1.7 Aineelliset hyödykkeet

	2018	2017
Maa- ja vesialueet		
Omassa käytössä	269 268,87	
Sijoituskäytössä	112 488,69	409 000,00
Yhteensä	381 757,56	409 000,00
Kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet		
Omassa käytössä	2 706 627,98	
Sijoituskäytössä	1 278 029,55	2 828 568,00
Yhteensä	3 984 657,53	2 828 568,00
Muut aineelliset hyödykkeet	297 430,02	
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	4 663 845,11	

Aineettomat hyödykkeet

	2018	2017
Hankintameno 1.1.	2 827 776,38	2 329 873,24
+ tilikauden lisäykset	705 986,72	497 903,14
- tilikauden vähennykset	-119 743,44	0,00
Hankintameno 31.12.	3 414 019,66	2 827 776,38
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-1 936 632,52	-1 802 869,40
+/- vähennyksiin ja siirtoihin kohdistuvat kertyneet poistot	119 743,44	0,00
- tilikauden poistot	-240 915,60	-133 763,12
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.	-2 057 804,68	-1 936 632,52
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 356 214,98	891 143,86
Kirjanpitoarvo 1.1.	891 143,86	527 003,84

Aineelliset hyödykkeet

	2018			
	Sijoituskiinteistöt ja sijoituskiinteistö-osakkeet	Muut kiinteistöt ja kiinteistö-osakkeet	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 390 518,24	2 763 623,97	2 766 296,32	6 920 438,53
+ tilikauden lisäykset	0,00	0,00	118 729,73	118 729,73
Hankintameno 31.12.	1 390 518,24	2 763 623,97	2 885 026,05	7 039 168,26
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	0,00	-19 994,65	-2 510 278,14	-2 530 272,79
- tilikauden poistot	0,00	0,00	-77 317,89	-77 317,89
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.	0,00	-19 994,65	-2 587 596,03	-2 607 590,68
Kertyneet arvonorotukset 1.1.	0,00	232 267,53	0,00	232 267,53
Kertyneet arvonorotukset 31.12.	0,00	232 267,53	0,00	232 267,53
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 390 518,24	2 975 896,85	297 430,02	4 663 845,11
Kirjanpitoarvo 1.1.	1 390 518,24	2 975 896,85	256 018,18	4 622 433,27

Aineelliset hyödykkeet

	2017			
	Sijoituskiinteistöt ja sijoituskiinteistö-osakkeet	Muut kiinteistöt ja kiinteistö-osakkeet	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 437 318,24	2 763 623,97	2 731 579,08	6 932 521,29
+ tilikauden lisäykset	265 200,00	0,00	174 818,14	440 018,14
- tilikauden vähennykset	-312 000,00	0,00	-140 100,90	-452 100,90
Hankintameno 31.12.	1 390 518,24	2 763 623,97	2 766 296,32	6 920 438,53
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-46 623,75	-19 994,65	-2 503 175,22	-2 569 793,62
+/- vähennyksiin ja siirtoihin kohdistuvat kertyneet poistot	52 840,25	0,00	65 434,76	118 275,01
- tilikauden poistot	-6 216,50	0,00	-72 537,68	-78 754,18
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.	0,00	-19 994,65	-2 510 278,14	-2 530 272,79
Kertyneet arvonorotukset 1.1.	0,00	232 267,53	0,00	232 267,53
Kertyneet arvonorotukset 31.12.	0,00	232 267,53	0,00	232 267,53
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 390 518,24	2 975 896,85	256 018,18	4 622 433,27
Kirjanpitoarvo 1.1.	1 390 694,49	2 975 896,85	228 403,86	4 594 995,20

1.8 Muut varat

	2018	2017
Maksujenvälityssaamiset	33 506,39	242 107,83
Arvopapereiden myyntisaamiset	0,00	2 731,90
Muut	2 929,86	4 691,25
Yhteensä	36 436,25	249 530,98

1.9 Siirtosaamiset ja maksetut ennakot

	2018	2017
Korot	1 185 035,77	1 532 452,97
Muut	1 174 425,04	854 082,36
Yhteensä	2 359 460,81	2 386 535,33

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot**1.10 Rahoitusvelkojen ryhmät**

	2018	2017
Jakotettuun hankintamenoon kirjattavat	380 715 138,56	363 306 030,66
Velat luottolaitoksille	36 416 175,60	37 251 429,60
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	342 745 962,96	320 223 801,06
Velat, joilla huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	1 553 000,00	5 830 800,00
Yhteensä	380 715 138,56	363 306 030,66

1.11 Velat luottolaitoksille

	2018	2017
Luottolaitoksille	36 416 175,60	37 251 429,60
Vaadittaessa maksettavat	287 326,46	301 470,65
Muut	36 128 849,14	36 949 958,95
Yhteensä	36 416 175,60	37 251 429,60

1.12 Velat yleisölle ja julkisyhteisöille

	2018	2017
Talletukset	342 620 451,32	319 984 442,96
Vaadittaessa maksettavat	267 692 252,58	229 993 575,62
Muut	74 928 198,74	89 990 867,34
Muut velat	125 511,64	239 358,10
Muut	125 511,64	239 358,10
Yhteensä	342 745 962,96	320 223 801,06

1.13 Muut velat

	2018	2017
Maksujenvälitysvelat	1 131 009,55	3 188 147,92
Varaukset	99 418,35	0,00
Muut	8 518,20	22 912,32
Yhteensä	1 238 946,10	3 211 060,24

1.14 Varaukset

	2018	2017
Pakolliset varaukset	99 418,35	0,00
Muut varaukset	12 120 346,93	11 339 898,75
Yhteensä	12 219 765,28	11 339 898,75

Erittely pakollisiin varauksiin merkityistä eristä

	Kirjanpitoarvo tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa
Odotettavissa olevat luottotappiot	50 455,53	-	-	99 418,35
Yhteensä	50 455,53	0,00	0,00	99 418,35

1.15 Siirtovelat ja saadut ennakot

	2018	2017
Korot	417 486,22	529 855,50
Muut	782 848,38	692 148,10
Yhteensä	1 200 334,60	1 222 003,60

1.16 Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla

	2018			
Velan yksilöintitiedot	Kirjanpitoarvo	Nimellisarvo	Korko %	Eräpäivä
Someron Sp deb. 1-2014 float 14.11.2019	1 553 000,00	1 553 000,00	1,50	14.11.2019
Yhteensä	1 553 000,00	1 553 000,00		

Velan yksilöintitiedot	Omiin varoihin luettu määrä
Someron Sp deb. 1-2014 float 14.11.2019	270 456,72
Yhteensä	270 456,72

Kaikki ilmoitetut velat ovat euromääräisiä. Ilmoitetut velat luetaan vakavaraisuuslaskennassa luottolaitoksen alempiin toissijaisiin omiin varoihin.

Ennenaikaisen takaisinmaksun ehdot:

Pankki pidättää itselleen kaikkien lainojen osalta oikeuden lunastaa laina joko kokonaan tai osittain takaisin ennen eräpäivää. Ennenaikainen takaisinmaksu on kuitenkin mahdollista ainoastaan Finanssivalvonnan luvalla, lukuun ottamatta vähäisiä lunastuksia, jotka pankki edelleen myy lyhyen ajan sisällä lunastuksesta.

Velkojen etuoikeutta ja velkojen mahdollista osakkeisiin vaihtamista koskevat määräykset:

Lainat on laskettu liikkeeseen velkakirjalain (622/47) 34 §:n mukaisena debentuurilainana. Lainoilla on liikkeeseenlaskijan muita velkasitoumuksia huonompi etuoikeus.

	2017			
Velan yksilöintitiedot	Kirjanpitoarvo	Nimellisarvo	Korko %	Eräpäivä
Someron Sp deb I/2013	600 000,00	600 000,00	2,00	2.1.2018
Someron Sp deb II/2013	2 257 800,00	2 257 800,00	1,75	2.4.2018
Someron Sp deb III/2013	1 420 000,00	1 420 000,00	1,50	1.10.2018
Someron Sp deb. I/2014	1 553 000,00	1 553 000,00	1,50	14.11.2019
Yhteensä	5 830 800,00	5 830 800,00		

Velan yksilöintitiedot	Omiin varoihin luettu määrä
Someron Sp deb. I/2014	580 886,63
Yhteensä	580 886,63

Kaikki ilmoitetut velat ovat euromääräisiä. Ilmoitetut velat luetaan vakavaraisuuslaskennassa luottolaitoksen alempiin toissijaisiin omiin varoihin.

1.17 Laskennalliset verovelat ja -saamiset

	2018	2017
Käyvän arvon rahastosta johtuva laskennallisten verosaamisten määrä	57 359,68	3 376,87
Laskennalliset verosaamiset yhteensä	57 359,68	3 376,87
Muista väliaikaisista eroista laske- tut verovelat	19 109,70	0,00
Käyvän arvon rahastosta johtuva laskennallisten verovelkojen määrä	132 732,25	553 254,55
Laskennalliset verovelat yhteensä	151 841,95	553 254,55

Laskennalliset verovelat ja -saamiset on kirjattu käyvän arvon rahastoon kirjatuista rahavirtaa suojaavien johdannaisten ja käypään arvoon laajan tuloksen eriin kirjattavien saamistodistusten ja oman pääoman ehtoisten arvopapereiden käyvän arvon muutoksista ja odotetuista luottotappioista.

Muilta osin laskennallisia verovelkoja ja -saamisia ei ole kirjattu pankin taseeseen.

1.18 Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma

Rahoitusvarat

	2018		
	alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta
Keskuspankkirahoitukseen oikeutavat saamistodistukset	0,00	0,00	14 495 990,00
Saamiset luottolaitoksilta	10 876 865,35	3 207 882,90	0,00
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	9 170 005,69	42 114 579,97	112 534 087,39
Saamistodistukset	0,00	5 025 269,00	19 004 220,76
Johdannaiset	0,00	87,45	0,00
Yhteensä	20 046 871,04	50 347 819,32	146 034 298,15

	2018		
	5 - 10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Keskuspankkirahoitukseen oikeutavat saamistodistukset	18 545 515,00	0,00	33 041 505,00
Saamiset luottolaitoksilta	0,00	0,00	14 084 748,25
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	87 370 729,88	68 281 296,83	319 470 699,76
Saamistodistukset	4 840 518,00	0,00	28 870 007,76
Johdannaiset	0,00	0,00	87,45
Yhteensä	110 756 762,88	68 281 296,83	395 467 048,22

Rahoitusvarat

	2017		
	alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta
Keskuspankkirahoitukseen oikeutavat saamistodistukset	0,00	0,00	17 937 500,00
Saamiset luottolaitoksilta	6 495 590,13	2 924 625,62	0,00
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	10 728 009,40	41 745 112,63	112 857 761,79
Saamistodistukset	0,00	1 826 325,00	24 166 706,86
Johdannaiset	60 630,50	52 249,80	7 547,40
Yhteensä	17 284 230,03	46 548 313,05	154 969 516,05

Rahoitusvarat

	2017		
	5 - 10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Keskuspankkirahoitukseen oikeutavat saamistodistukset	12 456 610,00	0,00	30 394 110,00
Saamiset luottolaitoksilta	0,00	0,00	9 420 215,75
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	80 190 005,59	64 198 473,73	309 719 363,14
Saamistodistukset	5 811 200,00	0,00	31 804 231,86
Johdannaiset	0,00	0,00	120 427,70
Yhteensä	98 457 815,59	64 198 473,73	381 458 348,45

Rahoitusvelat

	2018		
	alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	5 787 326,46	26 993 641,94	3 635 207,20
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	281 364 876,65	58 099 761,45	3 155 813,22
Velat, joilla huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	0,00	1 553 000,00	0,00
Yhteensä	287 152 203,11	86 646 403,39	6 791 020,42

Rahoitusvelat

	2018		
	5 - 10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	0,00	0,00	36 416 175,60
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	125 511,64	0,00	342 745 962,96
Velat, joilla huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	0,00	0,00	1 553 000,00
Yhteensä	125 511,64	0,00	380 715 138,56

Rahoitusvelat

	2017		
	alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	639 619,73	18 407 140,24	18 204 669,63
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	246 387 501,33	69 952 946,65	3 643 994,98
Velat, joilla huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	600 000,00	3 677 800,00	1 553 000,00
Yhteensä	247 627 121,06	92 037 886,89	23 401 664,61

Rahoitusvelat

	2017		
	5 - 10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	0,00	0,00	37 251 429,60
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	239 358,10	0,00	320 223 801,06
Velat, joilla huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	0,00	0,00	5 830 800,00
Yhteensä	239 358,10	0,00	363 306 030,66

Vaadittaessa maksettavat saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä:
Muut kuin määräaikaiset talletukset sekä luotolliset tilit on ilmoitettu luokassa alle 3 kk.

1.19 Varojen ja velkojen erittely kotimaan ja ulkomaan rahan määräisiin sekä samaan konserniin kuuluvilta

Varat	2018		2017	
	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Kotimaan raha	Ulkomaan raha
Keskuspankkirahoitukseen oikeutettavat saamistodistukset	33 041 505,00	0,00	30 394 110,00	0,00
Saamiset luottolaitoksilta	14 084 748,25	0,00	9 420 215,75	0,00
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	319 470 699,76	0,00	309 719 363,14	0,00
Saamistodistukset	28 870 007,76	0,00	31 804 231,86	0,00
Johdannaissopimukset	87,45	0,00	120 427,70	0,00
Muu omaisuus	59 319 907,48	0,00	56 731 495,40	0,00
Yhteensä	454 786 955,70	0,00	438 189 843,85	0,00

Velat

	2018		2017	
	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Kotimaan raha	Ulkomaan raha
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	36 416 175,60	0,00	37 251 429,60	0,00
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	342 745 962,96	0,00	320 223 801,06	0,00
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	1 553 000,00	0,00	5 830 800,00	0,00
Muut velat	1 390 788,05	0,00	3 764 314,79	0,00
Siirtovelat ja saadut ennakot	1 200 334,60	0,00	1 222 003,60	0,00
Yhteensä	383 306 261,21	0,00	368 292 349,05	0,00

1.20 Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot ja kirjanpitoarvot sekä käyvän arvon hierarkia

	2018		2017	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Rahoitusvarat				
Käteiset varat	878 105,79	878 105,79	949 740,08	949 740,08
Saamiset luottolaitoksilta	14 084 748,25	14 084 748,25	9 420 215,75	9 420 215,75
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	319 470 699,76	319 470 699,76	309 719 363,14	309 719 363,14
Saamistodistukset	61 911 512,76	61 911 512,76	62 198 341,86	62 198 341,86
Osakkeet ja osuudet	49 968 484,86	49 968 484,86	47 628 735,01	47 628 735,01
Johdannaissopimukset	87,45	87,45	120 427,70	120 427,70
Yhteensä	446 313 638,87	446 313 638,87	430 036 823,54	430 036 823,54

Rahoitusvelat

	2018		2017	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Velat luottolaitoksille	36 416 175,60	36 416 175,60	37 251 429,60	37 251 429,60
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	342 745 962,96	342 745 962,96	320 223 801,06	320 223 801,06
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	1 553 000,00	1 553 000,00	5 830 800,00	5 830 800,00
Yhteensä	380 715 138,56	380 715 138,56	363 306 030,66	363 306 030,66

Taseessa käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit

	2018			Yhteensä
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	
	95 667 753,64	0,00	16 238 243,98	111 905 997,62
2017				
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
	94 940 435,45	120 427,70	14 886 641,42	109 947 504,57

Käypä arvo ja suoraan tuloslaskelmaan merkityt arvomuutokset sekä käyvän arvon rahastoon merkityt muutokset kustakin käypään arvoon merkittyjen rahoitusvälineiden ryhmästä

	2018		
	Käypä arvo	Arvonmuutos Tuloslaskelma	Arvonmuutos Käyvän arvon rahasto 31.12.
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat rahoitusvarat	76 091 914,87	232 795,84	376 862,86
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	35 814 082,75	-792 207,77	0,00
Yhteensä	111 905 997,62	-559 411,93	376 862,86
2017			
	Käypä arvo	Arvonmuutos Tuloslaskelma	Arvonmuutos Käyvän arvon rahasto 31.12.
Myytavissä olevat rahoitusvarat	109 827 076,87	0,00	2 749 388,38
Yhteensä	109 827 076,87	0,00	2 749 388,38

Rahoitusvarat, jotka arvostettu hankintamenoon sen vuoksi, että niiden käypää arvoa ei ole voitu määrittää luotettavasti

	2018
Hankintameno arvostettu rahoitusvara	Kirjanpitoarvo
Instituto De Credito Oficial 18-23 0,75% 31.10.2023	599 310,00
Garantia Secured Multi-Issuer Bond 18-23 1,375% 14.9.2023	499 590,00
Sp-Koti Oy PO-laina 14-24 4,0% 31.1.2024	26 000,00
Yhteensä	1 124 900,00

2017

Hankintamenoon arvostettu rahoitusvara	Kirjanpitoarvo
Sunborn Gibraltar 17- 22 float 5.9.2022	495 000,00
HKScan 17-22 2,625% 21.9.2022	400 000,00
Sunborn London float 27.9.2021	196 500,00
Yhteensä	1 091 500,00

Hankintamenoon on arvostettu osakkeet ja osuudet toiminnalle välttämättömissä yrityksissä, jotka on esitetty tarkemmin liitetiedossa 5.2. Toiminnalle välttämättömät osakkeet ja osuudet on tarkoitettu pidettäväksi pysyvästi hallussa. Näiden omistusten käypää arvoa ei voida määrittellä luotettavasti.

Tilikauden aikana edellä kuvatun kaltaisia rahoitusvaroja on myyty 10 000 euron arvosta.

1.21 Oman pääoman lisäykset ja vähennykset sekä siirrot erien välillä tilikauden aikana

	Tilikauden alussa	IFRS 9 siirtymän vaikutus 1.1.2018	Lisäykset	Vähennykset	Tilikauden lopussa
Peruspääoma	840,94	0,00	840,94	-840,94	840,94
Muut sidotut rahastot	9 199 510,70	-1 199 389,85	8 083 025,60	-8 705 217,35	7 377 929,10
Vararahasto	7 000 000,00	0,00	7 000 000,00	-7 000 000,00	7 000 000,00
Käyvän arvon rahasto	2 199 510,70	-1 199 389,85	1 083 025,60	-1 705 217,35	377 929,10
Käypään arvoon arvostamisesta	2 199 510,70	-1 199 389,85	1 083 025,60	-1 705 217,35	377 929,10
Edellisten tilikausien voitto	44 654 946,45	1 208 026,62	4 702 297,96	0,00	50 565 271,03
Tilikauden voitto	4 702 297,96	0,00	1 416 306,49	-4 702 297,96	1 416 306,49
Oma pääoma yhteensä	58 557 596,05	8 636,77	14 202 470,99	-13 408 356,25	59 360 347,56

Käyvän arvon rahaston muutokset tilikauden aikana

	2018			
	Saamis- todistukset	Osakkeet ja osuudet	Rahavirran suojauksesta	Yhteensä
Käyvän arvon rahaston saldo 1.1.2018 (brutto)	1 190 722,82	1 558 665,56	0,00	2 749 388,38
IFRS 9 siirtymän vaikutus 1.1.2018 (brutto)	59 428,25	-1 558 665,56	0,00	-1 499 237,31
Laskennallinen verosaaminen (+)/verovelka (-)	-	-	-	-250 030,21
Käyvän arvon rahasto 1.1.2018	1 250 151,07	0,00	0,00	1 000 120,86
Käyvän arvon lisäykset	1 142 664,35	0,00	0,00	1 142 664,35
Käyvän arvon vähennykset	-1 653 730,67	0,00	0,00	-1 653 730,67
Käyvän arvon rahastosta tuloslas- kelmaan siirretyt	-232 795,84	0,00	0,00	-232 795,84
Odotettavissa olevat luottotappiot	-33 877,54	-	-	-33 877,54
Käyvän arvon rahaston muutok- set 2018, yhteensä	-777 739,70	0,00	0,00	-777 739,70

Käyvän arvon rahaston saldo 31.12.2018 (brutto)	472 411,37	0,00	0,00	472 411,37
Laskennallinen verosaaminen (+)/verovelka (-)	-94 482,27	0,00	0,00	-94 482,27
Käyvän arvon rahasto 31.12.2018	377 929,10	0,00	0,00	377 929,10

Käyvän arvon rahaston muutokset tilikauden aikana

	Emo 2017			
	Saamis- todistukset	Osakkeet ja osuudet	Rahavirran suojauksesta	Yhteensä
Käyvän arvon rahaston saldo 1.1.2017 (brutto)	1 202 003,64	1 573 648,49	0,00	2 775 652,13
Laskennallinen verosaaminen (+)/verovelka (-)	-	-	-	-555 130,43
Käyvän arvon rahasto 1.1.2017				2 220 521,70

Käyvän arvon lisäykset	1 702 530,59	2 610 473,84	0,00	4 313 004,43
Käyvän arvon vähennykset	-1 264 562,33	-585 669,98	0,00	-1 850 232,31
Käyvän arvon rahastosta tuloslas- kelmaan siirretyt	-449 249,08	-2 039 786,79	0,00	-2 489 035,87
Käyvän arvon rahaston muutok- set 2017, yhteensä	-11 280,82	-14 982,93	0,00	-26 263,75
Käyvän arvon rahaston saldo 31.12.2017 (brutto)	1 190 722,82	1 558 665,56	0,00	2 749 388,38
Laskennallinen verosaaminen (+)/verovelka (-)	-238 144,56	-311 733,11	0,00	-549 877,67
Käyvän arvon rahasto 31.12.2017	952 578,26	1 246 932,45	0,00	2 199 510,71

LUOTTORISKIÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

1.22 Rahoitusvarojen jakauma riskiluokittain

Lainat ja saamiset sekä taseen ulkopuoliset erät	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	31.12.2018
Riskiluokka 1	43 219 139,13	734 775,07	264 388,04	44 218 302,24
Riskiluokka 2	57 502 675,36	2 791 707,12	168 664,75	60 463 047,23
Riskiluokka 3	60 016 947,98	2 824 540,02	722 325,91	63 563 813,91
Riskiluokka 4	79 372 615,53	21 295 324,73	2 789 848,71	103 457 788,97
Riskiluokka 5	25 982 555,85	10 417 847,89	1 010 705,28	37 411 109,02
Riskiluokka 6	8 693 646,80	7 899 272,81	1 265 912,19	17 858 831,80
Riskiluokka 7	3 594 146,66	4 835 183,53	3 476 611,62	11 905 941,81
Riskiluokka 8	276 474,84	526 378,55	2 134 704,29	2 937 557,68
Riskiluokka ei luokiteltu	0,00	0,00	686 627,81	686 627,81
Pääomaerät riskiluokittain, yh- teensä	278 658 202,15	51 325 029,72	12 519 788,60	342 503 020,47
Tappioita koskeva vähennyserä (loss allowance)	241 391,00	466 726,31	863 534,85	1 571 652,16
Yhteensä	278 416 811,15	50 858 303,41	11 656 253,75	340 931 368,31
Saamistodistukset	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	31.12.2018
Riskiluokka ei luokiteltu	58 753 000,00	0,00	0,00	58 753 000,00
Pääomaerät riskiluokittain, yh- teensä	58 753 000,00	0,00	0,00	58 753 000,00
Tappioita koskeva vähennyserä (loss allowance)	95 548,51	0,00	0,00	95 548,51
Yhteensä	58 657 451,49	0,00	0,00	58 657 451,49

1.23 Luottoriskikeskittymät

	Lainat ja saa- miset luottolai- toksilta	Lainat ja saa- miset yleisöltä ja julkisyhteis- söiltä	Vieraan pää- oman ehtoiset sijoitukset	Annetut lainalu- paukset ja ta- kaukset
Tasearvo 31.12.2018	88 772,23	320 803 559,21	58 753 000,00	
Taseen ulkopuoliset sitoumukset 31.12.2018				21 610 689,03
Luottoriskikertymä toimialoittain, Riskiluokka 1				
Yritykset	0,00	18 303 155,02	0,00	6 767 385,84
Maatalous	0,00	80 350,00	0,00	0,00
Kiinteistöala	0,00	9 482 649,78	0,00	4 000 000,00
Rakentaminen	0,00	2 501 882,84	0,00	2 103 608,56
Tukku- ja vähittäiskauppa	0,00	1 946 529,42	0,00	231 890,65
Teollisuus	0,00	906 092,43	0,00	222 703,91
Kuljetus ja varastointi	0,00	1 540 642,06	0,00	71 992,42
Muut	0,00	1 845 008,49	0,00	137 190,30
Voittoa tavoittelemattoat yhteisöt	0,00	741 971,06	0,00	245 000,00
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	51 692,17	0,00	0,00	0,00
Kotitaloudet	0,00	16 417 094,32	0,00	1 692 003,83
Yhteensä 31.12.2018	51 692,17	35 462 220,40	0,00	8 704 389,67
Luottoriskikertymä toimialoittain, riskiluokka 2				
Yritykset	0,00	18 567 215,63	0,00	1 465 298,49
Maatalous	0,00	3 958 632,55	0,00	45 707,71
Kiinteistöala	0,00	5 215 761,23	0,00	499 136,89

Rakentaminen	0,00	1 720 900,02	0,00	132 526,44
Tukku- ja vähittäiskauppa	0,00	1 770 808,37	0,00	406 797,20
Teollisuus	0,00	1 152 046,50	0,00	240 511,03
Kuljetus ja varastointi	0,00	713 233,93	0,00	8 500,00
Muut	0,00	4 035 833,03	0,00	132 119,22
Voittoa tavoittelemattoat yhteisöt	0,00	0,00	0,00	20 000,00
Kotitaloudet	0,00	40 088 830,84	0,00	321 702,27
Yhteensä 31.12.2018	0,00	58 656 046,47	0,00	1 807 000,76
Luottoriskikertymä toimialoittain, riskiluokka 3				
Yritykset	0,00	14 744 921,68	0,00	3 074 574,85
Maatalous	0,00	972 298,42	0,00	91 753,85
Kiinteistöala	0,00	9 038 552,03	0,00	2 192 030,97
Rakentaminen	0,00	833 347,94	0,00	444 079,45
Tukku- ja vähittäiskauppa	0,00	805 087,34	0,00	51 075,61
Teollisuus	0,00	1 070 014,18	0,00	102 564,96
Kuljetus ja varastointi	0,00	642 584,32	0,00	83 669,68
Muut	0,00	1 383 037,45	0,00	109 400,33
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	37 080,06	0,00	0,00	12 919,94
Kotitaloudet	0,00	43 979 505,76	0,00	1 714 811,62
Yhteensä 31.12.2018	37 080,06	58 724 427,44	0,00	4 802 306,41
Luottoriskikertymä toimialoittain, riskiluokka 4				
Yritykset	0,00	9 716 909,15	0,00	370 805,33
Maatalous	0,00	1 840 663,91	0,00	100 000,00
Kiinteistöala	0,00	4 736 500,82	0,00	56 233,27
Rakentaminen	0,00	1 017 263,06	0,00	33 603,77
Tukku- ja vähittäiskauppa	0,00	445 093,39	0,00	119 802,13
Teollisuus	0,00	948 690,35	0,00	45 231,26
Kuljetus ja varastointi	0,00	259 984,73	0,00	436,76
Muut	0,00	468 712,89	0,00	15 498,14
Kotitaloudet	0,00	89 999 364,89	0,00	3 370 709,60
Yhteensä 31.12.2018	0,00	99 716 274,04	0,00	3 741 514,93
Luottoriskikertymä toimialoittain, riskiluokka 5				
Yritykset	0,00	6 131 384,86	0,00	957 140,06
Maatalous	0,00	562 454,30	0,00	55 390,21
Kiinteistöala	0,00	1 005 138,47	0,00	11 047,50
Rakentaminen	0,00	2 163 525,90	0,00	377 453,08
Tukku- ja vähittäiskauppa	0,00	1 499 572,18	0,00	243 756,83
Teollisuus	0,00	186 315,25	0,00	23 936,86
Kuljetus ja varastointi	0,00	13 992,71	0,00	6 933,08
Muut	0,00	700 386,05	0,00	238 622,50
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	0,00	0,00	0,00	50 000,00
Kotitaloudet	0,00	29 371 259,67	0,00	901 324,43
Yhteensä 31.12.2018	0,00	35 502 644,53	0,00	1 908 464,49
Luottoriskikertymä toimialoittain, riskiluokka 6				
Yritykset	0,00	795 765,64	0,00	49 594,48
Maatalous	0,00	19 891,99	0,00	0,00
Kiinteistöala	0,00	18 850,88	0,00	1 149,12
Rakentaminen	0,00	17 129,17	0,00	20 514,86
Tukku- ja vähittäiskauppa	0,00	107 743,48	0,00	26 376,52
Teollisuus	0,00	573 674,51	0,00	367,84
Kuljetus ja varastointi	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut	0,00	58 475,61	0,00	1 186,14
Kotitaloudet	0,00	16 659 092,84	0,00	354 378,84
Yhteensä 31.12.2018	0,00	17 454 858,48	0,00	403 973,32
Luottoriskikertymä toimialoittain, riskiluokka 7				
Yritykset	0,00	762 158,73	0,00	51 001,74
Rakentaminen	0,00	509 874,59	0,00	18 145,41
Tukku- ja vähittäiskauppa	0,00	63 398,91	0,00	9 856,91
Teollisuus	0,00	96 995,56	0,00	10 004,44
Kuljetus ja varastointi	0,00	13 958,42	0,00	5 041,58
Muut	0,00	77 931,25	0,00	7 953,40
Kotitaloudet	0,00	11 040 642,67	0,00	52 138,67
Yhteensä 31.12.2018	0,00	11 802 801,40	0,00	103 140,41
Luottoriskikertymä toimialoittain, riskiluokka 8 tai riskiluokkaa ei luokiteltu				
Yritykset	0,00	460 194,39	38 453 000,00	86 164,77
Maatalous	0,00	0,00	1 100 000,00	0,00
Kiinteistöala	0,00	18 916,87	5 150 000,00	1 083,13
Rakentaminen	0,00	202 877,70	300 000,00	67 122,30
Tukku- ja vähittäiskauppa	0,00	152 656,05	0,00	2 303,11

Teollisuus	0,00	0,00	13 000 000,00	0,00
Kuljetus ja varastointi	0,00	0,00	970 000,00	0,00
Muut	0,00	85 743,77	17 933 000,00	15 656,23
Julkisyhteisöt	0,00	0,00	8 800 000,00	0,00
Voittoa tavoittelemattoat yhteisöt	0,00	0,00	500 000,00	0,00
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	0,00	0,00	11 000 000,00	0,00
Kotitaloudet	0,00	3 024 092,06	0,00	53 734,27
Yhteensä 31.12.2018	0,00	3 484 286,45	58 753 000,00	139 899,04

1.24 Vakuuksien ja muiden luoton laatua parantavien järjestelyjen vaikutus

	2018	
	Luottoriskille alttiina oleva määrä, johon kohdistuu vakuutta	Kuvaus hallussa olevasta vakuudesta
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	326 380 804,63	
Asuntoluotot	130 547 014,52	Pääosin asuinkiinteistövakuuksia
Yritysluotot	69 144 619,14	Pääosin kiinteistövakuuksia
Kulutusluotot	35 567 868,86	Pääosin asuinkiinteistövakuuksia
Muut	91 121 302,11	Pääosin kiinteistövakuuksia

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

2.1 Korkotuotot ja -kulut

	2018	2017
Korkotuotot		
Keskuspankkirahoitukseen oikeut- tavista saamistodistuksista	282 508,50	234 716,96
Saamisista luottolaitoksilta	0,00	6,00
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	6 487 760,11	6 557 089,69
Saamistodistuksista	697 083,36	628 623,74
Muut korkotuotot	57 176,10	110 808,26
Yhteensä	7 524 528,07	7 531 244,65
Korkotuotot vaiheeseen 3 kirjatuista rahoitusvaroista	366 689,40	-
Korkotuotot arvoltaan alentuneista luotoista ja muista saamisista	-	8 938,11
Korkokulut		
Veloista luottolaitoksille	-188 010,86	-311 990,17
Veloista yleisölle ja julkisyhteisöille	-579 316,29	-721 133,68
Veloista, joilla on huonompi etuoi- keus kuin muilla veloilla	-49 309,41	-132 036,96
Negatiiviset korkotuotot rahoitusva- roista	-34 462,61	-33 354,00
Muut korkokulut	-3 774,87	-4 752,00
Yhteensä	-854 874,04	-1 203 266,81

2.2 Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista

	2018
Käypään arvoon tuloksen kautta kirjatuista sijoituksista saadut osinkotuotot	258 372,81
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjatuista sijoituksista	198 077,60
joista tilikauden lopussa hallussa oleviin sijoituksiin liittyvät osingot	198 077,60
Yhteensä	456 450,41

	2017
Myytavissä olevista rahoitusvarois- ta saadut osinkotuotot	174 032,04
Yhteensä	174 032,04

2.3 Palkkiotuotot ja -kulut

	2018	2017
Palkkiotuotot		
Luotonannosta	894 409,42	821 211,86
Ottolainauksesta	23 568,50	58 095,16
Maksuliikenteestä	1 436 276,21	1 349 187,34
OmaisuuDENhoidosta	394 044,82	367 031,75
Välitetyistä toiminnasta	2 293 776,63	2 003 335,81
Takausten myöntämisestä	109 482,05	110 034,82
Muut palkkiotuotot	76 096,10	70 235,98
Yhteensä	5 227 653,73	4 779 132,72
Palkkiokulut		
Maksetut toimitusmaksut	-93 477,69	-83 948,96
Muut	-865 282,05	-794 840,88
Yhteensä	-958 759,74	-878 789,84

2.4 Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot

	2018		
	Myyntivoitot ja - tappiot(netto)	Käyvän arvon muutokset (netto)	Yhteensä
Saamistodistuksista	675,00	-91 465,00	-90 790,00
Osakkeista ja osuuksista	-50 696,03	-700 742,77	-751 438,80
Arvopaperikaupan nettotuotot yh- teensä	-50 021,03	-792 207,77	-842 228,80
Valuuttatoiminnan nettotuotot	0,00	0,00	0,00
Tuloslaskelmaerä yhteensä	-50 021,03	-792 207,77	-842 228,80

	2017		
	Myyntivoitot ja - tappiot(netto)	Käyvän arvon muutokset (netto)	Yhteensä
Saamistodistuksista	0,00	0,00	0,00
Osakkeista ja osuuksista	0,00	0,00	0,00
Arvopaperikaupan nettotuotot yh- teensä	0,00	0,00	0,00
Valuuttatoiminnan nettotuotot	10 981,37	0,00	10 981,37
Tuloslaskelmaerä yhteensä	10 981,37	0,00	10 981,37

2.5 Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot

	2018		
	Myyntivoitot ja - tappiot(netto)	Siirrot käyvän arvon rahastos- ta	Yhteensä
Saamistodistuksista	-16 221,01	232 795,84	216 574,83
Yhteensä	-16 221,01	232 795,84	216 574,83

2.6 Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot

	2017				
	Myyntivoitot ja - tappiot(netto)	Arvonalentu- miset	Arvonalentumis- ten peruutukset	Siirrot käyvän arvon rahastosta	Yhteensä
Saamistodistuksista	2 384,30	0,00	0,00	339 665,32	342 049,62
Osakkeista ja osuuksista	132 805,15	0,00	0,00	2 039 786,79	2 172 591,94
Yhteensä	135 189,45	0,00	0,00	2 379 452,11	2 514 641,56

2.7 Suojauslaskennan nettotulos

	2018	2017
Suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutos (netto)	-7 167,47	89 489,88
Suojattavien kohteiden käyvän	7 167,47	-89 489,88

arvon muutos (netto)

Yhteensä	0,00	0,00
-----------------	-------------	-------------

2.8 Sijoituskiinteistöjen nettotuotot

	2018	2017
Vuokratuotot	200 342,88	270 206,00
Vuokrakulut	-720,00	-780,00
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 000,04	-8 216,54
Myyntivoitot ja -tappiot (netto)	0,00	840,25
Muut tuotot	383,79	0,00
Muut kulut	-232 897,21	-273 282,75
Yhteensä	-34 890,58	-11 233,04

2.9 Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

Liiketoiminnan muut tuotot	2018	2017
Vuokratuotot omassa käytössä olevasta kiinteistöomaisuudesta	58 633,40	200,00
Vakuutusyhtiöiltä saadut korvaukset, jotka eivät kohdistu sijoituskiinteistöihin	105,00	0,00
Muut tuotot	487 472,18	425 045,49
Yhteensä	546 210,58	425 245,49

Liiketoiminnan muut kulut	2018	2017
Vuokrakulut	-24 995,59	-21 056,00
Kulut omassa käytössä olevasta kiinteistöomaisuudesta	-464 314,99	-454 276,84
Vakuusrahastomaksut	-229 040,25	-239 447,03
Muut kulut	-1 103 034,12	-748 431,82
Yhteensä	-1 821 384,95	-1 463 211,69

2.10 Henkilöstökulut

	2018	2017
Palkat ja palkkiot	-2 523 833,11	-2 294 617,02
Henkilösivukulut	-637 718,48	-624 799,92
Eläkekulut	-566 241,22	-557 080,10
Muut henkilösivukulut	-71 477,26	-67 719,82
Yhteensä	-3 161 551,59	-2 919 416,94

2.11 Muut hallintokulut

	2018	2017
Muut henkilöstökulut	-196 232,20	-230 565,65
Toimistokulut	-793 825,55	-711 093,62
Atk-kulut	-1 958 408,33	-1 574 482,81
Yhteyskulut	-259 559,06	-265 148,16
Edustus- ja markkinointikulut	-399 192,49	-383 904,68
Yhteensä	-3 607 217,63	-3 165 194,92

2.12 Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä

	2018	2017
Suunnitelman mukaiset poistot	-316 233,45	-204 300,76
Aineelliset hyödykkeet	-77 317,89	-72 537,68
Aineettomat hyödykkeet	-238 915,56	-131 763,08
Yhteensä	-316 233,45	-204 300,76

2.13 Odotettavissa olevat luottotappiot luotoista ja muista sitoumuksista sekä muista rahoitusvaroista

	2018			
Odotettavissa olevat luottotappiot jaksotettuun hankintameenoon kirjattavista rahoitusvaroista sekä takauksista ja muista taseen ulkopuolisista sitoumuksista	Sopimuskohtaiset odotettavissa olevat luottotappiot, brutto	Peruutukset	Tuloslaskelmaan kirjatut lopullisten luottotappioiden peruutukset	Tuloslaskelmaan kirjatut lopulliset luottotappiot ja arvonalentumistappiot
Saamisista luottolaitoksilta	-25,25	0,00	-	-
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	764 869,97	740 071,60	8 823,04	-1 375 976,10
Taseen ulkopuoliset erät	-48 962,82	0,00	-	0,00
Yhteensä	715 881,90	740 071,60	8 823,04	-1 375 976,10
Muiden rahoitusvarojen odotettavissa olevat luottotappiot ja arvonalentumistappiot				
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat saamistodistukset	33 877,54	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	33 877,54	0,00	0,00	0,00
Odotettavissa olevat luottotappiot yhteensä	749 759,44	740 071,60	8 823,04	-1 375 976,10

2.14 Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista sekä muista rahoitusvaroista

Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista	2017
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-394 891,94
Sopimuskohtaiset arvonalentumistappiot	-198 692,61
Ryhmäkohtaiset arvonalentumistappiot	-530 717,67
Arvonalentumisten peruutukset ja palautukset (-)	334 518,34
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista yhteensä	-394 891,94
Arvonalentumistappiot rahoitusvaroista yhteensä	-394 891,94

2.15 Tuotot liiketoiminta-alueittain ja markkina-alueittain

	2018	2017
Pankkitoiminnan tuotot	12 239 424,20	14 220 777,98

Tuottojen, liikevoiton, varojen ja velkojen jakautumista liiketoiminta-alueittain ei ole ilmoitettu, koska jaolla ei ole olennaista merkitystä.

Pankki harjoittaa liiketoimintaa vain Suomessa.

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

3.1 Annetut vakuudet

Omasta velasta annetut:

Tase-erä	Pantit	Kiinnitykset	Muut vakuudet	Yhteensä
Velat luottolaitoksille	0,00	0,00	14 141 655,00	14 141 655,00
Omasta velasta annetut yhteensä	0,00	0,00	14 141 655,00	14 141 655,00

Pankki ei ole antanut muiden veloista vakuuksia.

3.2 Velkojen vakuudeksi pantattujen rahoitusvarojen kirjainpitoarvo

2018
14 141 655,00

3.3 Eläkevastuut

Henkilöstön eläketurva on järjestetty eläkevakuutusyhtiön Elon kautta eikä kattamatonta eläkevastuuta ole.

3.4 Leasing ja muut vuokravastuut

Ei-peruutettavissa olevien vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat

	2018	2017
Yhden vuoden kuluessa	11 099,68	11 099,68
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluessa	11 885,84	22 985,52

3.5 Taseen ulkopuoliset sitoumukset

	2018	2017
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset		
Takaukset	5 353 385,86	3 937 044,15
Muut asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	244 955,72	313 047,00
Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset	22 171 220,99	18 356 728,07
joista luottolupaukset	22 171 220,99	18 356 728,07
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	27 769 562,57	22 606 819,22

3.6 Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

	2018	2017
Pankki kuuluu Oy Samlink Ab:n arvonlisäverovelvollisuusryhmään.		
Arvonlisäveron ryhmäkisteröintiin liittyvä yhteisvastuumäärä	1 956 926,57	757 141,30

HENKILÖSTÖÄ, JOHTOA JA LÄHIPIIRIÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

	Henkilömäärä tilikauden lopussa	Henkilömäärä tilikauden lopussa
--	---------------------------------	---------------------------------

4.1 Henkilöstön lukumäärä 31.12.

	2018	2017
Vakinainen kokoaikainen henkilöstö	42	39
Vakinainen osa-aikainen henkilöstö	1	1
Määräaikainen henkilöstö	5	7
Yhteensä	48	47

4.2 Johdon palkat, palkkiot ja eläkesitoumukset

	2018	2017
Hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa, palkat ja palkkiot	388 807,78	426 895,10
Yhteensä	388 807,78	426 895,10

4.3 Johdolle myönnetty luotot ja takaukset

	2018		2017	
	Luotot	Takaukset	Luotot	Takaukset
Hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa	2 047 877,43	0,00	1 433 062,88	0,00
Yhteensä	2 047 877,43	0,00	1 433 062,88	0,00
Lisäykset	882 860,81	0,00	73 485,29	0,00
Vähennykset	268 043,26	0,00	350 010,78	0,00

Lainaehdot

Luotot ja takaukset on myönnetty ehdoin, joita sovelletaan vastaaviin asiakasluottoihin ja takauksiin.

4.4 Lähipiiritiedot**Lähipiirin määrittely**

Luottolaitoksen lähipiiri määritellään tilinpäätöksessä esitettäviä tietoja varten standardin IAS 24 *Lähipiiriä koskevat tiedot tilinpäätöksessä* mukaisesti.

Saamiset, takaukset ja vakuudet lähipiiriiltä

Lähipiiriin kuulumisen peruste	2018			
	Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	Sijoitukset	Muut saamiset	Takaukset/ vakuudet
Johto *)	0,00	0,00	0,00	0,00
Sukulaisuus	148 176,18	0,00	0,00	40 000,00
Määräysvalta	300 122,63	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	448 298,81	0,00	0,00	40 000,00

*) Johdon luotot ja takaukset on esitetty liitetiedossa 4.3.

Odotettavissa olevat luottotappiot

Tilikauden alussa	40 940,45	0,00	0,00	0,00
Tilikauden muutos	9 043,96	0,00	0,00	0,00
Tilikauden lopussa	49 984,41	0,00	0,00	0,00

Lähipiiriin kuulumisen peruste	2017			
	Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	Sijoitukset	Muut saamiset	Takaukset/ vakuudet
Johto *)	0,00	0,00	0,00	0,00
Sukulaisuus	114 259,69	0,00	0,00	40 000,00
Määräysvalta	312 706,13	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	426 965,82	0,00	0,00	40 000,00

*) Johdon luotot ja takaukset on esitetty liitetiedossa 4.3.

Arvon alentumistappiot

Tilikauden alussa	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden muutos	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden lopussa	0,00	0,00	0,00	0,00

Saamisia ja sijoituksia koskevat pääasialliset ehdot:

Luotot ja takaukset on myönnetty ehdoin, joita sovelletaan vastaaviin asiakasluottoihin ja takauksiin.

OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ

5.1 Konsernitilinpäätökseen yhdistelemättä jätetyt pienet tytär- ja osakkuusyhtiöt

Tytäryhtiöt	Kirjanpitoarvot	Oma pääoma **)	Kpl
Asunto- ja kiinteistöyhtiöt	1 771 629,97	2 198 254,27	3
Osakkuus- ja omistusyhteisyri- tykset	Kirjanpitoarvot	Oma pääoma **)	Kpl
Asunto- ja kiinteistöyhtiöt	854 160,69	3 776 874,00	1

5.2 Omistukset muissa yrityksissä

Yrityksen nimi ja kotipaik- ka	Peruste yhdistele- mättömyydelle	Omistusosuus, %	Oma pääoma**	Tilikauden tulos*
Sp-Henkivakuutus Oy, Espoo		5,60	43 746 912,38	5 452 499,26
Nooa Säästöpankki Oy, Helsinki		8,80	47 350 525,16	1 238 612,54
Sp-Rahastoyhtiö Oy, Helsinki		7,15	9 301 583,86	791 048,96
Säästöpankkien Holding Oy, Espoo		5,13	1 558 943,39	22 040,98
Oy Samlink Ab, Espoo		3,12	23 208 084,66	4 676 098,46
Sp-Koti Oy, Espoo		6,21	-67 719,76	-254 787,60
Säästöpankkien Keskuspankki Suo- mi Oy, Espoo		5,61	49 900 508,20	1 961 894,28
Sp- Kiinnitysluottopank- ki, Espoo		6,84	74 695 315,45	4 077 325,71
Urbaanit Kodit Oy, Helsinki		15,79	Ei saatavilla.	Ei saatavilla. Yhtiö perustettu 31.5.2018
Yhteensä			249 694 153,34	17 964 732,59

*) Tilikauden 2017 oma pääoma ja voitto

**) Oma pääoma sisältää tilinpäätössiirtojen kertymän laskennallisella verovelalla vähennettynä. Yhdistelyperiaatteet on esitetty osana tilinpäätösperiaatteita.

MUUT LIITETIEDOT

6.1 Luottolaitoksen harjoittama notariaattitoiminta

Luottolaitoksen tarjoamat omaisuudenhoitopalvelut

Pankki tarjoaa sijoituspalvelulain 11§:n mukaista toimeksiantojen välittämistä ja toteuttamista, kaupankäyntiä omaan lukuun, omaisuudenhoitoa ja sijoitusneuvontaa ja rahoitusvälineiden säilytys- ja hoitopalvelua sekä tallelokeropalvelua ja niihin liittyviä palveluja. Pankissa ei hoideta ns. täyden palvelun omaisuudenhoitoa.

6.2 Tilintarkastajan palkkiot

	2018	2017
Tilintarkastajan palkkiot toimeksiantoryhmittäin:		
Tilintarkastus	10 809,38	14 059,54
Tilintarkastuslain 1§:n 1 mom. 2 kohdassa tarkoitetut toimeksiannot	868,00	0,00
Yhteensä	11 677,38	14 059,54

6.3 Pitkäaikaissäästäminen	2018		2017	
	Eur	Lkm	Eur	Lkm
Säästövarat yhteensä	59 259,42	7	59 751,75	7
Talletukset yhteensä	5 773,22	7	7 775,37	7
PS-tilit	5 773,22	7	7 775,37	7
Asiakasvarat yhteensä	53 486,20		51 976,38	
Osakkeet	32 939,05		30 184,09	
Rahastot	20 547,15		21 792,29	

6.4 Tilinpäätöksen jälkeiset tapahtumat

Pankin hallituksen tiedossa ei ole seikkoja, jotka olennaisesti vaikuttaisivat pankin taloudelliseen asemaan tilinpäätöksen valmistumisen jälkeiseltä ajalta.

Luettelo tilikauden aikana käytetyistä kirjanpitokirjoista ja tosittelajeista

Kirjanpitokirjat	Säilytystapa
Pääkirja/päiväkirja	Elektroninen arkisto
Tasekirja	Sidottu kirja
Tositteet	Paperituloste
<u>Reskontrat</u>	
Asiakasreskontrat (koneelliset)	Elektroninen arkisto
Salkkukirjanpito	Elektroninen arkisto
Ostoreskontra (eOffice, OpusCaapita)	Elektroninen arkisto
Kassapäiväkirja	Atk-tuloste
Kassaraportit	Atk-tuloste
Palkkakirjanpito	Elektroninen arkisto
Käyttöomaisuusreskontra	Elektroninen arkisto
Johdannaisten reskontra	Excel-tiedosto
Vuokrareskontra	Atk-tuloste
Notariaattisaatavien reskontra	Atk-tuloste

Tositelajit

10	Maksuliiketilin tiliotteen tapahtumat
16	Dynamon jaksotustositteet
20	Ostolaskut
21	Toimitusjohtajan kulut
22	Henkilökunnan kulut
23	Ulkomaiset laskut
25	Ostolaskujen suoritukset
30	Ostolaskut, ei-pankissa kiertävät laskut
50	ECL-kirjaukset
51	Salkkukirjanpito
56	Konekieliset viennit muista reskontrista, QS-kassalla kirjattavat tapahtumat
58	Konekieliset kustannuspaikkojen väliset siirrot
60	Sisäisen laskennan tositteet
61	Konekielinen sisäisen laskennan tietojen välitys
70	Muistiotositteet
71	Pääkirjakirjaukset
75	Palkkaviennit, maksetut palkat
80	Jaksotustositteet, purettavat viennit
82	Konekieliset laskennalliset erät
83	Konekieliset laskennalliset erät, palkat, lomapalkat
84	Konekieliset laskennalliset erät, palkat, sivukulut pl. sosiaaliturvamaksut
85	Poistot
88	Jaksotustositteet pysyvät viennit
94	Konek. SL-tietojen korjaus
99	Tuloksen kirjaus
100	Liitetietotosite

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitus

Somerolla 1. päivänä helmikuuta 2019

Someron Säästöpankin hallitus

Arto Seppänen

Esa Pajulo

Raino Hurme

Raija Riihimäki

Esa Ryhtä

Kaisa Vasama-Kakko

Juhani Huupponen
Toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

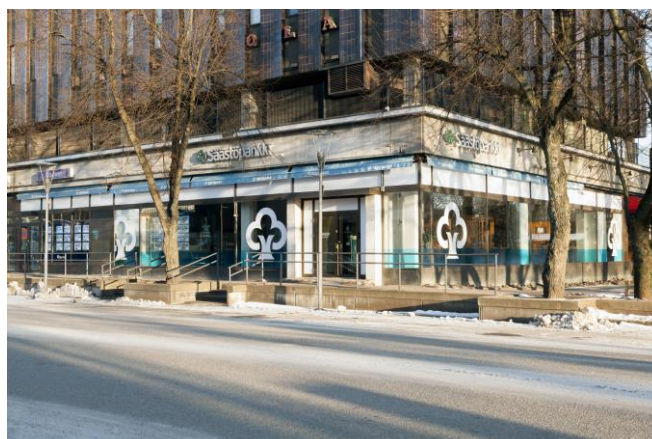
Somerolla 7. päivänä helmikuuta 2019

Henry Maarala, KHT

Joensuuntie 27, 31400 Somero

Turuntie 1, 24100 Salo

Haarlantie 4, 25500 Perniö

Tampereentie 4, 31760 Urjala

Torikatu 6, 30100 Forssa

facebook.com/Someron Säästöpankki

twitter.com/someronsp

instagram.com/someronsp

linkedin.com/Someron Säästöpankki

www.saastopankki.fi/someronsp